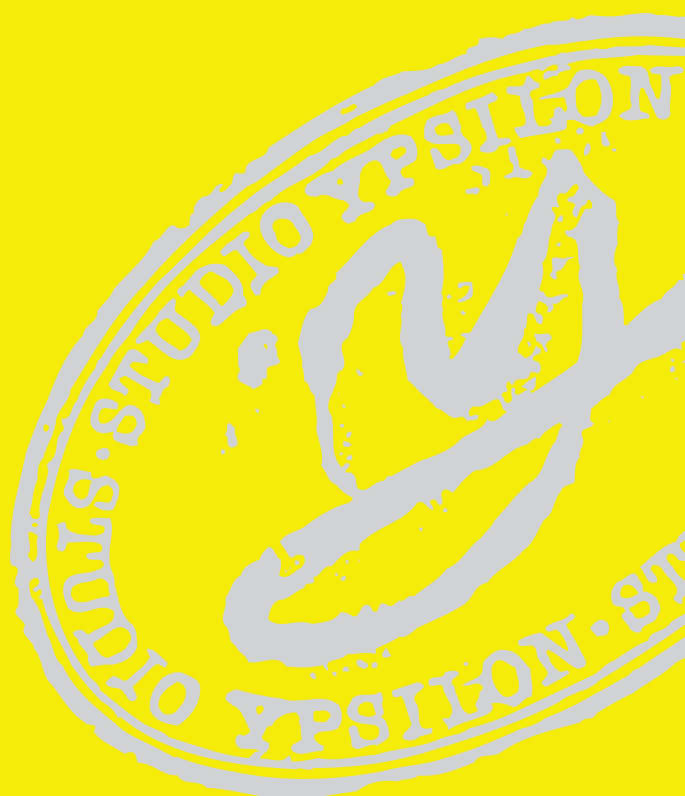

VÝROČNÍ ZPRÁVA STUDIO YPSILON 2021

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

POSLÁNÍ A STATUS STUDIA YPSILON

Studio Ypsilon svůj status a poslání nemění, ale rozhodně ho dnes programově proměňuje a rozšiřuje. Krizová současnost a zřejmé mentální změny nás ještě více vedou k tomu, pohybovat se hlavně tam, **kde se věci ve vývoji mění**, v tomto duchu myslet, a dokonce tím svým způsobem dobu předbíhat.

Studio Ypsilon je statutárně především divadlem **autorského** a **studiového typu**. Právě k tomuto otevřenému způsobu divadla se stále vrací, s myšlenkou posílit svůj autorský a studiový charakter ve smyslu **neustálého** hledačství a touhy objevovat. Hlavně se umět orientovat. A vědět víc o sobě i dalších mezilidských vztazích. Umět se zacílit.

Nyní se divadlo nalézá v situaci, kdy dosti nově doplňuje své dřívější plány, co inscenovat, domlouváme se s různými režisérskými osobnostmi různého věku (blízkost a vzájemnost může být i v kontrastnosti názorů) k navázání spolupráce a naplňování vize, jak stále zpřítomňovat a nepřestávat obohacovat divadlo **v duchu dneška**. Daleko více nás dnes zajímá samotný **člověk** a jeho způsoby počínání a rozhodování. I co ho v přítomnosti umí rozesmát, ale i dojmout. Znamená to hrát i o tom, co už je ve vzduchu, ale zatím není pojmenováno.

Studiu Ypsilon je už delší dobu vlastní, že je divadlem **vícegeneračním**, vzácně vnitřně propojeným, zároveň i tímto tedy zaměřeným na diváky různého věku, sice různě rozlišeně, ale se společným jmenovatelem **kulturnosti** a **sounáležitosti**. Toho docílujeme jak volbou

témat, tak vlastní živostí projevu a komunikace na jevišti, ale hlavně způsobem, jak se konkrétní tituly vytváří, nebo zvolené starší texty vykládají. Příkladem takto navozené cesty je už inscenace z doby těsně předkoronavirové *Spálená 16*, která zrovna tímto způsobem navádí a je zároveň zážitkem.

Pro Studio Ypsilon je právě takové nazírání světa v jeho pohybu a neustálé proměnlivosti charakteristické a také metodicky dále rozvíjené, mimo jiné i cestou **týmové improvizace**, která je s Ypsilonem již neodmyslitelně spjatá a jež může při správném nastavení podle Jana Schmida, zakladatele a leadra souboru, vést nejen k obrodě přirozené tvořivosti, ale k lepšímu a plodnějšímu životu vůbec.

K tomu připomeňme jeho aktuální slova: Zajímá mě téma strachu, téma moci, téma pravdy a lži a jejich ambivalentnosti, téma pokrytectví a přetvářky, téma údělu umělce ve společnosti, téma povrchnosti a neuvěřitelné atomizace lidského jednání, téma mravnosti, téma člověka, který je smýkán dějinami, i téma jedince, který se naopak podílí na jejich pohybu.

Studio Ypsilon představuje coby „legenda v srdci Prahy“ novodobou tradici. Je jednou z předních českých divadelních scén, jež má své nezastupitelné místo ve vývoji současného divadla. Styl a poetiku Ypsilonu utvářejí kromě pověstné **múzičnosti** především tyto znaky: **syntéza, výraz, komunikativnost, autenticita**. Programově se pracuje s řízenou náhodou a neukončeností, vyznává se **poetika otevřeného díla**. To se stále přítomným **humorem**, který vždy osvobozuje a přivádí k nadhledu.

Sídlem Studia Ypsilon je raně funkcionalistický palác Olympic v centru Prahy ve Spálené ulici, v jehož architektonicky působivých prostorech je úspěšně naplňována a koncepčně dále rozvíjena Schmidova prvotní **vize divadla jako volně pěstěné zahrady**, již lze chápat i jako zmenšený model světa se vši jeho pestrostí a rozmanitostí, ovládaného nejen zákonitostmi přírody, ale i pravidly, jež ctí každé společenství slušných lidí, fungující i přes jinakost jednotlivců v příbuznosti a vzájemnosti.

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE

O míře věcí a divadle jinak

Začneme takhle. Myšlenka, která není nová, ale v současnosti více opodstatněná: Studio Ypsilon se ještě více než dříve stává z podstaty **studiem**, laboratoří, dílnou, kde se buď vědomě vracíme k elementární divadelnosti s vlastní mírou opravdovosti, nebo ji v krizové současnosti podvědomě už rovnou nalézáme jako něco objevného, nového, či alespoň v povaze odlišného. Jsme znovu daleko víc experimentální. Se záměrem propojovat i rozdílné tendence, jež jinak probíhají na nejrůznějších jevištích současnosti, a přitom mapovat také to, co zájmově vzniká porůznu jinde, třeba už na středních školách, kde se uplatňují jiné formy, více poezie a obraznosti a rozhodně méně samoúčelnosti. Už jen když sami vytváříme divadlo pro děti, spatřujeme u nejmladšího publika změny ve vnímání, kde už je možná zakódováno něco příštího, snad i nového.

Takové je naše uvažování a přemýšlení skoro až na hranici mezi praxí a teorií, uměním a vědou. Z tohoto rozšířeného vědomí a dění v Ypsilonu ovšem nečiníme nějaký aparát, jen si tak záměrně pěstujeme „posunuté“ zaměření, spojené ovšem s pokorou, které se současnosti všeobecně nedostává. Tolik k nastartované budoucnosti a naplňování vlastní vize, včetně toho, co náročného dramaturgicky připravujeme pro příští sezónu.

V uplynulém období, i když nebylo možné hrát, jsme stále pracovali. Rozezkoušeli jsme dvě nové velké inscenace a premiéry se konečně dočkala také jedna inscenace pro děti. Zároveň jsme připravili několik akčních jednorázových představení k různým příležitostem, jakmile to bylo možné. Zejména v časech, kdy se nehrálo, jsme vynalézavě hledali nejrůznější způsoby komunikace s diváky, což vyvolávalo jejich zvýšený zájem, takže jsme některé postupy zpravidelnili, až se staly součástí našeho dnešního normálního režimu.

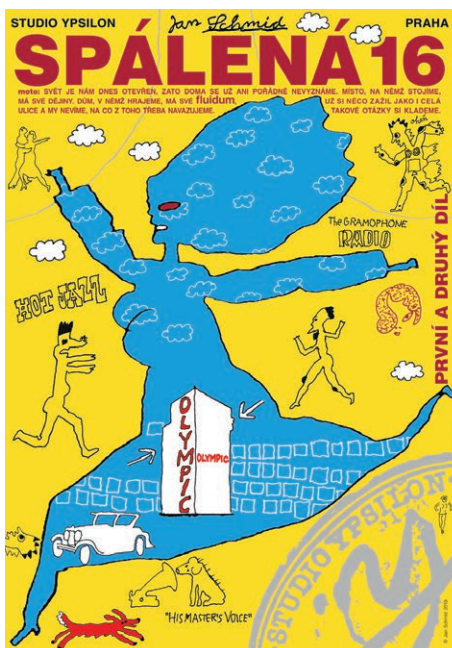

Když pomalu (stále ve ztížených podmínkách) bylo opět možné začít nepravidelně hrát, začali jsme zjišťovat, že divák se proměňuje. Kladně. Více se baví a zdá se, že i více vnímá. Avšak dopředu neplánuje a vyčkává do poslední chvíle z nejrůznějších svých obav a starostí. Riskuje a přichází až večer. V počtu je sice diváků někdy méně než dřív, publikum je však daleko více natěšeno, jak pak prozrazují živé reakce a daleko větší náchylnost k sounáležitosti. I potlesky jsou delší. Jednota jeviště s hledištěm je markantnější. Z toho je dobrý poznatek dělat divadlo tak, jako kdyby na něm divák s námi spolupracoval. Zpětná vazba pro divadlo je zřejmá.

Navíc k tomu máme soubor vybavený všestranností, s velkou dávkou hudebnosti, pohybu a herectvím, které charakterizuje především **opravdovost, výraz a smysl pro improvizaci**. Vedle nejstarších známých členů souboru a velmi výkonné střední generace je v Ypsilonce početně zastoupena i ta nejmladší s bytostným nastavením snadněji překonávat svou dobu, což je další náboj k tomu, umět zprostředkovávat osvobozující pocit radosti a štěstí, pro dobrý život tak podstatných. Konečně prokazují to i naše současné zkušenosti a pracovní výsledky. Chceme vytvářet divadlo, které usiluje o to být všemi prostředky a za všech okolností překvapivou událostí, a zároveň si pěstovalo lásku k člověku se znalostí míry věcí. A také se jí řídilo. V uměleckém souboru i v inscenační praxi síla nemizí a prohlubuje se k novosti. Z pravidelných divadel, i při délce trvání Y, jsme svou povahou paradoxně divadlem nejmladším.

Jan Schmid

prof. Jan Schmid

*Naše heslo
Uvidíš, že nic není jenom tak,
jak to vidíš.*

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

Organizační struktura:

Ředitel: prof. Jan Schmid

Vedoucí ekonom, zástupce ředitele: Ing. Bc. Blanka Pechová

Art Manager: MgA. Ondřej Zicha

Theatre Curator: Mgr. Eva Kulová, Ph.D.

Vedoucí umělecko-technického a technického provozu: Zuzana Měsíčková

Organizační členění:

Umělecký soubor

Umělecko-technický a technický provoz

Administrativa a správa

a) Soupis zaměstnanců a spolupracovníků

Rozpis počtu pracovníků (přepočtených zaměstnanců) na jednotlivá střediska:

Umělecký soubor: 28,7

Umělecko-technický provoz a technický provoz: 14

Vedení, administrativa a správa: 10,3

Popis funkčních míst k 31. 12. 2021

číslo	funkce /pracovní zařazení	platová třída	platový stupeň	úvazek	poznámka
umělecký soubor					
1	herec/herečka	11	8	1	
2	herec/herečka	11	6	1	
3	herec/herečka	12	11	0,9	
4	herec/herečka	12	10	0,95	
5	herec/herečka	11	12	1	
6	herec/herečka	13	12	1	
7	herec/herečka	11	5	1	
8	herec/herečka	11	12	0,6	
9	herec/herečka	13	12	0,6	
10	herec/herečka	11	12	0,8	
11	herec/herečka	12	11	0,4	
12	herec/herečka	11	12	0,6	
13	herec/herečka	12	4	1	
14	herec/herečka	13	11	1	
15	herec/herečka	10	7	0,6	
16	herec/herečka	10	10	1	

číslo	funkce /pracovní zařazení	platová třída	platový stupeň	úvazek	poznámka
17	herec/herečka	11	4	1	
18	herec/herečka	10	6	0,90	
19	herec/herečka	10	11	0,225	
20	herec/herečka	12	12	0,45	
21	herec/herečka	11	11	1	
22	herec/herečka	11	10	1	
23	herec/herečka	11	10	1	
24	herec/herečka	13	12	1	
25	herec/herečka	10	1	0,4	
26	herec/herečka	11	11	1	
27	herec/herečka	10	8	0,8	
28	Herec/herečka	11	2	0,5	
29	herec/herečka	10	1	0,16	
30	korepetitor + herec	10	12	1	kumulovaný PP
31	korepetitor	10	12	1	
32	dramaturg	13	12	0,4	
33	asistentka režie	9	7	0,85	
34	inspicientka	6	10	0,3	
35	inspicient	6	10	0,3	
36	lektorka dramaturgie	11	12	1	kumulovaný PP k řádku č. 61
37	hudebník	11	9	0,6	
38	režisér	12	6	0,4	
umělecko technický a technický provoz: (UTP + TP)					
39	mistr jevištní techniky	10	12	1	+ další kumulované funkce, vedení
40	mistr zvuku, vedoucí stř. zvuku	9	12	1	vedení
41	mistr zvuku	9	10	0,95	
42	mistr osvětlení, vedoucí stř.osvět.	9	10	0,5	vedení
43	mistr osvětlení	9	10	1	
44	mistr osvětlení	9	9	0,125	
45	mistr osvětlení	9	10	0,8	
46	garderobiérka, vedoucí stř. gard.	7	12	1	+ další kumulované funkce, vedení
47	garderobiérka	7	12	1	+ další kumulované funkce
48	technický pracovník - údržba	8	12	1	+ další kumulované funkce

číslo	funkce /pracovní zařazení	platová třída	platový stupeň	úvazek	poznámka
49	mistr techniky scény	9	11	1	+ další kumulované funkce, vedení
50	mechanik jevištní technologie	8	12	1	+ další kumulované funkce, rekvizity apod.
51	mechanik jevištní technologie	8	11	1	+ další kumulované funkce, rekvizity apod.
52	mechanik jevištní technologie	8	8	1	+ další kumulované funkce, rekvizity apod.
53	technický pracovník	9	12	1	správa budov + další kumulované funkce
54	kustod hudebních nástrojů	8	6	0,188	+ další kumulované funkce, rekvizity apod.
55	praní prádla	3	12	0,125	
56	krejčí	6	12	0,125	
57	údržbář	8	9	0,125	– údržba světelných zař.
58	údržbář	7	10	0,125	- rekvizity, scéna
57	údržbář	7	10	0,125	– rekvizity, scéna
Vedení, administrativa a správa					
59	ředitel	13	12	1	vedení
60	vedoucí ekonom, zástupce řed.	12	12	1	vedení + další kumulované funkce
61	art manager	11	12	0,8	vedení + další kumulované funkce
62	Vedoucí odd. SKaV				kumulovaný PP k č. 35 + dkf
63	vedoucí UTP a TP	11	12	1	vedení + další kumulované funkce
64	tajemnice US + asistentka ředitele	11	10	1	+ další kumulované funkce
65	propagační referent + zásobovač	7	12	1	+ další kumulované funkce
66	vedoucí obchodního oddělení	10	10	1	+ další kumulované funkce, vedení
67	obchodní referent + PR	10	8	0,75	+ další kumulované funkce
68	obchodní referent + PR	10	9	0,5	+ další kumulované funkce
69	obchodní referent	10	12	1	+ další kumulované funkce
70	obchodní referent	10	11	1	+ další kumulované funkce
71	obchodní referent – spec.market.	12	12	0,5	

V ROCE 2021 TVOŘILI UMĚLECKÝ SOUBOR:

herci a herečky: Martin Bohadlo, Jan Bradáč, Martin Dejdar, Martin Janouš, Jan Jiráň, Jiří Lábus, Miroslav Kořínek, Kryštof Mende, Roman Mrázik, Oldřich Navrátil, Pavel Nový, Dominik Renč, Daniel Šváb, Petr Vacek, Jan Večeřa, Petr Vršek, Jan Schmid, Kamila Frumertová – Kikinčuková, Jaroslava Kretschmerová, Paulína Novotná – Labudová, Lenka Šebek Loubalová, Zuzana Měsíčková, Markéta Častváj Plánková, Lumíra Přichystalová, Barbora Skočdopolová, Veronika Soumarová, Renata Rychlá, Jana Synková, Jana Šteflíčková, Jiřina Vacková, Miroslav Novotný

hudebníci a korepetitoři: Miroslav Kořínek, Jan Noha, Dominik Renč

dramaturg: prof. Jaroslav Etlík

lektorka dramaturgie: Mgr. Eva Kulová, Ph. D.

asistentka režie: MgA. Pavla Nohýnková

Spolupracovníci v rámci OON

Dohody o pracovní činnosti a Dohody o provedení práce – byly ve většině případů uzavírány na divadelní sezónu – tedy na období od 1. 9. do 30. 6. následujícího roku. Jejich prostřednictvím je zajištěn provoz divadla: šatnáři, uvaděči, vrátní, dohled PO, prodavač obchodního zboží a propagačních materiálů, inspekce hlediště, vedoucí hledištního personálu. Dále byly v rámci OON odměňovány drobné umělecké, technicko-umělecké a provozní práce, specializované práce a krátkodobé výpomoci za nemocné zaměstnance apod. K 31. 12. 2021 bylo uzavřeno 29 dohod.

Spolupracující externí umělci v roce 2021:

Hostující externí umělci v jednotlivých inscenacích – herci, zpěváci, hudebníci, tanečníci a bývalí kmenoví herci Studia Ypsilon, kteří účinkují v dohrávaných představeních: Marek Eben, Zuzana Kronerová, Maxime Mededa, Miroslav Chloupek, Andrej Polák, Jiří Korn, Ondřej Ruml, Roman Janál, Arnošt Goldflam, Petr Hojer, Jan Vala, Jitka Zelenková, Jitka Vrbová, Petr Hasman, Lilian Malkina, Romana Sittová, Michaela Šrůmová, Jiří Štědroň, Jan Onder, František Uhlíř, Tomáš Víšek, Ondřej Zicha, Petr Koura, Václav Helšus, Máša Málková, Marie Durnová, Dana Batulková

Externí umělci spolupracující při premiérových inscenacích

– inscenátoři v roce 2021:

MgA. Ondřej Zicha

VÝZNAMNÉ TVŮRČÍ POČINY DALŠÍHO COVIDEM-19 POSTIŽENÉHO ROKU (chronologicky)

Rok 2021 byl celospolečensky výrazně poznamenán pandemií covidu-19. Téměř celou první polovinu roku bylo divadlo pro diváky zavřené, přesto život uvnitř divadla a jeho komunikace navenek zejména prostřednictvím sociálních sítí nabyla na ještě větší intenzitě.

Se vstupem do roku 2021 Studio Ypsilon za velkého ohlasu diváků zprovoznilo na svých webových stránkách novou stálou nabídku Y-ONLINE se všemi streamy, jež se divadlu podařilo navzdory nepřízni doby během roku 2020 živě odvysílat. Rovněž pod hlavičkou „*Budme rádi, že jsme online, když nemůžeme být offline*“ byly spuštěny **PODCAST(Y) STUDIA YPSILON** ve dvou sériových řadách **Ypsilonka se ptá** a **Ypsilonka si připomíná**.

V neděli 28. února se v malém sále divadla realizovala soukromá domácí neveřejná předpremiéra inscenace pro děti **VOSIČKA aneb Jak byla vosa Marcelka ráda, že je**, v režii a drammatizaci Jana Večeři, výpravě Ondřeje Zichy a s hudbou Jana Bradáče a Jana Večeři. 19. března Česká televize Děčko odvysílala ve Zprávičkách reportáž z inscenace.

Na jaře 2021 se Studio Ypsilon jako jedno z prvních pražských divadel zapojilo do unikátního projektu **BREJLANDO**.

Významnou událostí byl slavnostní improvizční večer **KDO NEVĚŘÍ, AŽ TAM BĚŽÍ**, který se konal 22. června. Uspořádaný byl jako „tak trochu“ narozeninový pro čerstvého oslavence Jana Schmidu, zakladatele a duchovního leadra Studia Ypsilon. Večer se odehrál jako hodně prodloužené „představení k příležitosti“, které mělo své pokračování v divadelním baru Ypsilon CAFÉ v pasáži Olympic, kde se po přípitku dále hrálo a zpívalo až do pozdní noci. Program slavnostního večera, který byl do jisté míry předpřipravený, se improvizálně dotvářel ve svém průběhu jako strhující

„pelmel“, v němž (podle Schmidova výkladu improvizace) „všechno jde k sobě, když se nám to hodí“. Moderování večera se ujal Jan Vala, bývalý člen Ypsilonky ještě z dob jejích počátků v Liberci, jemuž sekundovaly dvě nejmladší členky současného Y-souboru Lumíra Přichystalová a Paulína Labudová a dále pak celý soubor v nejrůznějších vstupech zpívaných i mluvených, s přáními a vzpomínkami, které porůznu přicházely, jako např. ty během vtipného povídání o cestách Studia Ypsilon po světě. Účinkovalo zde také mnoho hostů. Celý večer začal pro Jana Schmidu překvapením, velkou celosouborovou zpívanou montážní gratulací, která běžela na Facebooku Studia Ypsilon už od brzkého rána v den jeho narozenin. Dále bylo představení koncipováno se snahou co nejlepšího zážitku pro všechny pozvané hosty a další diváčkou veřejnost. Perličkou večera bylo, když Marek Eben před svou písničkou parafrázoval Schmidovu větu, že má-li být každé představení událost, tak pro české divadlo je takovou událostí určitě sám Schmid, který, kdyby byl cédéčkem, nešel by ani vypálit. Tak je originální. Anebo když historik Petr Koura nakonec připomněl, že právě v den, kdy se Jan Schmid nad ránem v neděli narodil, se dopoledne v Národním divadle hrála pro děti zrovna *Prodaná nevěsta* a že možná tato souvislost ovlivnila další Schmidův osud, jeho okouzlení hudbou, což dokazuje i jeho osobité nastudování právě zmíněné opery, hrané na prknech Ypsilonky pětatřicet let. Televizní záznam tohoto mimořádného představení zakoupila Česká televize.

Jedinečnou událostí úzce spjatou s prostředím divadla se stala ve čtvrtek 3. června v odpoledním čase uskutečněná vernisáž výstavy **JAN SCHMID / PLAKÁTY PRO YPSILONKU** v bubenečské Galerii Skleňák v Praze 6.

V neděli 13. června se úspěšně odehrála premiéra představení **VOSIČKA aneb Jak byla vosa Marcelka ráda, že je.**

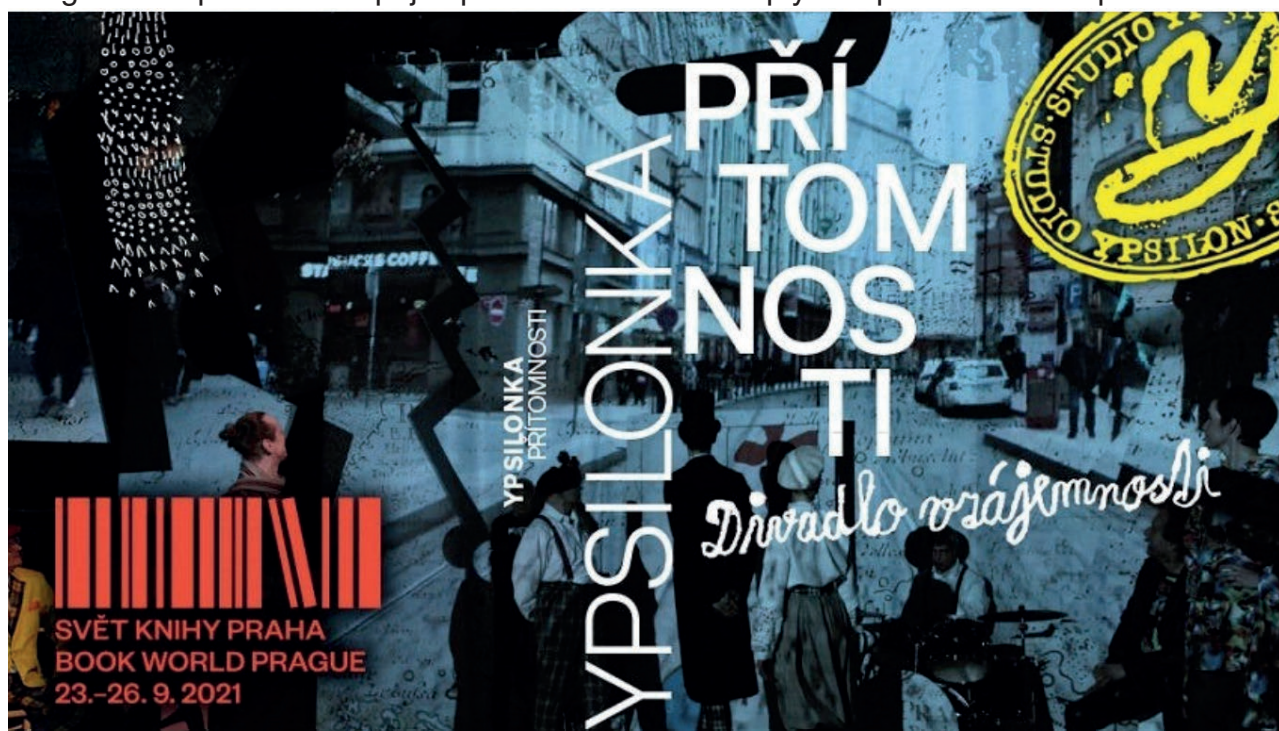
Od 3. července do 22. srpna probíhala v Orlické galerii v Rychnově nad Kněžnou další velká výstava divadelních plakátů Jana Schmida pod názvem **DIVADELNÍ PLAKÁTY JANA SCHMIDA.**

Premiérou 26. září se původní online **ŠKOLA YPSILON** a její zábavné putování světem vyjmenovaných slov konečně přesunuly na divadelní prkna.

V září vydali Jiří Kottas a Nakladatelství Studia Ypsilon dlouho očekávanou knihu **YPSILONKA PŘÍTOMNOSTI ANEB DIVADLO VZÁJEMNOSTI**. Jde o rozsáhlou fotografickou publikaci mapující především nedávno uplynulé pětiletí Studia Ypsilon.

V pátek 3. a v neděli 5. prosince se úspěšně odehrály obě premiéry naší adaptace slavné Shakespearovy komedie, kterou uvádíme pod názvem **SEN NOCI SVATOJÁNSKÉ, JAK SE NÁM ZDÁ (poněkud i jako Svátek osla)**.

Z Goldflamovy první čtené zkoušky nové inscenace 15. 12. 2021 (právě chybí jen O. Navrátil)

Dramaturgicky a autorsky se od poloviny prosince začala připravovat nová autorská inscenace Arnošta Goldflama **LET DO NEBE aneb Fata morgana**. Režie Arnošt Goldflam, výprava Petra Goldflamová Štětínová, hudba Dominik Renč. K chystané inscenaci napsal Arnošt Goldflam následovně: „V této bláznivé době při mně stůj, zpívá se v jedné písni. A když je to tak, pak taky občas děláme bláznivé věci. A tak jsem se rozhodl připravit scénář z mých oblíbených autorů K. Poláčka, I. Wernische, D. Charmse a též z jedné mé aktovky. Jsou to věci vesměs žertovné, hravé, trochu bizarní, s lehkým podtónem smutku. Také tam bude malá opera, několik písní i hudební podkresy. Živá hudba i zpěv, herecké exhibice. Doufám, že to bude herce a herečky bavit a potažmo hlavně diváky.“ Premiéry se uskutečnily 4. a 6. března 2022.

K tomu pravidelně vycházel **Zpravodaj Studio Ypsilon**, poskytující důležité informace o aktivním dění a uvažování uvnitř divadla. Zároveň byly i nadále připravovány hrací plány, které byly průběžně odkrývány. V případě změny situace bylo divadlo po celou dobu připraveno začít okamžitě hrát.

upřesňujeme na dalších stránkách →

20. a 24. 2. 2018
ce se hraje na Male scéně SV a je bez pauzy
/ inscenace se hraje na Male scéně SV a je bez pauzy

Režisrka a umělecký šéf: Jan Schindler
Vedoucí ekonom a zástupce ředitelky: Blanka Pečková
Art Manager a mistr: Ondřej Zicha
Texty: Curator a redaktor: Zuzana Kuba
Vedoucí provozu: Zuzana Mládková
Produkce: Andrea Horňáková
Tajemnice souboru: Martina Čaradnácká
Křesláři a grafická úprava: Jan Schindler a Jiří Hladovský
Titul: Optys

Foto: J. Cernoch, J. Kottas, M. Mládena, P. Nalio, O. Zicha

Studio Typikon
Spálená 16, 110 00 Praha, telefon: 224 053 201
e-mail: typikon@typikon.cz

Český rozhlas

PRG: A
 PRG: B
 PRG: C
 PRG: D
 PRG: E
 PRG: F
 PRG: G

INOVATIVNÍ DIVADLO

STUDIO TYPILON

Y

Rudina a umělecský šat Jan Schmitz
Vedoucí ekonom a zástupce ředitele: Blanka Pechová
Art Manager a mílovní Ondřej Zichka
Theatre Curator a vedoucí správy: Eva Kolářová
Technické přirovce: Zuzana Měsíčková
Produkce: Andrea Marchová
Tapejrnice souboru: Martina Čertáčeková
Kvůli a grafická úprava: Jan Schmitz / Jiří Hlaváček
Tit. Optyx

foto: M. Cepáček, D. Dostál, J. Polák,
J. Kordík, M. Štárný, P. Hájek,
J. Pačák, V. Švihovská, O. Zichka

Studio Třelikon
Společná 16, 110 00 Praha, telefon: 224 653 201
e-mail: spolecnka@trelikon.cz, produkce@trelikon.cz

HLAVA MEDUZY 25 let

Český rozhlas
radiožurnál

PRA HA
PRA HA
PRA HA

J. Lábus a M. Janouš

ÚVODNÍK 51

25 LET V NOVÉM SÁLE

V roce 2021 si v úvodu, že čas tak letí, můžeme připomenout, že tomu brzy bude již pětadvacet let, co od roku 1996 hráme v našem dnes hlavním (velikém) sále, fungujícím hned vedle toho původního, jemuž nyní říkáme „malá scéna“. Vochod (s pamětní deskou, připomínající, že dříve zde žil a zemřel malíř Josef Mánes) je pro oba sály společný a nachází se hned vedle ypsilonové kavárny, ve vzdušné a ve střese prosklené pasáži raně funkcionalistického Paláce Olympic. Ten byl dokončen v roce 1927 podle projektu architekta Jaromíra Krájčara, jak zmínujeme i v naší nedávno inscenaci *Spálená 16* (2019), objevené pojednávající o historii domu, jakž i genu loci celé ulice, kudy podl smělých vizí Karla IV. měla věst korunovační českých králů z Vyšehradu na Pražský hrad a kde se při dosud vlnící duch Bohumila Hrabala, Ladislava Killy, Franze Kafky či Jaroslava Haška, jakoby v osudovém propojení oživující právě v poezii Studia Ypsilon, což dokládá i mnohé tituly, některé spjaté ještě s malou scénou, jako byly např. Schmidova „haškiáda“ *Voni sou hodnej chlapec* (1983) s Bronislavou Poloczkou coby Haskem, Křivou a Dvořák-Matějí Pochyby (1985) s Oldřichem Kaiserem, či *Karlovka Amerika* (1989) s Martinem Dejstarem alias Karlem Rossmanem. Ale zpátky k hlavnímu sálu Ypsilonky, dříve kinu a také taneční. Jak se lze dočíst, kino fungovalo v suterénu paláce do šedesátých let minulého století. Po jeho uzavření byl prostor do r. 1989 využívaný jako předváděcí síň pro nevěřející projekce Ústřední půjčovny filmů. Protože sál byl v předchozí době nevhodně upraven (do konce chyběl jeden balkon), zrodila se na počátku devadesátých let myšlenka vrátit jej do původní podoby ve stylu art deco, v minulosti navržené Paulem Sydowem (údajně na přání Krájčarovy manželky, provokativní novinářky Mileny Jesenské). Autory této rekonstrukce se stali scenárista Miloslav Melenský (který navštívil centrální osvětlovací kůži nad hlavní dváku jako jednorázový přvek hlediště) a architekt a designér Jan Fišer (zodpovídalci za art-decové retro). Obnoveny byly některé původní detaily jako např. vyzdobá balkonových parapetů, nově byla zvolena výrazná barevná úprava sálu: světlé modré stěny, bílý strop i parapety a červená sedadla. Také prošel paláce ziskalo v této době zisk charakteristickou světlou markýzu. Činnost adaptovaného sálu byla oficiálně zahájena 23. dubna 1996 slavnostním večerem nazvaným *Večery v novém*, za účasti mnoha hostů a přátel divadla. První představení nastudované pro novou sál byla *Prodáná nevěsta* (premiéry 6. a 7. srpna 1996), jedna z nejúspěšnějších inscenací, již má divadlo stále na repertoáru. Od té doby počty ypsilonových premiér odehraných ve velkém sále stoupily již na číslo třicet šest. K připomínanému výročí se chystáme ještě v této sezóně uvést ypsilononsky pojatou *Rose-Marie*, zatím s podtitulem *Kak nezámě (Rudolf) Firma*, jako spříátku duhu na tomto česko-americkém skládání, paradoxně ve světě známějšímu než u nás doma, -ek-

HUSARSKÝ KOUSEK A VZRUŠIVÉ DOBRODRUŽSTVÍ

V době vlády vyhlášeného nouzového stavu se v listopadu a prosinci ani v našem divadle nehrálo, pouze se začalo zkoušet. Avšak jeden opravdu úspěšný husarský kousek se nám přesto povedl, když jsme na Noc divadel 21. 11. (kdy jsme ještě v ten den nevěděli, koho případně schvátí nemoc, či se ocitne v karanténě) vzhledem k situaci docela odvážně (byť varianty byly dopředu připraveny) a jako rychlostí blesku uskutečnili hodinový střihový live stream, nazvaný **Z Ypsilonky s rytmem v patách**, jehož hlavní devizou byly hudebnost, radost a svoboda improvizace. To vše číníme s myšlenkou dobít energii všem, a to nejen sobě, ale hlavně těm, kteří se na nás budou dívat,“ zdůraznil Jan Schmid, který se dále k tématu „udržetelnosti“, zastřešující letošní a na rozdíl od let minulých nutně „jinou“ Noc divadel vyjádřil takto: „Téma udržetelnosti chápeme v širším smyslu, umět si udržet své vize i za nečekaných nepříznivých okolností, čemuž způsob čiré improvizace hodně pomáhá, chápeme-li improvizaci jako umění rychlé orientace a strategie, tj. jako umění dokázat věci řešit za každých podmínek.“ Celý záznam večera je možné zhlédnout na <https://youtu.be/D630c5Q4zdw>.

Noc divadel s rytmem v patách

ZAMČENÍ

Jana Synková nad jednou otázkou

Pro portrét jsme vybrali Vaši narozeninovou fotografii, na které řídíte tramvaj. Ale jinak. V tomto roce si připomínáme, že oslavit můžeme již dvacet pět let od otevření velkého sálu našeho divadla. Předtím jsme hráli pouze v malém sále vedle. I při té příležitosti a také v rámci bližšího zkoumání dějin Ypsilonky, zjistíme, kdo dosud v divadle odehrál vůbec nejvíce rolí či improvizací. A jste byste to mohli být i Vy, protože jak se lze dočíst, už na jednom z prvních zahraničních zájezdů divadla jste alter novata Micaela v *Carmen* nejen podle Bizeta. To jste ještě byla v angažmá v činohře libereckého Divadla F. X. Šaldy. Výrazná role, to už jste byla členkou Ypsilonky, pak byla Pani Lebozecková v *Rousseauově Návštěvě na výstavě 1889* a níž jste měli velký úspěch na Světovém festivalu v Nancy v roce 1968. Vím, že, že přišlo, ostatně některé Vaše písňové texty a různé literární malíčky jsou zachyceny v ypsilononské knize *Slabikář*. Mohla byste něco z toho očitovat anebo připsat i něco dalšího? Váš život v Ypsilonce je jste velmi bohatý, mohli byste nám proto trochu povypovídat, jak k tomu všemu v běhu času docházelo co jste nejraději hrála a co z toho všeho Vám nejvíce přilísklo k srdci? V autobuse na trati Praha – Liberec došlo k prvnímu setkání s mým manželem. Se znenámkou s Ypsilonkou bylo pro mě zásadní a osudové jak po stránce profesionální tak i osobní. Ypsilonka měla od počátku rodnou povahu. Zároveň to bylo jakési teritorium svobody. Mnoho dobrých věcí se odehrávalo i mimo divadlo, např. jsme pořádali společné výlety po horách, v létě i v zimě, trávili jsme také hodiny času u nás na chalupě. Vždy pak z toho pichlázela nějaká inspirace i pro divadlo, které byk záležitostí všech. Schmid to tak dával. Z množství rolí, které jsem odehrála, těžké vybrat jednu nebo dvě. Ale když se pokusím, tak začnu postavou Ostopa Bende ra z komedie *Dvanáct křesel*, což je mužaška role, kterou si pro mě vymyslel Evak Schorm, a byla pak i opravdovou radostí. To byla rovněž postava téměř zvířecí Jan Spindryl, která uzurpovala svého manžela, ale když udeřila dvánáctá, role se vyměnila a on uzurpoval ji. To byla Ghelderodova *Balada o Velikém kostelíku*. Užasné parterství s Jirfem Labusem. A něco podobného se zopakovalo, když jsem v *Maibeth* hrála královnu Lady Maibeth a Jirf Maibetha (u nás se psal Maibeth s ka a ne se ce) když jsem se tehdy u otevřeného okna na chalupě v Jizerských horách učila svu vrazedný monolog, svolávám všechny básy, černou magii, náhle dovnitř vletěl černý drak, možná havran nebo vrána, a posadil se přímo proti mně. Bylo to děsivé. Pak zmateně odělal. To bylo divadlo! Opravdu magie. Ovšem zapomenout by se neměly ani na Jarroho *Ubu králem*, kde jsem představovala také docela krutou Matku Ubu a kde Václav Heiřus byl Otcem Ubu s viděním v ruce. Další případ vzpomenu konkrátní na první školku Marušku ze Schmidovy hry *Třináct vůni*, zachycující dusnou atmosféru druhé světové války, nebo razantní *Carerinu Katerinu* ve *Voskové figurě* odehrávající se v době Petra Velikého, a možná i Ježišabuu v *Rusale*, anebo nedávno *Vědnu* z nové inscenace *Spálená 16*. Ale jak tak na přehledku uvažuji, vybavuje se mi ještě *Outsider* – život člověka skládající se z různých životopisů, kde jsem představovala Marlen a Nerudovy milenky. To byla skvělá vzájemná improvizace v režii Schorm – Schmid. Anebo Masarykova dcera Alice v inscenaci T. G. M. Já znám, v Ypsilonce se hodně rolí vede týmovým způsobem, proto je důležité, aby je den druhého uměl poslouchat a byl pro své nalaďen. Tak to bylo i v shakespearovské improvizaci *Romeo dnes večer, Julie*, kde jsme s Lubou Skořepovou měly každá do konce několik rolí. Anebo když jsem v tragikomedii *Večerek hrála Manželku v rodné Polocenz, Kaiser, Schmitzer, Termerová*. Symboliza je nutná. Anebo u diváků v snare nejoblíbenější hře o Haškovi *Voni sou hodnej chlapec*, kde jsem hrála jeho rusko, ženu Šunu. Hodně ráda jsem měla také *Královnu noci* v *Mozartovi v Praze*, kde Maie Eben hrála mého protivníka Sarastu. A ráda mám také v současnosti, když jsem procházela věčnou Matku v už přes dvacet let stále hrané *Praze stovčátě*. To se nám hodně povedlo. Ale snad ještě závěrem a vzhledem k mé profesi připomenout, že divadlo by mělo vždy nastavovat umělecké zrcadlo tomu, co žijeme, mělo by tedy rezonovat s dobou a být přitom alespoň o krok napřed, aby na světo přinášelo věci které předpokládáte, ale vůbec nečekáte. Zkrátka drme se. Z literární oblasti je toho mnohem méně, například: Andělé hrabou kopyty a navazují příměří přestože hříchy naše jsou tak zjevné

Jana Synková

JE TO NA NÁS?

Někdy tak málo málo stačí pohnou se náhle ukrývající Je to tu co tady není proutnou se dráhy pokolení A je tu to co tady není A proč je bůh zas jenom v zastoupení Je nemocen nebo už není

Jana Synková

Ze zkoušky

NA SPADNUTÍ

VOSIČKA ANEB JAK BYLA VOSA MARCELKA RÁDA, ŽE JE MALÁ INSCENACE PRO DĚTI I Dospělé, kteří nezapomněli, jako to je, dívat se na svět dětskýma očima. Podle knihy Jak byla vos Marcelka ráda, že je od Michala Cundelého, kterou pro Studio Ypsilon zredigoval Jan Večeřa a kde kromě vosy Marcelky (Lumira Přichystalová) vystupují také dva komáři bratři (Kryštof Mende a Jan Bradáč) a vše propojující postavou průvodců (Veronika Soumarová a Miroslav Novotný). Příběh vypráví o vosičce, která se narodila bez křídelék, a přesto si nezoufá. Moto inscenace, plně hudby a písniček a akcentující prvek přátelství a souzálčnosti, zní: I bez křídel můžeme doletět daleko. / režie: Jan Večeřa / výprava: Ondřej Zicha / hudba: Jan Bradáč a Jan Večeřa / dramaturgická spolupráce: Jaroslav Etlik.

AKTA YPSILON.

Dokumentární večery. Chceme se trochu vracet a porovnávat vlastní minulost s dneškem. Budeme si nejen promítat záznamy slavných inscenací Studia Ypsilon, ale také meztvorové „napřít“ o tom besedovat vždy i s několika hrozny různých profesí. Jako první si připomeneme legendární titul *Michelangelo Buonarroti* (1974), za nímž by měla následovat *Carmen nejen podle Bizeta* (1966). Co dál, se uvidí. Zveřejníme všechny, kdo si pamatují, a hlavně ty, kteří si nepamatují.

Michelangelo Buonarroti (1974)

SLYŠELI JSTE?

Misto čísla 56 začínáme psát 57. Právě tolik let uplynulo od uvedení první inscenace Studia Ypsilon, kterou bylo Encyklopedické heslo XX. století (1. díl) s premiérou v únoru 1964.

Vzhledem k tomu, že se naše divadlo nachází v místě, kde dříve stával dům, v němž žil a zemřel **Josef Mánes**, připomínáme hned dvojí výročí této osobnosti. Zatímco v roce 2020 uplynulo 200 let od jeho narození, v roce 2021 vzpomene 150 let od jeho úmrtí.

Ypsilonka coby křivka.

Naše novinka *Národní tragédie* aneb *Preránský nadhasič pražský* se stala součástí světa křivčáků! Viz časopis Křivčáků! TV magazin č. 11/2020.

V rámci letošní Noci divadel

uváděla ČT ART také slavnou ypsilonou *Carmen nejen podle Bizeta*, jedno z prvních kmenových představení Studia Ypsilon, natočené v r. 1968 Evaldem Schormem jako středometrážní film.

ohlasy na minulý zpravodaj

Moc a moc děkuji za zasláné zpravodajství i za to, že se držíte! Všechny dobré věci Ypsilonky ze srdce pozdravuji a přeji, ať se vám corona vyhýbá, ať jste pozitivní na duchu a negativní v těle a ať se všechno postupně vrátí do normálních časů! (M. Běliková)

Díky za zpravodaj a jako kmet, který prožil mnoho zvrátů, pevně dočím, že s pandemií zmizí i lidské blbosti. (F. Pokorný)

Velmi děkuji. Je to milé, díky Vašemu programu jsem mohl být opravdověji ve svých vzpomínkách. Dočím, že se Vám daří být od viru co nejdále. (M. Tomáš)

VÝZVA HLEDÁ SE PLAKÁT!

Kdo má v dobrém stavu zachovanou růžovou nebo žlutou verzi plakátu k inscenaci **DEPEŠE A JINÉ NA KOLEČKÁCH** a je ochoten plakát divadlu věnovat, či do budoucna směřovat za vstupenky na některé představení Studia Ypsilon, prosíme, necht se nám ozve na produkce@ypsilonka.cz nebo na tel.: 775 770 801. Děkuje!

Obdivujeme FÓRUM

STUDIO 57 YPSILON

Nahoře foto ještě z nadějně doby a vpravo vedle tato dnešní aktualita

Spes nříděla

Naříděla

Divadlo VOSTOVS SLZY OŠLEHANYCH MUŽU / 23. února v 19.30 hod. na Malé scéně Studia Ypsilon / Osudový příběh nejupjatnějšího českého lyfaze Bohumila Hance a jeho přítele Václava Vráby. / režie: O. Chrást

Cabaret Calambour / PLEJTVÁK / 19. ledna a 11. února v 19.30 hod. na Malé scéně Studia Ypsilon / Komedie Milana Šotky o boji o sedm obrátů. / režie: M. Šotek

ŽÁJEZDY ŽÁJEZDY ŽÁJEZDY

Utíkajte, slečna Nitiš! 8. ledna ve Dvoře Králové n. L. v 19.00 hod. 22. února v Jihově v 19.00 hod.

Varieté Freda A. 27. ledna v Čáslavi v 19.00 hod.

18

PREMIÉRY ROKU PODROBNĚJI

STUDIO YPSILON

Zřizovatel hlavní město Praha

Vás srdečně zve na premiéru

MICHAL ČUNDERLE

VOSIČKA

aneb Jak byla vosa Marcelka ráda, že je

**která se koná 13. června 2021
v malém sále Studia Ypsilon v 15.00 hod.**

Režie a dramaturgie: Jan Večeřa

Výprava: Ondřej Zicha

Hudba: Jan Bradáč, Jan Večeřa

Dramaturgická spolupráce: Jaroslav Etlík

Hrají:

Lumíra Přichystalová, Kryštof Mende, Jan Bradáč,
Veronika Soumarová, Miroslav Novotný.

Díři s sebou!

www.ypsilonka.cz

Vaši účast, prosíme, potvrďte do 8. 6. na produkce@ypsilonka.cz nebo na telefonním čísle 775 170 801. Vstupenky budou vydány na základě rezervace do 10. 6. na pokladně divadla od 9.00 do 18.00 hod.

Při návštěvě divadla prosíme o respektování aktuálně platného nařízení vlády.

VOSIČKA

aneb Jak byla vosa Marcelka ráda, že je

Prvním titulem Ypsilonky roku 2021 se stala inscenace pro děti **VOSIČKA aneb Jak byla vosa Marcelka ráda, že je**. Podle knihy *Jak byla vosa Marcelka ráda, že je* od Michala Čunderleho příběh zdramatizoval a zrežiroval Jan Večeřa, výpravy se ujal Ondřej Zicha, autory hudby a nápaditých písniček se stali Jan Bradáč a Jan Večeřa. Vedle vosy Marcelky, kterou představuje Lumíra Přichystalová, v inscenaci vystupují také dva komáří bratři, které hrají Kryštof Mende a Jan Bradáč, rolí vše propojujících průvodců a dalších postav z říše hmyzu se ujali Veronika Soumarová a Miroslav Novotný. **Premiéra se úspěšně odehrála v neděli 13. června v 15.00 v malém sále divadla.** V roce 2021: 3 představení.

Moto inscenace: I bez křídel můžeme doletět daleko.

Anotace:

Inscenace pro děti i dospělé, kteří nezapomněli, jaké to je, dívat se na svět dětskýma očima. Příběh o vosičce, která se narodila bez křidélek, a přesto si nezoufá. Představení plné hudby a písniček, akcentující prvek přátelství a sounáležitosti.

Napsali a řekli:

Ještě o soukromé domácí předpremiéře, která se odehrála 28. února 2021, neboť s oficiální premiérou bylo nutné čekat na příznivější čas, kdy konečně se zmírněním pandemie bylo možné, i když s omezeními, do divadla opět pozvat diváky, autor knižní předlohy Michal Čunderle napsal: „Uvést Vosu Marcelku na jeviště není snadná věc, protože v knížce jde o dvanáct nezávislých epizod a silnou roli zde má vypravěč. Viděl jsem ypsilonkovskou předpremiéru a myslím, že Honzovi Večeřovi a spol. se toto uvedení na scénu podařilo. Jednak vymyslel, jak menší příběhy propojit ve větší, jednak nápaditě zachoval vyprávění, jednak má šikovné herce, kteří jsou takřka všehoschopní: nejenže hrají vosu Marcelku, komáry Jaruna a Maruna anebo hovado Jakoubka do roztrhání těla a pěkně si s nimi pohrávají, ale taky přitom s lehkostí muzicírují a zpívají chytlavé písničky, které se do nálady života na louce přesně trefují.“

Těsně před premiérou se představitelka titulní role Lumíra Přichystalová k inscenaci vyjádřila následovně: „Představení vypráví o handicapované vose Marcelce, která nemá křídélka a létá proto invalidním letadélkem. I navzdory svému handicapu je vosička poměrně veselý a hravý hmyz a ze svého omezení si nic moc nedělá. Při havárii s letadélkem potká dva komáří bratry a vznikne mezi nimi krásné, bezpodmínečné přátelství. Upřímně doufám, že si děti v hlavinkách odnesou krásné písně, které v představení znějí, taky bezelstný pohled na přátelství či větu, kterou vosička často používá: To jsem ráda, že jsem!“

(Tomáš Štástka: I bez křídel lze doletět daleko, radí Vosička, MF DNES, 12.6.2021)

Kreativně, nápaditě, a především hravě zinscenovaný příběh o „tak trochu jiné“ vosičce je určen především pro děti předškolního věku a první stupeň základních škol, avšak nudit se při ní určitě nebudou ani rodiče či jiný dospělý doprovod. Ideální rodinné představení.

ŠKOLA YPSILON

Začalo to před více než rokem jako jeden z prvních online počínů „té doby“. V září 2021 se **ŠKOLA YPSILON** a její zábavné putování světem vyjmenovaných slov přesunuly na divadelní prkna, kde si dospělí i děti mohli konečně naživo užít ty nejlepší písničky, scénky i pohádky, které v pořadu vznikly. A třeba i něco navíc, protože o improvizaci ve Škole Ypsilon není nouze. **Netrpělivě očekávaná premiéra se uskutečnila v neděli 26. září 2021 v 15.00 v malém sále Studia Ypsilon.**

Hrají, zpívají a improvizují Jan Večeřa, Lumíra Přichystalová a Jan Bradáč. Hudba: Jan Večeřa a Jan Bradáč, výtvarná spolupráce: Ondřej Zicha. V roce 2021: 1 představení.

Anotace: Škola Ypsilon je představení pro děti plné zábavy a poučení, škola hrou, kde o písničky není nouze a vyjmenovaná slova se stanou hračkou! Inspirace, jak dělat věci jinak.

Z programu: ŠKOLA YPSILON byla původně internetovým pořadem pro děti (ale nejen pro ně), který Ypsilonka začala jako jedno z prvních divadel vysílat v době koronaviru živě a přímo z jeviště. Myšlenka týmové jevištní improvizace na téma vyjmenovaných slov, za níž autorsky i režijně stojí Jan Večeřa, se zrodila ve chvíli, kdy byly najednou zavřeny divadla i školy. Tak vznikl ojedinělý a originální projekt, sedmidílný živě streamovaný hravě edukační interaktivní seriál nazvaný *Škola Ypsilon*, s podtitulem: Seriál pro otevřené dětské publikum, které se třeba učí o vyjmenovaných slovech (a podobně), ale zároveň ho baví divadlo! Pořad byl poprvé živě vysílán 1. dubna 2020 a zájem byl okamžitý, reakce přicházely od diváků doma i z nejrůznějších míst Evropy a zámoří, dokonce až ze Spojených států. Poslední live streaming se uskutečnil 13. května 2020. Všechny díly je stále možné zhlédnout v rámci nabídky Y-ONLINE na stránkách divadla. Premiérou 26. září se *Škola Ypsilon* opět vrací, aby se z živého vysílání mohla montáž toho nejlepšího proměnit nově a zároveň jinak v živé setkání přímo v divadle.

Ypsilonka a dětský divák: Tvorbu pro děti rozvíjí Studio Ypsilon programově po celou dobu své existence, paralelně vedle hlavního proudu svých aktivit. Kulturní inscenací nové éry dětského divadla se stal *Poklad baby Mračnice* (1963), kterou Jan Schmid vytvářel v Severočeském loutkovém divadle v Liberci ve stejném roce, kdy Ypsilonku zakládal. Z dalších Schmidových dětských inscenací, které vznikly ještě společně s libereckým loutkovým divadlem, dále připomeňme např. *Sněhurku a sedm trpaslíků* (1966), *Taškáře* (1968), nebo tituly realizované už v samotném Ypsilonu, jako např. *Začarováný vůl* (1969), či *Petruška ženichem* (1970). Malému i dospívajícímu dětskému divákovi se Ypsilonka nepřestala věnovat ani v pozdějších letech a v současnosti jsou zdárným příslibem spolu se *Školou Ypsilon* hned dva další tituly: vtipné *Hudbajky* (2019), které poutavě vyprávějí o skrytém životě hudebních nástrojů a poetická *Vosička* (2021) s motem „I bez křídel můžeme doletět daleko“.

SEN NOCI SVATOJÁNSKÉ, JAK SE NÁM ZDÁ (poněkud i jako Svátek osla)

William Shakespeare
**SEN NOCI SVATOJÁNSKÉ,
JAK SE NÁM ZDÁ**
(poněkud i jako Svátek osla)

Režie: Martin Tichý
Výprava: Ondřej Zicha
Hudba: Dominik Renč
Pohybová spolupráce: Barbora Skočdopolová
Projekce: Erik Bartoš
Dramaturgická spolupráce: Jaroslav Etlík

OSOBY A OBSAZENÍ:

THESEUS / OBERON Petr Vršek
HIPPOLYTA / TITANIE Renata Rychlá
LYSANDR Jan Bradáč
HERMIE Paulína Labudová
DEMETRIUS Kryštof Mende
HELENA Barbora Skočdopolová
FILOSTRATES / PUK Jiřina Vacková
nebo Lumíra Přichystalová (a obráceně)
PRVNÍ VÍLA Veronika Soumarová
EGEUS / TOM DRÁT Pavel Nový
MIKY ŠROUBEK / PYRAMUS Jan Večeřa
ALENKA SMETÁKOVÁ Lenka Loubalová
PONK / LEV Miroslav Novotný
ROBIN PEDÁL Martin Bohadlo

www.ypsilontka.cz

PRAHA
PRAHA
PRAHA

STUDIO YPSILON *William Shakespeare* PRAHA

**SEN NOCI SVATOJÁNSKÉ,
JAK SE NÁM ZDÁ**
(poněkud i jako Svátek osla)

Y
hraji
VRŠEK
RYCHLÁ
BRADÁČ
LABUDOVÁ
MENDE
SKOČDOPOLOVÁ
VACKOVÁ
PŘICHYSTALOVÁ
SOUMAROVÁ
NOVÝ
LOUBALOVÁ
VEČEŘA
NOVOTNÝ
BOHADLO

MARTIN TICHÝ režie
ONDŘEJ ZICHA výprava
DOMINIK RENČ hudba

oslí hlava

Jako první velký titul sezony 2021/22 se představila začátkem prosince adaptace bláznivé Shakespearovy komedie, která byla uvedena pod názvem *Sen noci svatojánské, jak se nám zdá (poněkud i jako Svátek osla)* v režii Martina Tichého a ve vynikajícím obsazení. **Premiéry proběhly 3. a 5. 12. 2021 od 19. 30 hod ve velkém sále Studia Ypsilon.**

Režie Shakespearovy hry se ujal ve Studiu Ypsilon poprvé hostující Martin Tichý, výpravy Ondřej Zicha a hudby Dominik Renč. Z kmenových herců hraje dvojroli Thesea a Oberona Petr Vršek, Hippolytu a Titanii Renata Rychlá, jako Egeus vystupuje Pavel Nový, dále hrají Jan Bradáč, Paulína Novotná Labudová, Kryštof Mende, Barbora Skočdoplová, Jiřina Vacková, Lumíra Přichystalová, Veronika Soumarová, Jan Večeřa, Lenka Loubalová, Martin Bohadlo a Miroslav Novotný. V roce 2021: 7 představení.

Moto: „Amor je dítě, co si rádo hraje,
a proto láska vždycky bláznivá je.“ (W. S.)

Anotace k inscenaci:

Nejhranější komedie největšího dramatika všech dob. Hra o bláznivých proměnách lásky, které se můžeme smát, zoufat si, nebo se z ní radovat. Hra o lásce šťastné i nešťastné, o lásce náctiletých i dospělých, o lásce po letech i o lásce k divadlu. Vzniká láska v očích, nebo v hlavě? Je to jen chemie, nebo za ní je něco tajemného? A proč se zamilujeme i do osla? Možná proto, že láska je největší silou na světě. Těžko se chytá, dělá si, co chce. Prožijte ji na představení v Ypsilonce. Vydejte se s námi do tajuplného lesa, kde je možné cokoli. Přijďte se naočkovat láskou, a přitom se skvěle pobavit.

Inszenace byla poprvé představena ve fragmentech a jako veřejná zkouška už 20. listopadu během NOCI DIVADEL 21, kdy mj. mohli návštěvníci po krátkém slově režiséra Martina Tichého vidět s předstihem ukázky právě ze *Snu*, během kterých se na jevišti za asistence Puka (Jiřina Vacková) a Víly (Veronika Soumarová) předvedli „ve sváru z lásky“ zejména Titanie (Renata Rychlá) s Oberonem (Petr Vršek), či Helena (Barbora Skočdoplová) s Demetriem (Kryštof Mende).

Režisér Martin Tichý se ke *Snu* v Ypsilonce vyjádřil takto: „Jsem rád, že zde můžu inscenovat *Sen noci svatojánské*. Jednak proto, že mi přijde Ypsilonka jako obzvlášť živé divadlo, které si umí hrát. A *Sen noci svatojánské* coby klasika hravost potřebuje. A pak jsem Shakespeara na rozdíl od Molièra ještě nikdy nepotkal, a i to mě lákalo. Napovědět zatím jde jen tolik, že se snažíme společně oživit příběh tak, aby se nás dnes co nejvíce týkal. Verše někde zachováváme, jinde text bereme jako inspiraci a vytváříme nový. Něco vzniká improvizací. Snažíme se, aby divák měl co nejvíce vjemů a témat, které může nasát. V době „po covidu“ mě zajímá propojení hlediště s jevištěm. Jak to udělat, aby každou chvíli byl člověk vtahovaný do hry a nebyl to atak, ale spíš vtažení dovnitř. Jak dosáhnout toho, aby se divák cítil součástí hry a večera tak přirozeně, že ani neví, jak se to stalo. A pak je tu hlavní téma *Snu* – láska v různých proměnách, na ní se ani za staletí zřejmě nic nezměnilo. Pro nás je to ale výzva, jak se jí dotknout tak, aby se dotkla diváků i herců na jevišti a propojila je. Aby se ukázalo, jak dokáže být mocná. K tomu se hodí citát od Johna Lennona: Máš-li lásku, máš všechno. I proto se mi zdá dobré vytáhnout lásku z kouta, oprášit, posvětit si na ni, vyzvednout na odiv.“

Ředitel a umělecký šéf Studia Ypsilon Jan Schmid k tomu dodal: „V nastudování *Snu noci svatojánské* je důležitý v názvu přídavek – jak se nám zdá, což napovídá, jak se Shakespearovým textem pracovat. Jak si ho víc přivlastnit a zároveň se opírat o dnešní životní pocity i možnosti. Proto třeba i další podtitul v závorce (poněkud i jako Svátek osla). Zkrátka umět svět vidět i naruby.“

Z recenzí:

„Inscenace Ypsilonky vycházející z klasických činoherních nebo operních představení se vyznačují tím, že při zachování původní dějové linky a závěrečné pointy je výsledná podoba obohacena o humor, hravost, drobné aktualizace a různé překvapivé momenty. Tak to je i u Svatojánského snu (...). Pokud jde o obsazení, jsem maximálně spokojen. (...) Velký obdiv zasluhuje Jiřina Vacková za úžasný fyzický výkon v roli Puka, jehož pohyb po jevišti se odehrává ve sprintech a skocích, i za výborné vystižení jisté poťouchlosti tohoto nezbedy bavícího se zmatkem způsobeným jeho vlastní chybou. (...)“

(Ivan Kott: Snění v Ypsilonce, Jonáš č. 4, roč. 2021-2022)

„Zblázníš se láskou, a to tak, že už ti nikdy nedá spát, pronásí Puk ve druhém dějství Snu noci svatojánské a tímto veršem velmi trefně vystihuje podstatu nové inscenace Martina Tichého uváděné ve Studiu Ypsilon pod názvem Sen noci svatojánské, jak se nám zdá (poněkud i jako Svátek osla). Jeho dílo totiž blázní téměř ve všech směrech – místy naddimenzované postavy, ztřeštěné kostýmy a do toho všeho ještě neobvyklé využití principu laterny magiky. Ano, zní to trochu bláznivě, jenže... ono to funguje! (...) Sen noci svatojánské (jak se nám zdá) je ztřeštěnou komedií a nutí diváka být neustále v pozoru. Svižné tempo hry s frekventovaně se měnícími výjevy může působit chaoticky, ale publikum záhy pochopí, že má ansámbl Ypsilonky vše pevně v rukách – jde o organizovaný chaos, v němž do sebe jednotlivé obrazy pozvolna zapadají. Dominantou díla je bez pochyby herecká souhra všech protagonistů. Na scéně se jim daří vytvořit „kolektivní energii“ (primárně láskyplnou), která se rozlévá do celého sálu. Herci i jejich postavy blázní láskou, žijí svůj sen a publikum? Nemá jinou šanci než se nechat pobláznit a (u)žít společně s nimi sen, jaký se Ypsilonce zdá.“

(Veronika Holečková: O čem se zdá Ypsilonce, Divadelní noviny, publikováno 21. 1. 2022)

Reakce diváků:

Už první divácké reakce se ukázaly být příslibem dobrého nakročení. Například: „Líbilo se mi, jak byl poněkud rozkošatělý Shakespeare osekán na to podstatné, milostná balábile. Moc se mi líbil Puk Jiřiny Vackové, ale vůbec rostou vám nové osobnosti.“ (J. Just) „Představení se mi moc líbilo a dýchl na mě závan „staré“ Ypsilonky, pamatuji představení v Liberci a pak skoro všechna v Praze.“ (M. Andrejsková) „Bylo to skvělé, běžte se podívat.“ (H. Draxlerová Štrudlová) „Dnes již jsem byla podruhé a znovu jsem se smála.“ (S. Kubíčková) „Zdravím všechny v Ypsilonce, byly jsme včera a moc se nám líbilo, herci skvělí, dámy okouzující i rozpustilý Puk paní Vackové a pánové prudce elegantní. Také poklona i výpravě. Dneska jsem Vás v ulicích „potkala“ na zastávkách, jste po celé Praze, Vršovice, Muzeum i Praha 6 Veleslavín. Děkujeme i za dáreček. Ať se všem daří, hodně zdaru a kupu spokojených diváků a diváček. Perníček čeká na moji juniorku, která se těší na Rusalku 7.1.“ (H. Cicman Malátová).

Facebooková soutěž pro diváky:

Velmi příznivou odezvu měla předpremiérová, téměř dvouměsíční facebooková soutěž DOTKNĚTE SE LÁSKY, v níž někteří diváci dokonce i veršovali. Například na první otázku Petra Vrška alias Thesea z 13. 10. 2021: „Antický Theseus měl více žen. Jednu z nich ale nikdy nezískal. Byla to za a) Diana, za b) Faidra, nebo za c) Hippolyta?“ přišlo toto vtipné šestiverší:

Helena Cicman Malátová

Odpověď je za a) Diana. Napadlo mě jen toto "Diana či Antigona, ty pro Vrška nejsou doma, ať to zkusí s Hyppolitkou, navnadí ji velkou kytkou, přemluví i Faidru, když koupí sklenku cideru. Pohodové podzimní dny všem.

To se mi líbí Odpovědět 22 t

Soutěžních otázek bylo celkem 11. Poslední byla položena čtveřicí „řemeslníků“ 4. 12. 2021.

SOUTĚŽ: DOTKNĚTE SE LÁSKY

PETR VRŠEK alias THESEUS:

◆ Antický Theseus měl více žen. Jednu z nich ale nikdy nezískal. Byla to za a) Diana, za b) Faidra, nebo za c) Hippolytu? Vybranou správnou odpověď, nejlépe s vtipným dovětkem, který také ovlivní hodnocení, rád odměním dvěma vstupenkami! ◆

BARBORA SKOČDOPOLOVÁ alias HELENA:

◆ Moje postava je na začátku hry nešťastně zamilovaná. Jaký je podle vás lék na nešťastnou lásku? Odpověď, která mi opravdu pomůže, ráda ocením vstupenkami na představení. ◆

RENATA RYCHLÁ alias TITANIE:

◆ Ve Snu noci svatojánské žiji už nějakou dobu v manželství a maličko to zaskřípe. Napište mi pro pobavení vtipný citát nebo moudro o manželství. Autorovi komentáře, který mě nejvíce osloví, vykouzlím jako královna víl dvě vstupenky na představení. ◆

KRYŠTOF MENDE alias DEMETRIUS:

◆ Ve Snu noci svatojánské hraji jednoho z milenců. Bohužel tu stejnou ženu milujeme dva. Víte, jak se jmenují můj sok v lásce a má milovaná? A vzpomenete si i na jiný slavný příklad milostného trojúhelníku? Kdo mě zaujme, pobaví nebo poučí, možná i vlastní zkušeností ze života, toho rád odměním vstupenkami na představení. ◆

LUMÍRA PŘICHYSTALOVÁ alias PUK:

◆ Ve Snu noci svatojánské mám přinést králi elfů kouzelný květ, jehož šťáva způsobí, že ten, komu ji ve spánku nakapu na víčka, se po probuzení zamiluje do prvního tvora, kterého uvidí. Napište mi, jakou květinou jste už někdy okouzlili, nebo byli okouzleni vy sami. Nejomamnější odpověď odměním dvěma vstupenkami na představení. ◆

JIŘINA VACKOVÁ alias FILOSTRATES:

◆ Jako jeden z dvořanů se mám postarat o zábavu na svatbě Thesea s Hippolytou. Co by na seznamu vydaného svatebního programu nemělo podle vás chybět? Za nejvtipnější radu se rád odměním vstupenkami na představení. ◆

JAN BRADÁČ alias LYSANDR:

◆ Ve Snu noci svatojánské hraji jednoho z milenců, který své milé zpívá a hraje na kytaru, ovládám však i další nástroje. Jaká je vaše nejoblíbenější písnička o lásce? Nebo jste už dokonce sami nějakou zamilovanou píseň či báseň pro někoho někdy napsali? Vzpomeňte si. Nejpůsobivější odpovědi velmi rád odměním vstupenkami. ◆

VERONIKA SOUMAROVÁ alias PRVNÍ VÍLA:

◆ Jako První víla královny Titanie sloužím své paní za všech okolností, i když se zamiluje třeba právě do osla. Už ve vás někdy růžové brýle lásky navodily podobný klam, anebo vás k tomu napadá i něco jiného? Za nejpозорuhodnější odpověď ráda přičaruji vstupenky na představení. ◆

PAULÍNA NOVOTNÁ LABUDOVÁ alias HERMIE:

◆ Ve Snu noci svatojánské prchám kvůli lásce z domova. Kam a jaká byla vaše nezapomenutelná cesta za láskou, anebo spolu s vaší láskou? Nebo se událo něco jiného? Zavzpomínejte a napište. Nejinspirovatnější odpovědi ráda odměním vstupenkami. ◆

Řemeslníci
LENKA LOUBALOVÁ, MIROSLAV NOVOTNÝ,
MARTIN BOHADLO a JAN VEČEŘA

◆ Jeden z nás se ve Snu promění v osla, do kterého se královna víl Titanie vášnivě zamiluje. Víte, kdo z nás to je? A prozradíte, v jaké zvíře byste se nejraději proměnili o svatojánské noci vy a proč? Nebo byste podnikali něco jiného? Za nejpозорuhodnější odpověď vás rádi odměníme vstupenkami na představení. ◆

PAVEL NOVÝ alias EGEUS:

◆ Ve Snu noci svatojánské hraji otce, který své dceři brání vzít si toho, koho miluje. Ale jak se říká, láska hory přenáší. Jste téhož názoru, nebo se tak děje jen v pohádkách a různých příslovích? Napadají vás nějaká další? Anebo snad máte vlastní podobnou zkušenost? Odpovědi, které mě nejvíc zaujmou a třeba i rozesmějí, rád odměním vstupenkami. ◆

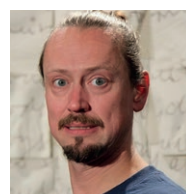

Foto z první
čtené
zkoušky
23. 9. 2021

Zřizovatel hlavního města Praha STUDIO YPSILON

William Shakespeare SEN NOCI SVATOJÁNSKÉ, JAK SE NÁM ZDÁ (poněkud i jako Svátek osla)

Režie a adaptace **Martin Tichý**
Výprava **Ondřej Zicha**
Hudba **Dominik Renč**
Pohybová spolupráce **Barbora Škodoplová**
Projekce **Erik Bartoš**
Dramaturgická spolupráce **Jaroslav Etlik**

S použitím překladu Jiřího Joska.

OSOBY A OBSAZENÍ

THESEUS / OBERON Petr Vršek
HIPPOLYTA / TITANIA Renata Rychlá
LYSANDR Jan Bradač
HERMIE Paulína Labudová
DEMETRIUS Kryštof Mende
HELENA Barbora Škodoplová
FILOSTRATES / PUK Jiřina Vacková nebo Lumíra Přichystalová (a obráceně)
PRVNÍ VÍLA Veronika Soumarová
EGEUS / TOM DRÁT Pavel Nový
ALENKA SMETÁKOVÁ Lenka Loubalová
MIKY ŠROUBEK / PYRAMUS Jan Večeřa
PONK / LEV Miroslav Novotný
ROBIN PEDÁL Martin Bohadlo

Asistent režie: Pavla Nohýnková
Scénář: Tereza Micek, Michaela Konečná a Vladimír Křivánek
Zvuk: Miloš Pavlík a Aleš Smrček
Garderoba: Alena Zajíčková a Renata Němečková
Vedoucí techniky a stavek: Jiří Luptoň
Překlady: Pavla Nohýnková a Miroslav Chlupáček
Premiéra: 3. a 5. prosince 2021

Nepřehlednější komedie největšího dramatika všech dob. Hra o blízkých proměnách lásky, které se můžeme smát, zoufat si, nebo se z ní radovat. Hra o lásce šťastné i nešťastné, o lásce náctiletých i dospělých, o lásce po letech i o lásce k divadlu. Vzniká láska v očích, nebo v hlavě? Je to jen chemie, nebo je to něco tajemného? A proč se zamilujeme i do osla? Možná proto, že láska je největší silou na světě. Těžko se chytá, dělá si, co chce. Projítte ji na představení v Ypsilonu. Vyjdejte se s námi do tajemného lesa, kde je možné cokoli. Přijďte se naučovat láskou, a přitom se skvěle pobavit.

ZAMYŠLENÍ MARTINA TICHÉHO NAD JEDNOU OTÁZKOU

Milý pane Tichý, jsme rádi, že jste přijal nabídku uskutečnit u nás Shakespeareův *Sen noci svatojánské* tak, aby to nakonec bylo po našem *Voštem zápisu*, tedy domohady živým představením, třeba jen skeletem původního kusu a v nějakém porovnání s tím, co tenkrát Shakespeare nemohl o dnešku vědět (nebo se mu mohlo jen zdát) a co do jeho komedie pravděpodobně přinesete z přítomné současnosti Vy. Lze o tom něco napovědět? A možná k tomu dodat i něco o sobě?

Já jsem rád, že můžu inscenovat *Sen noci svatojánské*. Jednak proto, že mi přijde Ypsilonka jako obzvlášť živé divadlo, které si umí hrát. A *Sen noci svatojánské* coby klasika hravost potřebuje. A pak jsem Shakespeara na rozdíl od Moliéra ještě nikdy nepotkal, a i to mě lákalo. Napovědět zatím jde jen tolik, že se snažíme společně oživit příběh tak, aby se nás dnes co nejvíce týkal. Verše někde zachováme, jinde text bereme jako inspiraci a vytváříme nový. Něco vzniká improvizací. Snažíme se, aby divák měl co nejvíce o témat, které může našet. V době „po covidu“ mě zajímá propojení hledist s jevištěm. Jak to udelat, aby každou chvíli byl člověk vrahovaný do hry a nebyl to atak, ale spíš vtažení dovnitř. Jak dosáhnout toho, aby se divák cítil součástí hry a večera tak přirozeně, že ani neví, jak se to stalo. A pak je tu hlavní téma *Snů* – láska v různých proměnách, na ni se ani za staletí zřejmě nic neměnilo. Pro nás je to ale výzva, jak se jí dotknout tak, aby se dotkla diváků i herců na jevišti a propojila je. Aby se ukázalo, jak dokáže být mocná. K tomu se hodí citát od Johna Lemmona: „Máš-li lásku, máš všechno.“ I proto se mi zdá dobré vytáhnout lásku z kouta, oprástit, posílit si na ni, vyzvednout na odvě. Přes všechno, co vyvádí, si ti přeci jen zaslouží. A co ke mně? Jsem táta 3 dětí a asi 35 divadel-

PROČ PODTITUL VE JMÉNU OSLA

Měli bychom vysvětlit, proč máme v inscenaci *Sen noci svatojánské*, jak se nám zdá, že v závorce podtitul „poněkud i jako Svátek osla“. Brzy po našem uvedení Moliéra ještě na konci liberického období jsme se Zdeňkem Holínkem obzvali a zabývali se Shakespeareovým *Snem noci svatojánské* a kládli si otázku, čím pro dnešní dobu nahradit, co bylo v alžbětinské době pro nejprostší diváky zvykové, co z tehdejšího způsobu života dobře znali, co jim bylo zcela vlastní a z čeho mohli mít absolutní zážitek – a co my se můžeme nyní už jen domnívat. Také jsme si říkali, jak moc dobře Shakespeare znal Apuleiova *Zlatého osla*. Asi ano. Za oslem se mnohé skrývá. Ano, ano. Za oslem se skrývá jakýsi význam, ale i prostorem ponechaným pro momentální improvizaci. Právě tento náš studentský den jsme zřejmě díky Hoffmeisterovi nazývali Svátkem osla. Chtěli jsme si připadat jako v magické zahradě přírody, která má své zákonitosti, jež nás přesahují a navíc nás mohou vést i přes jejich nevyzpytatelnost k vlastní čistotě a v takto ovládaném chaosu i k dosažení jakési všeobecné harmonie a absolutní radosti ze hry. Vše, co jsme si zde dovolovali, nebylo běžné v té době možné. I takto jsme naplňovali myšlenku Svátku osla jako světa naruby.

I to jsou nemalé důvody, proč jsme se dramaturgicky dnes pro *Sen noci svatojánské* rozhodli, aniž bychom opomněli to hlavní, že na čem v životě jediné záleží. Je nakonec vždy opravdu jen a jen láska. Kdykoli a kdekoli. Jan Schmid

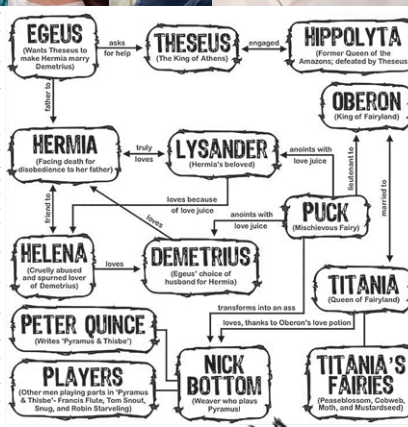
Ale zpátky k Svátku osla. Během studi jsem často chodil za spolužáky do ateliéru Adolfa Hoffmeistera. Nebyl jsem jeho žákem, ale dosti dobře jsem se s ním znal. Často nad pracemi studentů říkal: Když něco děláte, musíte mít vždy na paměti SVÁTEK OSLA. Jednou kvůli tomu přinesl i knížku *O začarování osla* od Lukiana, kterou přeložil jeho příbuzný, významný klasický filolog Ferdinand Hoffmeister. Říkal nám, že Svátek osla je svátkem nepořádku, který máme chpat jako opak většinou zlozlostiného pořádku, jenž má ke svobodě a přirozeným pravidlům obvykle velmi daleko. Mluvil o tom nahlas, aniž by dbal na to, že je to apel až politický a v té době i nebezpečný. Při tom zdůrazňoval, že to není jen jako u svátku krále Neřáda, který byval zaměřený jednoznačně proti mocenským praktikám, kdy mohl oběť a toho nejmenšího panovníka ironizovat a zesměšnit, zatímco každý jiný by za něco podobného rovnou visel. Svátek osla je oproti svátku krále Neřáda daleko chytřejší, zdůrazňoval Hoffmeister a taky dodával, že není tak přímý, protože pravda, na níž poukazuje, se může skrývat v přírmu nebo přirovnání. Je metaforičtější. Zkrátka umět svět vidět naruby. Na to rádi upozorňoval, a dokonce k tomu i citoval z *Lodi bláznů* od kanovníka Sebastiana Branta: „Hrup výš a výše vstupuje a v vyšší hodnost naděhl, však šleštna je neposada: když kolo se s ní nejvíce vzame, zos k zemi samo rozběhne se.“

Také v tomto duchu na přelomu padesátých a šedesátých let probíhal za mých studií takzvaný Inspirační. Navěnk ples Vysoké školy uměleckopřípravy a všech ostatních vysokých škol s umělecko-humanitním zaměřením, který nám byl jednou ročně povolen. Hodně jsem se na něm podílel. Nikdy to nebylo jen holé politikum, ale vždycky společný akční tvůrčí počín groteskní a happeningové povahy s jednotlivostí přímým zájmem, ale i s prostorem ponechaným pro momentální improvizaci. Právě tento náš studentský den jsme zřejmě díky Hoffmeisterovi nazývali Svátkem osla. Chtěli jsme si připadat jako v magické zahradě přírody, která má své zákonitosti, jež nás přesahují a navíc nás mohou vést i přes jejich nevyzpytatelnost k vlastní čistotě a v takto ovládaném chaosu i k dosažení jakési všeobecné harmonie a absolutní radosti ze hry. Vše, co jsme si zde dovolovali, nebylo běžné v té době možné. I takto jsme naplňovali myšlenku Svátku osla jako světa naruby.

I to jsou nemalé důvody, proč jsme se dramaturgicky dnes pro *Sen noci svatojánské* rozhodli, aniž bychom opomněli to hlavní, že na čem v životě jediné záleží. Je nakonec vždy opravdu jen a jen láska. Kdykoli a kdekoli. Jan Schmid

Federico Barocci, 2. pol. 16. stol.

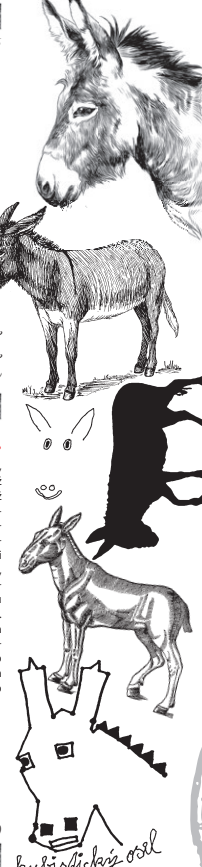

William Shakespeare / Sonet 116

Ne, neznám nic, co pohládět by mlo
vsechno dvou lidí. Láska láskou není,
když zradou tvrdí zradě křivě
a zmluvu tím, že sama se hneď mění.
Ne, láska je jak magik, pevný bod,
hvězda, co vede bledý obdivovatel
po pustých pláních vzdálené země –
aniž jí cihla, cenná její ne.
Ze lásky musí Čas odvést
po mládě trátiť se je bavo veta?
S proměnou Čas nemění se cit
a tyděl až do slonidni věta.
Ze lásky hlady? Dávkas že jsem vím?
Signal jsem snad? A nebyl mluven?
(přeložil Martin Tichý)

FACEBOOKOVÁ SOUTĚŽ
♥ ♥ DOTKNĚTE SE LÁSKY ♥ ♥

Aneb: Mějte na paměti, že štěstí ve hře, štěstí v lásce! Pro nedočkavce jsme už 13. října vyhlásili facebookovou soutěž o volné vstupenky na některou z prvních tří prosincových repríz naší adaptace Shakespeareova *Snů noci svatojánské*. Na otázky, které pokládali herci coby představitelé jednotlivých postav, bylo možné odpovídat do konce listopadu. Odpovědi nám přišlo opravdu hodně a některé dokonce i ve verších. Na otázku Petra Vrška alias Thesea „Antický Theseus měl víc žen. Jednu z nich ale nikdy nezískal. Byla to a) Diana, za b) Faidra, nebo za c) Hippolytu?“ přišlo například toto vtipné šestiverší:
Diana či Antigona
ty pro Vrška nejsou doma
atž k zkusí s Hippolytkou
navnadí ji velkou kytkou
přemluví i Faidru
když koupí sklenku cidery
(Helena Címanová)

NAPSALI O NÁS

O inscenaci SPÁLENÁ 16

„Napadlo vás někdy pít se po historii místa, v němž žijete? A napadlo vás někdy, že by na základě této myšlenky mohla vzniknout inscenace? Právě tento nápad vedl ke vzniku inscenace *Spálená 16* od autora a režiséra Jana Schmidta. (...) dílo je koncipováno jako virtuální „procházka“ historickou Spálenou 16 (...) Zdánlivě nelogické propletení časových linií a neustálé narušování chronologie jsou účelné zvoleným principem, který nabourává vnímání inscenace jako pouhý výčet historických faktů. (...) Díky humorným situacím, se kterými Schmid pracuje, dochází k propojení hledist s jevištěm. (...) Entuziastické výkony herců a otevřenost vůči publiku vedou k pomyslnému splnění. Mezi hledist s jevištěm vzniká uvolněná polspolnost, která vytváří dojem, jako bychom společně cestovali časem a prostorem. (...) Hudba, ať už jakékoli podobě, je přítomna v celé inscenaci a nelze neuznat nad tím, kolik nejen herců, ale primárně hudebních talentů se na jevišti sešlo. (...) Navíc si lze odnést spoustu zajímavých informací týkajících se jedné z pražských ulic, která po zhlédnutí této inscenace přestává být tak obyčejná.“

(Veronika Holečková: *Spálená 16* jako genius loci, *Divadelní noviny* 18/2020, roč. 29)

O inscenaci Národní tragédie

„Obdivuhodné je, že se tato hra rodila v náročných podmínkách letošního jara, v době pro zkoušení divadelních her i další kolektivní aktivity velmi nepříznivé. Díky obtížné práci vedení divadla a všech zúčastněných se už 2. července odehrála premiéra, z níž vyplynuly poznatky pro další práci, jež výsledkem byly premiéry uskutečněné ve dnech 10. a 14. září 2020. Je až symbolické, že si tragédie maří výsledky dlouholetého usilování všech vrstev české společnosti připomínáme právě teď, kdy bojujeme s neviditelným zákeřným virem, k jehož zdolání nepostačí žádná celonárodní sbírka ani finanční podpora od samotného císaře pana jako tenkrát, před téměř sto čtyřiceti lety. Přesto nám ta odhodlanost a cílevědomost našich předků snad může být dobrým příkladem i dnes. Přijďte si potřebnou dávku načerpat do Krejcarova paláce Olympie, mezi skvělou partu Jana Schmidta.“

(Ivan Kotl: Neptřivěrnému osudu navzdory, *Jondč 2*, roč. 2020–2021)

Reakce diváka

„Jsem v rozpacích, o čem napsat, jak se podílet o nezapomenutelný zážitek, spojení divadelního umění s národními legendami i historickou skutečností. O tom, jak bylo s naším národem dobře, když mu bylo právě zle. O detailně propracované výpravě. V dvanácti dobách měl naši hasiči skutečné uniformy bílé barvy. Na závěsech byla katedrála sv. Víta nakreslena tak, jak v té době byla postavena (...)“

(Milos Tomšů)

Program vydalo Studio Ypsilon ke svým premiéram 3. a 5. prosince 2021
Režisér Jan Schmid
Vedoucí elgion Blanka Pechová
AFI Manager Ondřej Zicha
Theatre Curator Eva Kulová
Věhlasní provok: Zuzana Mešková
Produkce Andrea Machová
Tajemnice souboru Martina Čerbačka
Adresy Studio Ypsilon Praha 1, Spálená 16
telefon 702 226 811, 224 854 333, 224 055 001
Redakce programu Eva Kulová
Foto Dušan Dostál, Jiří Kotvas
Plakát a grafická úprava Jan Schmid
Regr. Jiří Hladovec
www.ypsilonka.cz

VÝSTAVY ROKU

Jan Schmid Plakáty pro Ypsilonku

»Divadelní plakáty Jana Schmida tvoří souvislou barevnou řadu, jen výjimečně se ozve černá, ale i to je vlastně barva. Nahradíme-li v názvu commedia dell'arte slovo commedia slovem galleria, máme hned výstižnou charakteristiku těchto plakátů.«
(Josef Kroutvor)

Jedinečnou událostí úzce spjatou s prostředím divadla se stala 3. června uskutečněná vernisáž výstavy **JAN SCHMID / PLAKÁTY PRO YPSILONKU** v bubenečské **Galerii Skleňák** v Praze 6. Úvodní slovo na vernisáži pronesli radní za strategický rozvoj a památkovou péči Ing. arch. Eva Smutná a doc. PhDr. Richard Biegel, Ph.D. ve vzájemném rozhovoru s prof. Janem Schmidem.

„Je dobré setrvávat tam, kde se věci mění“ zaznělo na úvod jako životní a tvůrčí moto Jana Schmida, jehož výstavou plakátů jako by se znovu otevřely dveře nejen divadelního, ale kulturního života vůbec. Radostná akce se dále nesla v duchu dalšího, na výstavě i vizuálně zpřítomněného ypsilonského hesla do dneška: „Uvidíte, že nic není jenom tak, jak to vidíte!“ Atmosféra vernisáže, která se díky příznivému počasí mohla odehrát venku, byla vynikající, k čemuž zajisté přispělo také živé hudbaření Ypsilonky, které se neslo ulicí v osvobozujícím rytmu několika písniček Jaroslava Ježka z představení *Kostky jsou vrženy*.

Plakát jako artefakt, který nelze minout bez povšimnutí, je pro některé po celý život určující vzpomínka, někdy až z dětství, jak během své řeči připomněl Richard Biegel, jemuž, jak zdůraznil, ypsilonké plakáty už jako malému chlapci otevřely neskutečně barevný svět, jakýsi paralelní zcela otevřený vesmír s neomezuujícími možnostmi oproti normalizační panelákové šedi osmdesátých let.

Z doprovodného textu k výstavě:

Osobnost Jana Schmida, k jehož jménu se váže hned několik profesí, neboť je režisérem, dramatikem, spisovatelem, výtvarníkem, hercem, ale i profesorem pražské DAMU, se vyznačuje neobvyklou univerzalitou, širokým rozpětím a dostředností zároveň. Je z vzácného rodu lidí, kterým je vlastní *merkuriální* způsob myšlení. Lovec příznivých okamžiků. Provokatér nápadů, mistr nečekaných proměn se schopností orientace a rychlého rozhodování. Takto s myšlenkou „setrvávat vždy tam, kde se věci mění“ v roce 1963 založil STUDIO YPSILON – divadlo, jemuž svým originálním syntetizujícím způsobem vidění a chápání vtiskl nezaměnitelnou podobu, styl a poetiku, kterou od počátku, s důrazem na výrazové herectví, strategicky formuje a oživuje metodou improvizace, s využitím tvořivého potenciálu náhody. Jelikož Schmidova původní profese je výtvarnická, pro Studio Ypsilon v kontinuitě už více než padesáti let navrhuje také plakáty, jejichž nezaměnitelný rukopis, úzce provázaný s poetikou divadla, se stal neodmyslitelnou součástí vizuální image této dnes již legendární divadelní scény. Z mnoha Schmidových výstav

byla dosud největší jeho retrospektiva v Muzeu Kampa – Nadace Jana a Medy Mládkových (2011), kde bylo představeno více než sto jeho plakátů. Aktuální výstava divadelních plakátů Jana Schmida v bubenečské Galerii Skleňák je reprezentativním výběrem z celkové dosavadní Schmidovy plakátové tvorby, která v kontextu českého plakátu představuje svérázné unikum, odjakživa navádějící k otevřenosti, radosti a autenticitě života. -ek-

Vystaveno bylo celkem šedesát osm plakátů, z nichž některé byly vyhotoveny dokonce v nadstandardních velikostech. V proskleném výkladním pásu přízemí funkcionalistického domu mohly být v prostoru zavěšeny jednotlivě nebo v působivých blocích po osmi či dvanácti kusech, popř. také upevněny na zemi ve stojanech jen díky speciální úpravě, včetně UV filtru. Několik plakátů se přitom jako volně položené listy uplatnilo také na zemi, z líce, nebo rubu, který je u ypsilonových plakátů originálně programem. Pro veřejnost byla (v noci osvětlená) výstava otevřena nonstop do 29. července 2021.

O divadelních plakátech Jana Schmida také napsali:

„Schmidova plakátová tvorba se vyznačuje týmiž kvalitami, jež jsou příznačné především pro Schmidovy dramatické kreace a pro ypsilonovskou divadelnost vůbec. Vizualita jako pojící tmel afišů i inscenací.“

(Bohumil Nuska)

„Asi bychom marně hledali v našem divadelnictví srovnání co do rozsahu a rozpětí tvorby, kterou je u Jana Schmida důležité vnímat jako celek. To se týká i jeho plakátů, které chápu jako tekutý seriál, který nemá analogii ani v předválečném, ani v pozdějším či současném divadelním kontextu.“

(Jan Dvořák)

„Plakáty jsou projevem Schmidova Gesamtkunstwerku – jsou nezbytnou součástí jeho působení v divadle Ypsilon a jsou dobře použitelné i jako tvář divadelního tištěného programu. Jejich technické a výtvarné parametry plně slouží hlavním idejím tohoto divadla, které jsou založeny na fascinaci improvizací v divadelní práci.“

(Petr Wittlich)

Divadelní plakáty Jana Schmida v Orlické galerii v Rychnově nad Kněžnou

Výstava se konala od 3. července do 22. srpna 2021. Představila průřez autorovou celoživotní tvorbou a k vidění zde byly vzácně také Schmidovy rané dětské plakáty z 60. let pro Naivní divadlo v Liberci. Výstava měla nadprůměrnou návštěvnost a ve svém průběhu byla obohacena např. také promítnutím filmu *Ovoce stromů jíme* od Věry Chytilové s Janem Schmidem v jedné z hlavních rolí. Publikován byl také katalog – plakát složený do formátu čtverce, s bohatou obrazovou i textovou výbavou.

Orlická galerie
Muzeum a galerie Orlických hor
v Rychnově nad Kněžnou

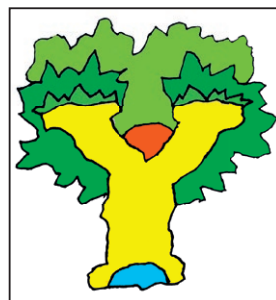
2021
červenec / srpen

Orlická galerie
II. patro Kolowratského zámku v Rychnově nad Kněžnou

otevřeno
květen a říjen, denně mimo pondělí
červen až září, denně
9–12 a 12,30–17 hodin

MG OH děkuje za finanční podporu firmě Ekospol, s.r.o.

Studio Yosilon
Makbeth J. Lábus 1976
J. Lábus
J. Lábus

Státní divadelní studio Praha
Studio Yosilon

DIVADELNÍ PLAKÁTY JANA SCHMIDA

PŘÍBĚH STUDIA YPSILON

„Dobré divadlo se dá dělat docela celý život, jako se dá dobře psát, malovat nebo komponovat hudbu. Každá tvorba však předpokládá, aby člověk byl na své době a kousek před ní, aby zůstal sám v sobě dítelín, bábákem a jeho duše nevyprchá.“ vyslovil se před lety v jednom z rozhovorů Jan Schmid. Vyjmečnost Studia Ypsilon tkví mimo jiné i v děle jeho tvorby. Což by už samo o sobě mělo dříve zajepté navštívit k pokusům o hlubší osvětlení existence tohoto divadla, jeho příběh už neteď číst pouze skrze jednotlivosti, události, momentální secese, anebo různé příležitostné pokusy, které z dějného hlediska náročně fungují převážně jen v modu zapomenutosti, ale jako nehybný celek, který se vyvíjí a vrtí v prostoru toho, co je v divadle elementárně věčné. Ypsilonské inscenace vytvářené improvizací a autenticitou jsou toho příkladem, ovšem samy o sobě nejsou až tak důležitě, neboť jak napsal Schmid: „Judy divadlo, tak je třeba ho dělat jako DIVADLO, a ne pouze jako inscenace. Kontinuálně a slyšet.“

Jen něco vydrží staletí, zbytek většinou časem a leckdy takřka v mžiku padá do neméně. Takový je osud mnoha trendů, mód a tendencí, příslušejících právě divadlu, z umění nejelmenárnější, vždy spjaté právě s přítomností okamžiku, se rizikem propadnutí siltem dějů vystavěných uvolně nevěce.

I proto, můžeme-li dnes sledovat již přes půl století stále se vyvíjející genoz Studia Ypsilon, měli bychom si být docela vědomi, že jde o skutečný fenomén, vzrůstající je v čase permanentně uvolněného celku, jehož jednotlivé „dítě“ vždy jsou můžeme sledovat, jak se vyvíjí, tak, jak odpovídá těm či oněm dobovým změnám ve společnosti, a tudíž i změnám myšlení, také však i pohybu, provázané je proskupně, kdy nepočty jak by je porovnávali s jinými orientací, než aby vyvíjely něco podstatného o skutečném věku divadla, který právě u Studia Ypsilon jako by ani nikdy nebyl divadlem, nýbrž divadlem působícím jako vpravdě nestárnoucí a s oprávněným sebevědomím dokonce i psát svou vlastní pozoruhočnou historii, včetně poměrně a rozšířených výpovědí, tzv. tzv. prošlo a prochází. Probuzeň díl Thek (1963–1968), Divadlo svět (1969–1974), Divadlo člověk (1974–1985), Divadlo současnosti (1989–2014), Divadlo vzájemnosti (2015 a dál). Toto dělení odpovídá i bůhu času a reálným dějům, včetně nesené existence Studia Ypsilon v každé konkrétní době, zejména pak v jeho prvních pětácti letech života, což dost možná souvisí i s dnešní odlišností a mrtvotou divadla vůči nepřítomnosti dneška, jež pevně zabývá divadla v době koronavirovu, jemuž dochází zvláště vzdoruje, čemuž postátní napomáhá i podpora ze strany vlády, jak víme z dnešního, tak pozdějšího nedostatečného rozvoje. Opravdovost a život je zjevně nutná. I to patří k příběhu Studia Ypsilon.

Eva Kulová

Orlická galerie
Muzeum a galerie Orlických hor
v Rychnově nad Kněžnou

2021
červenec / srpen

synetizujícím způsobem vidění a chápání vtiak nezaměnitelnou podobu, styl a poetiku, kterou od počátku, s důrazem na výrazové herectví, strategicky formuje a oživuje metodou improvizace, a využitím tvořivého potenciálu náhod. Jakkoli Schmidova původní profese je výtvarníkem, pro Studio Ypsilon v kontinuitě už více než padesát let navrhuje také plakáty, jejichž nezaměnitelný rukopis, užze provázaný s poetikou divadla, se stal neodmyslitelnou součástí vizuálního image této dnes již legendární divadelní scény. Z mnoha Schmidových výstav byla dosud největší jeho retrospektiva v Muzeu Kampa – Nadace Jana a Medy Mládkových (2011), kde bylo představeno více než 50 jeho plakátů. Aktuální výstava divadelních plakátů Jana Schmid v Orlické galerii v Rychnově nad Kněžnou je reprezentativním výhledem z celkové dosavadní Schmidovy plakátové tvorby, která v kontextu českého plakátu představuje světoznámý unikum, odkazuje navzdory k otevřenosti, radosti a autentičnosti života.

Eva Kulová

DIVADELNÍ PLAKÁTY JANA SCHMIDA

Orlická galerie – II. patro Kolowratského zámku v Rychnově nad Kněžnou
otevřeno: květen a říjen, denně mimo pondělí | Červen až září, denně | 9–12 a 12.30–17 hodin
tel. +420 494 534 015 | e-mail: galerie@mozh.cz | www.facebook.com/orlicka.galerie | www.moh.cz

Jan Schmid

*14. 6. 1936, Tábor
Československo, vzhledem k tomu, že byl pedagog, pocházel z myslivské rodiny, tatínek byl lesník. V roce 1953 se vyučil malířem skla, ve studiu pak pokračoval na Střední průmyslové škole v Železném Brodě (maturita 1956) a na Vysoké škole uměleckopřírodově v Praze v ateliéru sochaře a sklaře prof. Karla Štěpána. V době Schmidových studií zde pedagogicky působil také osobnost českého výtvarného umění, jako byli Jan Šaucha, Adolf Hoffmeister, Josef Kaplický a Antonín Stránský, s nimiž se pravidelně setyval, a dále Alois Fábek, František Muzika, Josef Wagner, Bedřich Štefan, Antonín Kypel a další. Ke Schmidovým spolužákům patří například František Vrzánek, Dana Vachová, Pavel Nešlehla, Rudolf Němec, Jan Kaplický, Hana Purkinová, Karel Pávek, Eva Bělohradská, Stanislav Vajce, Karel Vaňura, Jan Hendrych, Josef Wagner, Anton Cepka, Jindřich Goetz a mnoho dalších. Paralelně se studiem výtvarného umění se Schmid pravidelně stýkal také s Emilem a Alfrédem Radokovými, vzhledem ke svému zájmu o režii. Po absolvování VŠUP (1961) byl stálým výtvarníkem v Ševcenkově knihovně v Praze, kde v Liberci, v němž se později uplatnil i jako režisér a autor. V roce 1963 nastoupil dovoletou základní vojenskou službu a tehle roku začal experimentální divadelní soubor vystupující od roku 1964 pod názvem Studio Ypsilon, jehož je od počátku vizuální osobností (od r. 1969, kdy se skupina profesionalizovala, uměleckým vedoucím, od r. 1990 ředitelem divadla Studio Ypsilon).

V roce 1978 Studio Ypsilon přesídlilo do Prahy (příbylo pod názvem Atelier – Ypsilon souděcí Státního divadelního studia, od r. 1981 sešlo Divadla Jiřího Wolke, od r. 1992 je samostatnou institucí, kde sídlí sídlem Studia Ypsilon stal raně funkcionální palác Olympie ve Spálené ulici čp. 16 (oktobrem v r. 1927 podle projektu architekta Jaroslava Ježkoviče). Do současné doby Schmid zrealizoval v Ypsilonce mnoho představení (věnoval se i rozhlasové a televizní režii) a působil zde také jako herec. Od roku 1975 učil estetiku na tehdejší katedře loutkářství DAMU, v roce 1990 se stal kmenovým pedagogem katedry alternativního a loutkového divadla. V roce 1995 mu byl udělen titul docent, v roce 2003 byl jmenován vysokokolekálním profesorem. Od 60. let literárně přispíval do řady periodik. Šel práce publikoval např. v Sešitech pro mládež literaturu (v r. 1968 zde vyšla Carmen nejen podle Bizeta, v r. 1968 Zvotpis slavného muže, dále pak v časopisech Dialog, Reportáž a malá scéna. Divadlo (zde vyšla v r. 1968 hra O tom, jak ona...), Divadelní revue (zde byla v r. 1990 publikována hra Život a smrt Karla Hynek Máčly), ve Sborně a také v programech Studia Ypsilon. Kněžně vydal několik uměleckých próz a textů vystupujících jeho osobitě myšlení a vlnění světa. Loutba byla v číně (1985, 1995). S očima navrch hlavy aneb jak jsem byl hloupý (1989), Třináct vln. Hry a texty z Ypsilonky (1992), Jak má zítel ston (1995), Můj divadelní svět (2006). Nejen přetm po mapě (2008), Život v závorce aneb Prvotný nápis postojů místa v Čechách (2008), Epitoly v kapitolkách (2012), Improvizace, náhoda a jiné výstřednosti (2018). Autorský a výtvorný spolupracoval také na knize Ladislava Dvořákového Tajný ložník (1966), která byla v červnu 2008 oceněna jako Nejkrásnější kniha roku. Dále ilustroval například také knihu Male hry od Ivana Vojtěcha (1987) nebo Divadelní pohledy od Jaroslava Blažkoviče (1969). Roku 1976 byla v Československém rozhlasu odvysílána Schmidova adaptace Kaplického hry Oněg (Siegfried, květen z Rákosce, v letech 1984 a 1985 natočil pro rozhlas ve dvou dílech Rabelaisův román Gargantua a Pantagruel, velkou pozornost vzbudila například také jeho rozhlasová adaptace a úprava Haškovi, Kischovy a Longenovy divadelní hry Z Karla do Bratislavy paníkem Lanna 8 a 365 dní, kterou natočil v roce 1989. Pocta Schumy divadelní hry Carmen nejen podle Bizeta vznikl její stejnojmenný filmový zjeva (1968, režie Evald Schorml), televizní podobu získala hra Michelangelo Buonarroti (1978, režie Jan Schmid a Pavel Vantuch). S Vladimírem Skalickým natočil pro Českou televizi vlastní divadelní autorský úst a Ypsilonka a k. (1994). Od roku 1999 spolupracuje s Janem Lukešem scenaristicky připravuje a moderuje televizní magazin 333, věnovaný literatuře.

Schmid se uplatnil také jako filmový herec. K jeho nejznámějším filmovým rolím patří například Robert díbel ve filmu Věry Chytilové Ovoce stromů rajských jíme (1969), dále hral ve filmech Evalda Schormy Carmen nejen podle Bizeta (1968), Festival konce (1968), ve srpních Juraje Herze Holka na zabití (1975) a Uprí z Feratu (1982), v Katedrále (1981) Věry Chytilové, v Provedení humoru (1984) Jiřího Křižáka, v Srdčném pozdravu ze zeměkoule (1982) Oldřicha Lipského, ve Skváňáním lhotu (1988) Antonína Mládě, v Requiem pro panenu (1992) od Filipa Renče, v Bumerangu (1996) od Hynka Bošana a v řadě dalších. Schmid má rád přírodu, již zjevně poměluje svou i ostatní tvorbou. Konkrétně Tábor, Liberec a Prahu jsou mu domovem i Kokošce a Jizerské hory. K jeho životu patří také pes. Vedle jiných cen obdržel Jan Schmid Cenu Thalia 2016 za mimořádný umělecký přínos českému divadelnímu umění, v roce 2018 Státní cenu Ministerstva kultury za přínos divadlu a v roce 2020 Cenu Genia smutku.

O divadelních plakátech Jana Schmid, včetně těch raných dětských z 60. let, také napsali:

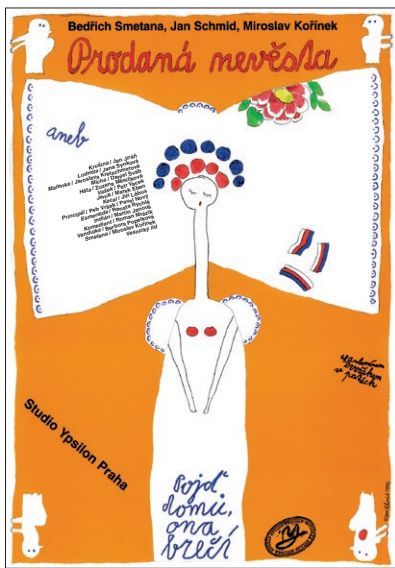
„Schmidova plakátová tvorba se vyznačuje týmito kvalitami, jež jsou plněhodně předvedeny pro Schmidovy divadelní inscenace a pro ypsilonovou divadelnost vůbec. Vizualita jako pojící tón tří a inscenací.“ (Bohumil Nuska, 2010)

„Plakáty jsou projevem Schmidova Gesamtkunstwerku – jsou nezbytnou součástí jeho působení v divadle Ypsilon a jsou docela použitelné i jako hál divadelního státního programu. Jejich technická a výtvorná parametry přinejmenším odpovídají tomu, že jsou plakáty, které jsou zachyceny na fasádě improvizací v divadelní práci.“ (Petr Wittlich, 2019)

„Schmidovy plakáty nebyly grafickými línami, nepotřebovaly důležitých technických výkonů stákařských, jsou osvětlé a světlé. Autor docela správně vychází z lásky, kterou zpracovává a stává na hlavním směru své tvorby, hledá – a našel – takové výtvorné prostředky, a jejich pomocí by se co nejvíce vyjádřil tak, aby dosáhl maximálního účinku u diváka, na které se občas – v našem případě u očekávané obecnosti svého divadla. [...] Autor také proto docela správně volí předvedení obrazu jako hlavní prostředek výrazu a přímo opticky potlačuje. Je to jen zřetelně proti umělé zásadě plakátové tvorby, podle které má být přímo neodstěhnutelnou součástí obrazové kompozice; tou je i tomto případě zůstává a Schmid jím velmi citlivě vyznačuje plochu obrazu. I když se na první pohled zdá, že přímo z obrazu mizí [...] Je správné, že nádherný plakát má vysokou úroveň, která snese světoval měřítka. Je dokonce právě tak správné, že se autorem nádherných plakátů na vztáhných dílech světové tvorby používá. Jan Schmid však stál před specifickým úkolem, pro jehož řešení mnoho poučení nenasel – hledal je – a je jeho odpovědí ziskuhou, která rozhodně zasluhuje ocenění, že je umění najít sám.“ (Josef Raban, 1965)

„[Schmid] sám se stává divákem a objevovatelem svého rukopisu, který za účelem výtvorné kompozice upravuje a stylizuje. [Výraz Schmidovy tvorby je vyjádřený expresivní, nevedením kompozičním rozvrhem, sítorem k ornamentálnímu přepisu, náhodností v práci, zálibou ve sdílení pokouš o vyjádření, navním realismem, snahou mnoho povídat, nedokonalostí, skřivlostí, účelem nad vlastní fantazi.“ (Milan Seibický, 1966)

„Ať bychom márně hledali v našem divadelním srovnání co do rozsahu a vlnitosti tvorby, kterou je u Jana Schmidu důležitě vnímat jako celek. To se týká jeho plakátů, které chápu jako textuální seriál, který nemá analogii ani v předvedení, ani v pozadí či současné divadelním kontextu.“ (Jan Dvořák, 2021)

PODCAST(Y) STUDIA YPSILON

V lednu 2021 byly ve dvou sériových řadách spuštěny **Podcast(y) Studia Ypsilon**. První, jež nese **název Ypsilonka se ptá**, nabízí přibližně každých čtrnáct dní rozhovory se členy divadla, jeho hosty a spolupracovníky. Rozhovory vede Kateřina Kubalová, s výjimkou několika prvních dílů, kterých se ujaly Lenka Novotná a Naďa Dvorská. Druhá řada **Ypsilonka si připomíná** vychází vesměs z archivu divadla a zprostředkovává různé audio pozoruhodnosti z minulosti.

Během roku 2021 bylo publikováno celkem 32 podcastů. Všechny jsou k dispozici na webových stránkách divadla a na podcastových aplikacích Spotify, Apple Podcasts a Google Podcasts. Obě podcastové řady zůstaly na repertoáru i po znovuotevření divadel a jsou nadále uskutečňovány. (Režie: Jan Schmid, dramaturgie: Eva Kulová, art manager: Ondřej Zicha, zvukový mix: Miloš Špaček, Josef Pecha, vizuál: Jan Schmid, znělka k podcastové sérii *Ypsilonka se ptá*: Jan Bradáč.)

1. Tentokrát Arnošta Goldflama

5. Tentokrát Jana Ondera

9. Tentokrát Lilian Malkiny

2. Tentokrát Tomáše Víška

6. Tentokrát Jiřího Štědrone

10. Tentokrát Martina Dejara

3. Tentokrát Jiřího Lábusa

7. Tentokrát Lumíry Přichystalové

11. Tentokrát Jana Valy

4. Tentokrát Pavla Nového

8. Tentokrát Petra Vrška

12. Tentokrát Jana Vondráčka

13. Tentokrát Petra Koury

16. Tentokrát Milana Šotka

19. Tentokrát Dany Huňátové

14. Tentokrát Petra Kopeckého

17. Tentokrát Stanislava Slavického

20. Tentokrát Barbory Skočdoplové

15. Tentokrát Ondřeje Havelky

18. Tentokrát Marie Durnové

21. Tentokrát Sylvia Spohra

1. František Vlácil ve vyprávění Josefa Kemra

4. O tom jak ona... aneb Co a jak se hrálo v rané Ypsilonce

7. Jak Stella Zázvorková vzpomínala na své dětství

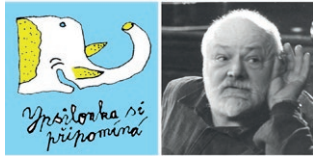
10. Povídání Karla Kyncla nejen o Británii

2. Evald Schorm ve vyprávění Jaroslava Pacovského

5. Čím chtěl být Milan Lasica, když byl malý

8. Jak se Ivan Vyskočil učil psát

11. Vánoční vzpomínání Zdeňka Hořínka

3. Jak Radovan Lukavský vypráví anekdotu

6. Jak se na žhavé téma improvizovalo v představení Pánská jízda

9. Jak jsme zpívali prezidentu Václavu Havlovi

PŘEHLED DIGITÁLNÍCH AKTIVIT ZA ROK 2021

Studio Ypsilon	počet akcí	datum uskutečnění akce / volně k puštění	délka akce*	název platformy, kde byla akce uveřejněna	počet návštěvníků**
<i>Podcasty:</i>					
Ypsilonka se ptá	21	leden		Spotify, Apple	
Ypsilonka si připomíná	11	až		podcasts Google,	
		prosinec		podcasts, www SY	
Sledovanost podcastů celkem za rok 2021					12.747
Divadelní plakáty Jana Schmida pro Studio Ypsilon – reportáž	1	9. 2. 2021		YouTube, Y-ONLINE	168
VALENTÝNKA Z YPSILONKY	1	14. 2. 2021		FB, YouTube	5.544
AŽ ŽIJE DIVADLO – Světový den divadla pro děti a mládež	1	20. 3. 2021		FB, YouTube	711
SVĚTOVÝ DEN DIVADLA	1	27. 3. 2021		FB, YouTube	1.643
POZDRAV Z YPSILONKY PRO JIŘÍHO JOSKA	1	31. 3. 2021		FB, YouTube	1.379
MOZART V YPSILONCE (Slavíme 30 let od premiéry inscenace)	1	10. 4. 2021		FB, YouTube	1.629
GRATULACE PRO JEZINKY (Zuzana Kronerová, Jana Synková)	1	17. 4. 2021		FB, YouTube	2.386
ČURY MURY FUK (oslava filipo-jakubské noci s Ypsilonkou a ježibabí zpěv z Rusalky)	1	30. 4. 2021		FB, YouTube	1.181
ZDRAVICE PRO JANA SCHMIDA	1	14. 6. 2021		FB, YouTube	877
ZAŽÍT MĚSTO JINAK – komentovaná procházka Spalenou ulicí s historikem Richardem Biegelem	1	19. 10. 2021		Youtube, FB	1.104
NOC DIVADEL 2021					615
Název akce, zprostředkované jiným subjektem (Dramox, Televize Naživo, apod.)					
ČT 3 – Hudebně zábavný pořad "Šance"(repríza) – účinkují herci Studia Ypsilon		Leden – Březen		ČT	324.000
ČT 3 – ROCK AND ROLL – S humorem o první etapě vývoje rockové hudby, účinkují členové Studia Ypsilon (r. 1989)	1	2. 2. 2021		ČT	37.000

Studio Ypsilon	počet akcí	datum uskutečnění akce / volně k puštění	délka akce*	název platformy, kde byla akce uveřejněna	počet návštěvníků**
ČT 3 – 45let Ypsilonky – záznam představení z r. 2011	2	Leden a červen		ČT, TVO2	71.058
ČT i-Vysílání – záznam představení „Carmen nejen podle Bizeta“	1	celý rok		i-Vysílání ČT	105
ČT 3 – Hudebně zábavný pořad „ABECEDA“ (repríza) – účinkují herci Studia Ypsilon	1	8. 3. 2021		ČT + i-vysílání	54.229
ČT 1 – Cyklus pořadu „Komici na jedničku – Jiří Lábus“ (repríza)	1	30. 3. 2021		ČT + i-vysílání	119.011
ČT ART – Miroslav Melena ve službách divadla – dokument (premiéra)	1	31. 3. 2021		ČT + i-vysílání	10.380
TV Seznam – MOJE MÍSTA – PAVEL NOVÝ	1	14. 4. 2021		i-vysílání	17.181
ČT1 – Minišou Karla Šípa – host Marek Eben / povídání nejen o Ypsilonce	1	5. 6. 2021		ČT 1, i-vysílání	749.000
ČT3 – Čím žije Ypsilonka dnes	1	14. 6. 2021		ČT 3, internet	11.050
ČT art – Sebevrah	1	14. 6. 2021		ČT art	16.000
ČT art – Divadelní plakáty Jana Schmida pro Studio Ypsilon	1	14. 6. 2021		ČT art, internet	7.303
ČT1 – Úsměvy Jana Schmida	1	20. 6. 2021		ČT 1	173.000
ČRo Vltava: Jiří Kamen: Láska vše zachrání, režie Jan Schmid, herci Studia Ypsilon	1	červen		ČRo Vltava	
ČRo Dvojka: J. Kretschmerová a J. Lábus – hosté u I. Šmoldase. Rozhovor na téma společného hraní v Ypsilonce	1	18. 7. 2021		ČRo Dvojka	
ČRo Plus: Petr Koura – hostem v Hovorech Vlastimila Ježka	1	13. 8. 2021		ČRo Plus	
ČT art: Den po dni – říjen 1918, Zábavné revue Studia Ypsilon z Obecního domu v Praze	1	28.10. 2021		ČT art	16.000
ČT3: Ypsilonka se baví: O lásce	1	7. 11. 2021		ČT3	21.000
ČRo – Radiožurnál – Jan Jiráň, host Lucie Výborné	1	22. 11. 2021		ČRo Radiožurnál	
ČT i-Vysílání reportážní cyklus „Legenda Studio Ypsilon“ – s ukázkami z představení	9			i-Vysílání ČT	245
ČT3: Vánoce v Ypsilonce	1	23. 12. 2021		ČT3	31.000
celkem					1 678 739

* Není určena minimální doba trvání akce. Do akcí se ale nezapočítávají upoutávky na akce.

** Účastníci metriky zhlédnutí: Facebook od 1 minuty zhlédnutí videa, Youtube 1 minuta zhlédnutí, Soundcloud přehrání, Zoom unikátní návštěvníci, Instagram počty zobrazení
Komentář: eventuální shrnutí dosahu digitálních aktivit
Komentář je uveden v rozboru činnosti.

Studio je vzácný prostor přenosu našich myšlenek a zážitků, protože je živým setkáním člověka s člověkem bez bariéry obrazovek a displejů.

Všichni stojíme na divadle našeho světa a cokoliv se v něm děje, týká se nás všech, protože my všichni na planetě jsme jedna rodina, jeden dům.

Člověk člověku je nejlepším divadlem. Proto musí existovat prostor, kde se spolu pravidelně setkáváme.

Kde jinde si člověk může říkat pravdu než v divadle? A kde jinde tak snadno pozná lež?

Hledejme prameny...

DRAMATURGICKÝ VÝHLED 2022

S PŘESAHEM K ŠÍŘEJI

SMĚŘOVANÉ VIZI

Doba se mění, proto i na samotné divadlo je třeba se dívat trochu jinak. Z jeho podstaty náročněji, umět se hlouběji obracet víc do sebe, s pokorou, která dnes životu chybí, ale zároveň nechat diváka do tohoto svého stavu nahlédnout. Divadlo chápeme v širším principu otevřenosti, který stále vyznáváme. I proto předkládáme zatím obsáhlejší výběr titulů, jimiž se v současnosti zabýváme. V minulém roce jsme z důvodu stálých změn, které zapříčinila pandemie covidu-19, museli revidovat některé úmysly a něco dokonce nahrazovat tím, co by podle našeho předpokladu mohlo lépe odpovídat současné přítomnosti, hodilo by se k ní a bylo více příhodné. Přes veškeré potíže se nám podařilo nastudovat tři inscenace. Namísto původně zamýšleného titulu OPERA GERSHWIN o životě a díle amerického skladatele George Gershwinu jsme nazkoušeli Shakespearovu komedii *Sen noci svatojánské*, již jsme jako rozsáhlejší skelet uvedli pod novým názvem *Sen noci svatojánské, jak se nám zdá (poněkud i jako Svátek osla)* v úpravě a režii Martina Tichého, který se zároveň stal novým členem Studia Ypsilon. Premiéra se odehrála v prosinci 2021. Také byla uskutečněna již delší dobu připravovaná inscenace Arnošta Goldflama vycházející z textů Karla Poláčka, Ivana Wernische, Daniila Charmse, z jedné Goldflamovy aktovky a dalších jeho příbuzných textů. Zamýšlena byla původně pod názvem Volný pád, který se v průběhu práce změnil na *Let do nebe aneb Fata morgana*, od počátku s úmyslem přinést do nekorektní doby rovněž nekorektní kus. Práce na inscenaci přerostla do dalšího roku, premiéra se konala v březnu 2022. Třetí inscenací minulého roku se stala hra pro děti *Vosička aneb Jak byla vosa Marcelka ráda, že je podle knižní předlohy Michala Čunderleho*, v režii Jana Večeří a s premiérou v červnu 2021.

1. Velkým a náročným titulem bude v roce 2022 posunutý a už delší dobu rozpracovaný autorský text, který plánujeme jako hlavní inscenaci. Pojednává o skladateli a virtuózním klavíristovi Rudolfovi Frimlovi, jehož světový význam není u nás stále doceněn. V inscenaci si připomeneme a budeme objevovat jeho dětství, jinošství a umělecké začátky jak v Praze, tak poté i ve světě, když v Evropě a také v Americe doprovázel světově známého houslového virtuóze Jana Kubelíka. A odhalovány budou i další zapomenuté události Frimlovy doby i jeho života. Osou představení bude Frimlova proslulá opereta **ROSE-MARIE** s podtitulem **Jak neznáme Frimla** v kompozici Jana Schmida, se soustředěním právě na Frimlovy pražské začátky, na jeho ranou vážnou tvorbu, dokonce i na samotnou Prahu té doby a možná i okolní svět, což vše bude asociativně do průběhu operety vstupovat. Samotná *Rose-Marie* by měla fungovat spíš jako atraktivní zážitek navíc. Také si tím zároveň připomeneme, že Rudolf Friml, původem český skladatel, je dnes považován za zakladatele amerického hudebního divadla. Režie: Jan Schmid. Předpokládaná premiéra: podzim 2022.

2. Dále uvažujeme o nastudování **OSUDŮ DOBRÉHO VOJÁKA ŠVEJKA** od Jaroslava Haška s využitím dramatizace Romana Sikory v režii Martina Tichého. Předběžný koncept je ten, že náš Švejk se nebude podobat Švejkovi, jehož máme většinou spojeného s ilustracemi Josefa Lady. Bude to Švejk skutečně podle Haška a také jak si ho dnes umíme přecíst. Představujeme si ho jako neznámého bezejmenného vojáka, který má asi něco do sebe, není ani tlustý ani hubený, spíš šedivý nenápadný člověk, který se kdykoli, a přitom vždy na pravém místě dokáže rozzářit a dosáhnout toho, co dopředu vůbec nezamýšlel a nechtěl. Nejspíš zbabělec a slaboch s určitou mírou náhodného štěstí. Švejk jsme my, je načichlý češstvím. Můžeme se v něm poznat, zasmát se jeho šibalství i našim společným slabinám, uvědomit si hrůzy války a lidí, kteří se v ní vidí i kteří před ní utíkají. V kontextu dneška je symbolické, že první náčrt románu napsal Jaroslav Hašek v Kyjevě

při ruském zajetí. Fenomén Švejka podtrhuje i fakt, že jde o nejpřekládanější českou knihu, kterou najdeme v knihovničce padesáti osmi národů z celého světa. Doma by se na něj nemělo zapomínat. I proto hodláme Švejka vrátit do Prahy na jeviště Ypsilonky. V roce 2023 navíc uplyne 100 let od úmrtí Jaroslava Haška.

3. Dalším plánovaným titulem je inscenace Martina Tichého, Daniela Petra a kolektivu Ypsilonky s pracovním názvem **HOUBY**. Přestože inscenace bude důkladně a vynalézavě připravená, měla by působit jako docela žhavá kolektivní improvizace právěžitých okamžiků ve vší otevřenosti. Co víme o houbách? Málo. Proč ne a ne je najít a jindy o ně zakopáváme? Proč je houbaření v Čechách tak oblíbené a proč mají houby nohy, když jsou rostliny? A jsou vůbec rostliny? Vždyť určitě ani nevíme, že ovládají život na planetě? Dá se tomu věřit? Víme, že je nosíme v plicích, že pokrývají naši kůži a pod jedinou naší stopou se vine 500 kilometrů houbových vláken? A co houbaři? Je větší zájem hledat a nacházet je, anebo houby jen jíst? Setkáme se s různými typy houbařů, zažijeme souboje o největší úlovek, halucinogenní účinky lysohlávek, uslyšíme houby zpívat, zkrátka se dotkneme něčeho, co obvykle přehlížíme. Pojdme spolu hloubat o houbách a možná v nich najdeme mystérium života na zemi. Kdo se vydá do Ypsilonky na Houby, určitě neodejde s prázdnou.

4. Pro děti chystáme inscenaci **AŽ OPADÁ LISTÍ Z DUBU**. Listujeme k tomu knihou pro děti i velké „děti“ Jana Wericha *Fimfárum* a vybíráme všechno, co se nám hodí a líbí a co se dá využít právě pro vybranou pohádku *Až opadá listí z dubu*. I zde se počítá s přínosy a nápady všech obsazených herců. Týmovost, souhra a dobré společenství je naším záměrem. Režie a úpravy se ujme Jan Večeřa.

Z dalších nápadů a okruhů jmenujme **HOSTINEC U KAMENNÉHO STOLU** od Karla Poláčka, kterým bychom se chtěli ještě více navrátit k některým charakteristickým inscenacím Ypsilonu z minulosti, zabývajícími se českou otázkou, což právě v dnešní době nabývá na aktuálnosti. Také se tímto více dozvědět o sobě i o tom, na co bychom mohli být hrdí.

Další příští možnosti je zamýšlená inscenace o věcech polozapomenutých. Protože máme ve vlastních řadách herce a hudebníka Jana Bradáče, zakotveného svým dětstvím a rodinnou tradicí ve folklórní valašské hudbě, rozhodli jsme se vyjít z jeho vzpomínek, abychom si uvědomili, o co všechno z naší domácí tradice přicházíme. S přesahem půjde také o českou otázku a rovněž o nás ve světových souvislostech. V těchto případech počítáme i s oslovením dalších režisérů. Přislíbil například Jiří Havelka. Živou bezprostřednost lidové hudby a její sepětí s určitým způsobem života bychom chtěli využít jako tematický podklad budoucí inscenace a „přetavit“ ji do moderního autentického divadelního tvaru.

Jako jsme už činili i dříve, věnovat se budeme také jednorázovým představením k příležitostem, které doba po různých stránkách přináší, setkáním s tvůrci a večerům, věnovaným pozoruhodným osobnostem. Prvním takovým by mohl být recitál jazzové zpěvačky Jitky Vrbové, která jako host vystupuje už ve dvou inscenacích Studia Ypsilon.

REPRÍZOVANÉ TITULY

Boris Vian

HLAVA MEDÚZY

V roce 2021: 10 představení (dosud 338)

*Nejveselejší hra o impotenci, jakou si lze představit. Znamení groteskní komedie milostných víceúhelníků. / překlad: E. Kulová a J. Etlík / hrají: J. Lábus, J. Kretschmerová, P. Vacek, M. Janouš a M. Kořínek / režie a úprava: M. Lasica / výprava: M. Melena / hudební adaptace a nastudování: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík / **premiéry: 2. a 4. 2. 1996***

Antonín Dvořák, Jaroslav Kvapil, Jan Schmid **RUSALKA NEJEN PODLE DVOŘÁKA** **aneb Kdo je stará Háta?**

V roce 2021: 4 představení (dosud 190)

*Ypsilonská travestie na téma problematického světa mytických postav i komplikovaného světa lidí. / hrají: J. Lábus, B. Skočdoplová, M. Dejdar, J. Synková nebo M. Plánková, L. Loubalová, P. Vacek, J. Jiráň, O. Ruml, P. Vršek, Z. Měsíčková, J. Šteflíková, R. Rychlá, J. Bradáč, J. Vacková a M. Kořínek / režie: J. Schmid / scéna: M. Melena / kostýmy: J. Sováková / hudební úprava a nastudování: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík / **premiéry: 28. a 30. 3. 2003***

Jiří Havelka a kol.

DRAMA V KOSTCE, **pokus 2 – Mystérium skutečnosti**

V roce 2021: 5 představení (dosud 203)

*Divadlo je vždy něco mezi barem a estetickým tvarem. Jenomže hranice divadla a baru přestaly být zřetelné. / hrají: P. Vršek, J. Vacková, D. Šváb, A. Polák a M. Bohadlo / režie: J. Havelka / výprava: V. Němeček / kostýmy: J. Smetanová / dramaturgie: O. Cihlár / **premiéra: 4. 4. 2008***

Studio Ypsilon a hosté

VÁNOČNÍ VEČERY

V roce 2021: 4 představení (dosud 219)

*Rituál přípravy štědrovečerního hodování, které vrcholí provedením Paschovy Vánoční mše F dur s podkrkonošským betlémem. Každoročně pouze v předvánočním čase. / hrají: herci Studia Ypsilon a hosté / režie: J. Schmid / výprava: M. Melena / hudební nastudování: M. Kořínek / **premiéra: 28. 11. 1972***

Božena Němcová, Arnošt Goldflam

BABIČKA SE VRACÍ

Dichtung und Wahrheit čili Vybásněná a pravdivá

V roce 2021: 5 představení (dosud 121)

*Babiččin příběh ve třech variantách, jak ho viděla Božena Němcová, jak se s největší pravděpodobností skutečně udál a jak ho vidíme dnes. / hrají: J. Synková nebo M. Durnová, J. Lábus, L. Malkina, P. Nový, J. Jiráň, J. Vacková, B. Skočdoplová, L. Loubalová, J. Šteflíková, R. Sittová, P. Vršek, M. Janouš, K. Mende, M. Bohadlo a D. Renč / režie: A. Goldflam / výprava: P. Goldflamová Štětinová / hudební adaptace: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík / **premiéry: 11. a 12. 3. 2010***

Arnošt Goldflam

VRATKÁ PRKNA

V roce 2021: 7 představení (dosud 139)

*Groteska maličko zlá, ale snad ne bez lásky. Herecký svět i život zmenšené do divadelního vzorku, lehce ironický, ale i sebeironický pohled zvenku či zevnitř. / hrají: J. Lábus, J. Kretschmerová, P. Vršek, D. Šváb nebo J. Slach, L. Loubalová, R. Mrázik, B. Skočdoplová nebo J. Vacková a M. Bohadlo nebo M. Chloupek / režie: A. Goldflam / výprava: P. Goldflamová Štětinová / hudba a hudební adaptace: M. Potoček / dramaturgie: J. Etlík / **premiéry: 8. a 10. 4. 2011***

Studio Ypsilon

PÁNSKÁ ŠATNA

aneb Improvizace v Ypsilonce

V roce 2021: 7 představení (dosud 103)

*Úspěšné písničky, řeči, atrakce a nápady. Pohled klíčovou dírkou do pánské šatny ypsilonských herců. Spontánní atmosféra, improvizací nápady, jedinečné propojení herců a diváků i trochu kolegiální škodolibosti. / hrají: M. Dejdar, J. Lábus, J. Jiráň, P. Vacek, M. Janouš a P. Hojer / režijní vedení a výprava: M. Dejdar / **premiéra: 12. 11. 2012***

Jan Schmid

ŠKAREDÁ STŘEDA aneb Teta z Halifaxu

V roce 2021: 7 představení (dosud 82)

*Trochu zběsilá komedie o absurdnostech dnešního života. Příběh dvou rodin, který se proplete a řeší se groteskně nesmyslným nápadem. Jenomže ono je vždycky všechno trochu jinak a blbost se stěhuje... a hodně se muzicíruje a zpívá. V jedné vile se sejdou: J. Lábus, J. Synková nebo L. Loubalová, M. Dejdar, R. Rychlá, M. Bohadlo, O. Navrátil, J. Vacková, P. Labudová nebo M. Málková, M. Janouš, L. Malkina a D. Renč / režie: J. Schmid / výprava: J. Malina / hudba a hudební adaptace: M. Kořínek, M. Bohadlo a D. Renč / dramaturgie: J. Etlík / **premiéry: 26. a 28. 4. 2013***

Wolfgang Amadeus Mozart, Jan Schmid
SEŽEŇTE MOZARTA!
Hudební kratochvíle kolem flétny,
kteřá je kouzelná

V roce 2021: 5 představení (dosud 53)

V Ypsilonu opravdová senzace. Rituální komedie. Hudební divadlo s výsostným objevem, jenž souvisí se vznikem opery Kouzelná flétna. Jak to tenkrát bylo a kdo za vším stál, kdo nejspíš vyprovokoval W. A. Mozarta k napsání několika uměleckých hitů, jež zůstávají nezapomenutelné pro příští časy a jsou srovnatelné vždy s tím nejlepším. Tento fakt dává ráz i našemu představení. Z hlediska tématu a tohoto našeho výkladu je to inscenace aktuální, do dnešní doby jak dělaná. / hrají: R. Janál, P. Vršek, J. Korn, J. Synková nebo M. Málková, M. Šrůmová nebo J. Šrejma Kačírková, O. Navrátil, J. Jiráň, P. Labudová, P. Nový, L. Loubalová, K. Kikinčuková nebo V. Soumarová, M. Janouš, R. Rychlá, K. Mende, M. Kořínek a D. Renč / režie: J. Schmid / výprava: J. Malina / hudební adaptace a nastudování: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlik / **premiéry: 18. a 19. 1. 2015**

Franz Kafka, Arnošt Goldflam
PROMĚNA
aneb Řehoř už toho má dost
(variace na téma)

V roce 2021: 3 představení (dosud 56)

Řehoř Samsa pracoval, živil rodiče a sestru a jednoho dne už ho to přestalo bavit. Franz Kafka ho proměnil v brouka, nepotřebný myš, ale my jsme to vzali jako podobenství a zpracovali jsme to po svém, ovšem v úctě a s láskou! Ovšem pozor! O brouka překvapivě nepřijďte! / hrají: P. Vršek, J. Kretschmerová, O. Navrátil, P. Labudová, D. Šváb, B. Skočdoplová, K. Mende, M. Bohadlo a J. Vacková / režie: A. Goldflam / výprava: P. Goldflamová Štětinová / hudba a hudební adaptace: M. Buzzi / dramaturgie: J. Etlik / **premiéry 5. a 7. 6. 2015**

Jan Schmid a kol.
SWING SE VRACÍ NEBOLI O ŠTĚSTÍ

V roce 2021: 4 představení (dosud 68)

Swing je vynikající muzika, která přináší oživující a omlazující zážitek. Pro mladé je objevem a trendem, pro starší nestárnoucí záležitostí. Swing je svižnou harmonií pro život, poskytuje uvolnění a potěšení, přinášející nadhled a štěstí. Swing chytne za srdce a hýbá tělem. / hrají: P. Labudová nebo J. Šteflíčková, B. Skočdoplová, K. Kikinčuková nebo L. Přichystalová, M. Plánková, J. Jiráň, J. Štědron, R. Rychlá, J. Vacková, K. Mende, J. Bradáč, M. Bohadlo, M. Janouš, J. Večeřa, D. Renč, M. Kořínek, P. Hasman, J. Noha, F. Uhlíř a hosté J. Vrbová nebo J. Zelenková, J. Korn a další / režie: J. Schmid / výprava: J. Malina / hudební adaptace a nastudování: M. Kořínek, J. Jiráň, M. Bohadlo a D. Renč / dramaturgie: J. Etlik / **premiéry: 15. a 17. 1. 2016**

Jan Schmid
VARIETÉ FRED A.
aneb Chytání větru

V roce 2021: 3 představení (dosud 43)

Taneční hudební divadlo. Přišli jsme na to, že slavný americký tanečník Fred Astaire, kterého v Ypsilonu hraje a zpívá Jan Onder, má kořeny v Praze. Naši hlavní inspirací jsou vzpomínky Astairovy taneční partnerky Ginger Rogers. Zní zde mnoho slavné muziky. Zkrátka vydáváme se po opomíjených cestičkách, když ty hlavní jsou už tak vyšlapané. / hrají: J. Onder, J. Synková nebo D. Batulková, B. Skočdoplová, O. Navrátil, P. Vršek, K. Kikinčuková nebo L. Přichystalová, P. Nový, R. Rychlá, M. Bohadlo, K. Mende, J. Bradáč, M. Janouš, J. Vacková, J. Večeřa, R. Mrázik, J. Noha, D. Renč / režie: J. Schmid / výprava: O. Zicha / hudební adaptace: V. Šrámek a D. Renč / choreografie: J. Onder / dramaturgie: J. Etlik / **premiéry: 12. a 15. 1. 2017**

Jan Schmid etc.
KOSTKY JSOU VRŽENY
aneb Don Juan
a hlavně Pocta Jaroslavu Ježkovi

V roce 2021: 3 představení (dosud 36)

Hudebně taneční revuální večer, kterým seriálovým způsobem probíhá příběh Dona Juana a jiné zábavné atrakce, vždy s nejrůznější hudbou Jaroslava Ježka. Inscenace modelové vychází ze dvou představení Osvobozeného divadla, tzv. Silvestrů, které ve třicátých letech pořádalo jako speciální jednorázové atrakce, plné scének, hudebních a tanečních čísel, vždy ovšem s pozvanými hereckými osobnostmi, známými z jiných divadel. / hrají: P. Vršek, J. Onder, M. Bohadlo, K. Kikinčuková nebo B. Skočdoplová, J. Kretschmerová, J. Vacková, L. Loubalová, O. Zicha, J. Večeřa, J. Bradáč, D. Renč, J. Noha, T. Víšek, P. Hasman, K. Mende a L. Přichystalová / režie: J. Schmid / výprava: O. Zicha / hudební aranžmá a nastudování: M. Kořínek, D. Renč, J. Bradáč / choreografie: J. Onder / dramaturgie: J. Etlik / **premiéry: 15. a 17. 12. 2017**

Jan Bradáč, Kryštof Mende
HUDBAJKY
aneb Skrytý život nástrojů
V roce 2021: 7 představení (dosud 24)

Již dlouho převládá názor, že nástroje mají duši. Je téměř faktem, že mají svůj charakter a dlouhé příběhy. Většina hráčů vám potvrdí, že dokonce umí trápit lidi. Je znepokojující, že mají něco za lubem! Pojďme se tomu společně dostat na kobytku! / hrají: J. Bradáč, K. Mende / režie a hudba: J. Bradáč, K. Mende / výprava: O. Zicha / **premiéra: 15. 1. 2019**

Florimond Hervé, Ľubomír Feldek
UTÍKEJTE, SLEČNO NITUŠ!
V roce 2021: 4 představení (dosud 36)

Komorní adaptace slavné Hervého operety Mamzelle Nitouche, v níž je původní nápad s převleky, nejrůznějšími změnami a dvojím životem postav dotažen téměř do absurdních rozměrů. Večer se nese v duchu hravosti, humornosti a duchaplnosti, ale ze všeho nejvíc je večerem nespoutané a dobré zábavy, tak typické pro jedinečnou poetiku Ypsilonky. / hrají: L. Přichystalová, P. Vršek, J. Kretschmerová, K. Mende, R. Rychlá, B. Skočdoplová, J. Bradáč, M. Bohadlo, J. Večeřa a D. Renč / režie: P. Oravec / výprava: O. Zicha / hudební nastudování: D. Renč / pohybová spolupráce: J. Onder / dramaturgie: J. Etlík / **premiéry: 18. a 20. 1. 2019**

Jan Schmid
SPÁLENÁ 16
V roce 2021: 4 představení (dosud 12)

Oslava domu, v němž hrajeme, a překvapivá historie naší ulice. Svět je nám dnes otevřen, zato doma se už ani pořádně nevyznáme. Místo, na němž stojíme, má své dějiny. Dům, v němž hrajeme, má své fluidum, už si něco zažil jako i celá ulice a my nevíme, na co z toho třeba navazujeme. Takové otázky si klademe. / hrají: J. Jiráň, R. Janál, J. Synková nebo P. Labudová, P. Vršek, L. Přichystalová, R. Mrázik, P. Nový, M. Bohadlo, M. Janouš, A. Goldflam, J. Vrbová, B. Skočdoplová, J. Vacková, K. Mende, R. Rychlá, L. Loubalová, J. Večeřa, J. Bradáč, V. Soumarová, T. Víšek, D. Renč, J. Noha, P. Hasman, F. Uhlíř a P. Koura / režie: J. Schmid / výprava: O. Zicha / hudební adaptace: M. Kořínek, J. Krček, D. Renč / projekce: E. Bartoš / dramaturgie: J. Etlík / **premiéry 10. a 12. 12. 2019**

Iva Peřinová
NÁRODNÍ TRAGÉDIE
aneb Překrásný nadhasič pražský
V roce 2021: 6 představení (dosud 6)

Příběh je inspirován skutečnou událostí, požárem Národního divadla. Tragédie! Co čert nechce, vznikla z toho znamenitá komedie, ve které se zřetelně zrcadlí i česká povaha. Zároveň hodně muziky! / hrají: J. Vacková, V. Helšus, K. Mende, M. Novotný, M. Janouš, L. Loubalová, R. Rychlá, M. Bohadlo, L. Přichystalová, V. Soumarová, J. Bradáč, J. Večeřa, D. Renč / režie: P. Oravec / výprava: O. Zicha / hudba: M. Kořínek / hudební spolupráce: D. Renč / dramaturgie: J. Etlík / **premiéry: 10. a 14. 9. 2020**

Jan Večeřa etc.
ŠKOLA YPSILON
V roce 2021: 1 představení (dosud 1)

Zábavně naučné představení pro děti – škola hrou! Původně internetový pořad pro děti (ale nejen pro ně) vysílaný v době koronaviru živě z Ypsilonky se vrací, aby se mohl proměnit z živého vysílání na živé setkání přímo v divadle. / hrají: J. Večeřa, L. Přichystalová, J. Bradáč / režie: J. Večeřa / výprava: O. Zicha / hudba: J. Večeřa a J. Bradáč / **premiéra: 24. 1. 2021**

Michal Čunderle, Jan Večeřa
VOSIČKA
aneb Jak byla vos a Marcelka ráda, že je
V roce 2021: 3 představení (dosud 3)

Malá inscenace o vosičce, která se narodila bez křídélek, a přesto si nezoufá. Představení plné hudby a písniček, akcentující prvek přátelství a sounáležitosti. I bez křídél můžeme doletět daleko. / hrají: L. Přichystalová, K. Mende, J. Bradáč, V. Soumarová, M. Novotný / režie a dramaturgie: J. Večeřa / výprava: O. Zicha / hudba: J. Bradáč, J. Večeřa / dramaturgická spolupráce: J. Etlík / **premiéra: 14. 2. 2021**

William Shakespeare
SEN NOCI SVATOJÁNSKÉ,
JAK SE NÁM ZDÁ
(poněkud i jako Svátek osla)
V roce 2021: 7 představení (dosud 7)

Nejhranější komedie největšího dramatika všech dob. Hra o bláznivých proměnách lásky, které se můžeme smát, zoufat si, nebo se z ní radovat. Hra o lásce šťastné i nešťastné, o lásce náctiletých i dospělých, o lásce po letech i o lásce k divadlu. Vzniká láska v očích, nebo v hlavě? Je to jen chemie, nebo za ní je něco tajemného? A proč se zamilujeme i do osla? Možná proto, že láska je největší silou na světě. Těžko se chytá, dělá si, co chce. Prožijte ji na představení v Ypsilonce. Vydejte se s námi do tajuplného lesa, kde je možné cokoli. Přijďte se naočkovat láskou, a přitom se skvěle pobavit. / hrají: P. Vršek, R. Rychlá, J. Bradáč, P. Labudová, K. Mende, B. Skočdoplová, J. Vacková nebo L. Přichystalová, V. Soumarová, P. Nový, J. Večeřa, L. Loubalová, M. Bohadlo, M. Novotný / režie: M. Tichý / výprava: O. Zicha / hudba: D. Renč / projekce: E. Bartoš / pohybová spolupráce: B. Skočdoplová / dramaturgická spolupráce: J. Etlík / **premiéry: 3. a 5. 12. 2021**

KULTURNÍ PROJEKTY, MOTIVAČNÍ A PODPŮRNÉ AKTIVITY

Brejlando

Zjara 2021 se Studio Ypsilon jako jedno z prvních pražských divadel zapojilo do projektu **BREJLANDO**, který vznikl pod záštitou Magistrátu hlavního města Prahy s cílem zprostředkovat lidem divadlo v době, kdy se hrát nemohlo, a zároveň tak podpořit divadelníky. Studium Ypsilon byla virtuální realita jako experimentální divadelní zážitek nabízena divákům doma, vybaveným speciálními VR brýlemi, jako „reálná“ možnost stát se součástí zkoušky, vzrušivého procesu improvizace, postupného vzniku a harmonického růstu melodie v živé režii Jana Schmida. Takto mohli diváci zažívat znovu a přitom naprosto jinak nestárnoucí písničky Jaroslava Ježka z představení *Kostky jsou vrženy aneb Don Juan a hlavně Pocta Jaroslavu Ježkovi*.

Z ohlasů:

„Vy to tak krásne robíte. S tými brílami zase predbiehate vývoj. Ono to zrejme v budúcnosti tak bude. Zrejme sa potom objaví vírus, ktorý spôsobí, že na všetky infekčné online aktivity bude uvrhnutý lockdown a povolené bude jedine prezenčné stretávanie sa. Držím Vám palce, škoda, že kuriér s brílami do Bratislavy asi nezájde.“ (Juraj Nvota)

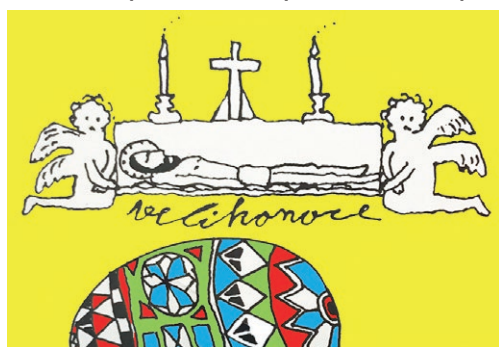

Velikonoční pozdrav a poděkování

Dne 31. března jsme se zapojili do charitativní aktivity, kterou pod názvem Velikonoční pozdrav a poděkování pracovníkům jednotek COVID-19 Fakultní Thomayerovy nemocnice v Praze 4, pořádala farnost v Praze 4 – Michli.

Z ohlasů:

„Tlumočím velké poděkování zdravotníků z Fakultní Thomayerovy nemocnice. Akce Velikonoční pozdrav a poděkování pracovníkům covidových jednotek byla mimořádná ve své šíři, a to jak dárců, tak i obdarovaných. Všichni Ti, kteří obětavě pečují o pacienty s covidem, byli tentokrát v roli těch opečovávaných. Ještě jednou velký dík. Centrum podpůrné péče FTN.“ (R. Legnerová)

„Byla s vámi neuvěřitelná spolupráce, díky za velkorysost, všechny knihy, poukazy, vstupenky! Povedlo se zdravotníky docela vyvést z míry.“ (J. Basík)

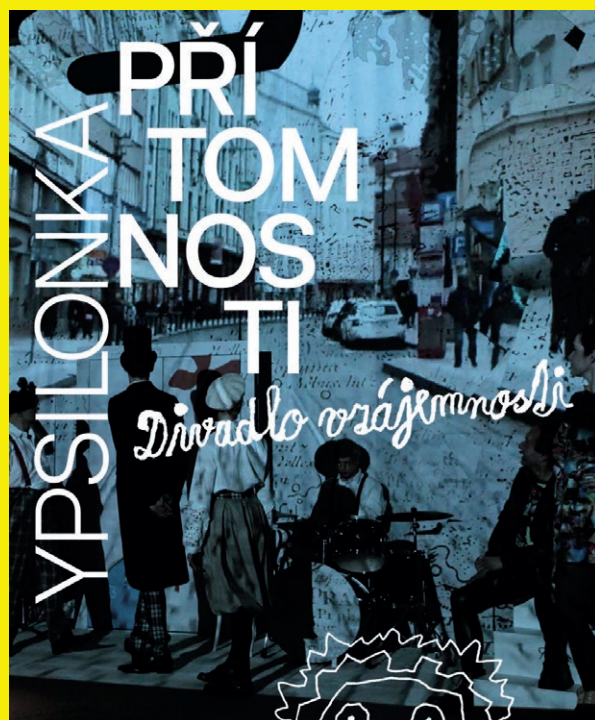
YPSILONKA PŘÍTOMNOSTI aneb Divadlo vzájemnosti

V září vydalo Nakladatelství Studia Ypsilon dlouho očekávanou knihu *Ypsilonka přítomnosti aneb Divadlo vzájemnosti*. Jde o rozsáhlou fotografickou publikaci mapující především nedávno uplynulé pětiletí Studia Ypsilon. Kniha navazuje na předchozí výpravnou publikaci *Cesta Ypsilon*, která historii Ypsilonky chronologicky představila v celkem sto devatenácti titulech, jež toto divadlo uvedlo od svého počátku až do roku 2014.

Nová kniha jedinečným způsobem shrnuje především dění let 2015 až 2019, s pokračujícím číslováním dalších nových inscenací. Autorem většiny fotografií je Jiří Kottas. Kniha, jejíž celý název zní *Ypsilonka přítomnosti aneb Divadlo vzájemnosti, s přesahem do minulosti, aby nám budoucnost neutekla*, se soustřeďuje, kromě malého odkazu na minulost této scény, zejména na pět posledních let právě žité etapy Divadlo vzájemnosti. Té je věnován také úvodní zasvěcující text zakladatele Studia Ypsilon Jana Schmidy, napsaný ještě v době intenzivních příprav inscenace *Spálená 16* (kdy o koronaviru zatím nebylo ani vidu ani slechu). Historický kontext a přehledné uvedení i do předchozích vývojových období divadla

– od počátečního Třesku (1963 až 1968) přes etapy Divadlo svět (1969 až 1974), Divadlo člověk (1974 až 1988) a Divadlo souvislostí (1989 až 2014) – nabízí závěrečná shrnující studie Historie Studia Ypsilon v kostce od Evy Kulové (též anglicky). Kniha se připravovala dosti dlouho a její dokončení přerušily události spojené s pandemií covidu-19. Vyšla proto později, než bylo zamýšleno.

Za velkého zájmu veřejnosti byla kniha prezentována ve dnech 23.–26. září na mezinárodním knižním veletrhu Svět knihy, kde 25. září proběhla také beseda nad knihou spolu s autogramiádou herců Studia Ypsilon. Oficiální slavnostní křest knihy za účasti členů souboru Studia Ypsilon se uskutečnil 17. března 2022.

STUDIO YPSILON od svého počátku (1963) pěstuje svůj vlastní výtvarný design, k inscenacím vydává plakáty a bohaté programy a další příležitostné tiskoviny. První knihou divadla byl titul *Pěťadvacet Studio Ypsilon 1963–1988* (1988), po níž následovalo *Čtení o Ypsilonce* (1993), *Legenda jménem Ypsilon* (2004), *Cesta Ypsilon* (2014). Kromě knih o Ypsilonce se nakladatelství zaměřuje také na vydávání teatrologické literatury (např. P. Brook, R. Caillouis, Z. Hořínek, H. Jurkowski, J. Schmid, I. Slawińska). Nejnovější obrazová publikace *Ypsilonka přítomnosti aneb Divadlo vzájemnosti* (s fotografiemi převážně od Jiřího Kottase) se zabývá právě uplynulou etapou Divadlo vzájemnosti, zahrnující léta 2015 až 2019, navíc i s malým odkazem na minulost této scény. Kniha se připravovala dosti dlouho a její dokončení přerušily události spojené s pandemií covidu-19. Vychází proto později, než bylo zamýšleno. Také úvodní slovo Jana Schmidy bylo napsáno ještě v době intenzivních příprav inscenace *Spálená 16*, kdy o koronaviru zatím nebylo ani vidu ani slechu.

Nakladatelství
Studia
Ypsilon

Z recenze:

„Stránkám vévodí velké fotografie, na první pohled kromobyčejně krásné a zároveň zneklidňující. Vyzařuje z nich dynamika, pohyb, napětí. Ypsilonka – jak známo – od počátků své liberecké existence pracuje metodou Gesamtkunstwerk, ale právě v této knize si uvědomujeme, jak důležitou ploškou její poetiky je výtvarné vidění textu, herce, prostoru... Nikdy to není jenom scénografie. Publikaci otevírá rozměrná esej principála Jana Schmida, spíše esteticko-filozofická než teatrologická. Je to úvaha o ypsilonckém myšlení v čase na pozadí doby. Současné i nedávno minulé. Cítíme z ní alespoň maxima, která jsou pro tvorbu Studia Ypsilon určující. Jsou to: atmosféra, vzájemnost, dění, vzruch a trochu i neurčitost.“

(Jan Kolář, Divadelní noviny č. 3 / 2022)

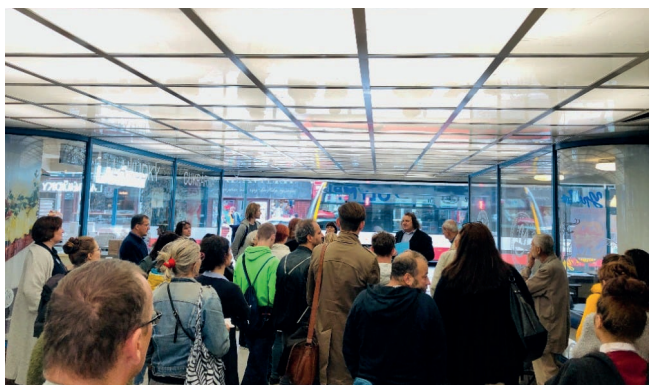

Zažít město jinak

V sobotu 18. 9. 2021 se Studio Ypsilon svým doprovodným programem aktivně zapojilo do oblíbených každoročních sousedských slavností **Zažít město jinak** s myšlenkou poznat „své“ místo, dům a ulici více do hloubky. Do partnerského projektu, jehož se účastnilo poprvé, vstoupilo v návaznosti na své představení **Spálená 16**.

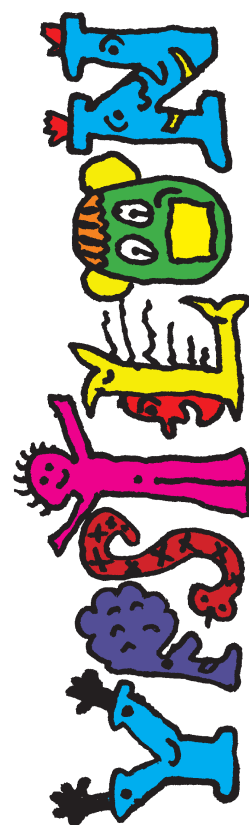
Součástí atraktivního programu byly dvě komentované procházky Spálenou ulicí, dopolední s historikem umění Richardem Biegelem a odpolední s historikem Petrem Kourou, kterého večer mohli diváci spatřit také v představení *Spálená 16*, v němž účinkuje. Oběma procházkám

byla společná návštěva barokního kostela Nejsvětější trojice, kde zazpíval přední český barytonista Roman Janál (v představení *Spálená 16* rovněž hostující) za varhanního doprovodu Ireny Chříbkové. Poutavý video-dokument k akci natočil člen souboru Martin Bohadlo. Večerní uvedení inscenace *Spálená 16* právě v den konání celé akce bylo zlatým hřebem celodenního programu.

Z ohlasů: „Dopolední procházka předčila očekávání – hezky připravené, provedené, doplněné výbornou hudbou – perfektní. Tak kdo jste nebyl, šup, šup odpoledne.“ (Alice Neugebauerová)

*Co všechno se dělo
v našem domě
i v naší ulici?*

Srdce s láskou darované

V září 2021 vstoupil celostátní projekt **Srdce s láskou darované** do osmého ročníku a jako každý rok zasedají v odborné porotě také herci Studia Ypsilon (Martin Dejdar, Jiří Lábus a Jan Jiráň; ředitel divadla Jan Schmid je jejím předsedou). Projekt, nad kterým převzala záštitu předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Markéta Pekarová Adamová a hlavním partnerem je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, má v podtitulu heslo „Učíme děti mít srdce na správném místě“. Jeho cílem je podpořit vedle tradičních hodnot, jako jsou láska, přátelství, úcta a rodina, také kreativitu, týmovou práci a mezigenerační komunikaci. Soutěž určená pro dětské kolektivy bude vyhodnocena na konci května 2022.

Jan Schmid k soutěži řekl:

„Myšlenka soutěže Srdce s láskou darované se mi líbí hned z několika hledisek. Jednak jde o tvorbu a přirozenou tvořivost, která dnes v životě absentuje. Dále jde o to, že chceme druhého obdarovat, udělat mu radost a dát najevo svůj vztah. Za třetí je pro mě nejzajímavější to, že nejde o záležitost jednotlivce, ale že chceme něco vytvořit společně, v týmu, což vyžaduje shodu všech a dobrý nápad, na němž bude mít každý svým způsobem podíl. Čili předpoklad je umět se domlouvat na vzájemnosti. Právě v tom jsem našel společný jmenovatel se Studiem Ypsilon. Bylo by ideální, kdyby zkušenost, kterou mladí účastníci soutěže získají ze vzájemného respektu, měla smysl i do jejich dalšího života.“

OHLASY V TISKU A NA INTERNETU

RECENZE A ROZHOVORY (v plném znění)

Vize Studio Ypsilon do příští doby

Na stránkách divadla a sociálních sítích byla zveřejněna 2. 5. 2021,
tiskem v Divadelních novinách č. 10 / 2021.

VIZE STUDIO YPSILON DO PŘÍŠTÍ DOBY

Nabízí se uvažovat takto: období koronaviru nás zcela jistě přivádí k **mentálnímu zlomu** a pravděpodobně k posunutí všeho do **jiné vývojové dimenze**. V tomto procesu by měla maximální úlohu hrát kultura, která by ve zvýšené míře měla vést k očistě člověka, posílit „ekologii“ jeho myšlení a pomáhat mu (doufejme) od jen dočasné rozkladné krize hodnot a tím ho navádět k větší smysluplnosti a chování bez tolik časté svrchovanosti ke všemu, s čím zachází.

Některé věci se zřejmě moc nezmění, některé však jistě hodně. I proto by divadlo jako živý kontaktní umělecký prostředek mělo zajisté hledat další nové způsoby komunikace. Zvláště když člověk dnes pomalu nevěří ničemu. Od toho možná začít a přivádět diváka opět k **vzájemnosti** a **propojenosti**. Nepůjde tedy zjevně pouze o nová témata, ale v jakém posunu a jak vůbec budeme divadlo dál vytvářet.

Studio Ypsilon hodláme zasvětit právě této myšlence. Jeho nezpochybnitelnou výhodou jsou jeho dlouhodobé zkušenosti. Stále přítomné povědomí o tom, co je v divadle takzvaně věčné, téměř neměnné, anebo co se v divadle naopak neustále mění i v závislosti na právě probíhajícím pohybu dějin. Tak být o krůček před tím, co zrovna žijeme.

Chybí vize budoucnosti, duchovní úpadek je všudypřítomný a sebezáchovná orientace v přítomnosti je nedostatečná. I proto: to, co už dobře umíme, dělejme dál co nejlépe. A mnoho změn se dostaví – při troše vnímavosti – samo. Avšak musíme chtít víc. Mentálním pohybem se zabývat s mnohem větším pozorovacím úsilím a zodpovědností, což je směrodatné a důležité pro všechny pokusy, jak vývoj předbíhat. Ovšem nepřestávat udržovat lidskou dimenzi všeho konání ve jménu sounáležitosti a kompaktnosti. To v historii divadlo ve zlomových situacích vždy umělo. Poukázat na to, co ve společnosti absentuje, či na to, co je právě ve vzduchu, co sice občan nějak cítí, ale zatím je ještě nepojmenované. I odtud mohou přicházet změny. Poučme se z toho. Zkusme si představit, že zrovna skáčíme rovnýma nohama z renesance do baroka.

ROZHOVOR S PRINCIPÁLEM STUDIA YPSILON

Jan Schmid: Hlavní je nebláznit

Autor, režisér, výtvarník, prostě všeučel Jan Schmid zaslal redakci programový text Vize Studia Ypsilon do příští doby, který najdete otištěný na protější straně. Jan Schmid jím hodlá inspirovat různé osobnosti, nejen z oblasti divadla, a požádat je o jejich vize budoucnosti. Zeptali jsme se ho proto na okolnosti výzvy a na život Studia Ypsilon v době koronaviru.

Rozumím vaší vizi tak, že se podle vás svět, společnost, umění, divadlo nevrátí do předkoronavirového stavu a je potřeba novou situaci promýšlet?

Samozřejmě. Ale šířeji. Koronavirus přišel jako katastrofický šok. Nečekaný vpád, který se všemožně podepsal na všech. Rozhodně narušil a v nastaveném čase i změnil navykly způsob života. Mnoho věcí, jež jsou nutné a zběžně jsme vykonávali, musíme najednou dělat jinak. Z toho nastalé skepse, strach a odcizení, zároveň však i něco nečekaně úctyhodně dobrého, co člověk v sobě znovu objevuje. Je to obdivuhodná schopnost obětování se, již vidím jako „vnitřní výhodu“ pro budoucnost. Bez ní by byl průběh pandemie jistě horší. Souvisí to až s hrdinstvím, rozhodně s odvahou méně se bát. Co bychom si jeden bez druhého počali? To je plus uprostřed tragédie. Něco vpravdě lidského do příštích změn. To v člověku posilovat. Příchod covidu můžeme považovat i za nevyhnutelné zpomalení času. Za varovnou zkoušku. Pravděpodobně jsme na prahu hlubšího vývojového zlomu. Má vize však není návodem, co dělat a jak se chovat. Je spíš „nadhledovým“ a možná trochu manifestačním zamyšlením. Epištola ve zkratce. Připomenutí, že právě divadlo a umění vůbec vždy ve zlomových situacích uměly dějiny předbíhat.

Základem divadla je komunikace, jak se podle vás změní? Může se změnit?

Hlavní je nebláznit. S pokorou se vracet k tomu, co bylo dobré a už před koronavirem rozpracované, přitom se zároveň zbavovat toho, co se případně dělalo špatně. Nejvíce škody vždy napáchá zbrklý rádoby pohyb, odstřižení se od předchozího, násilné řešení věcí a začínat takzvaně od nuly. Důležité je teď pracovat s rozmyslem ve větším

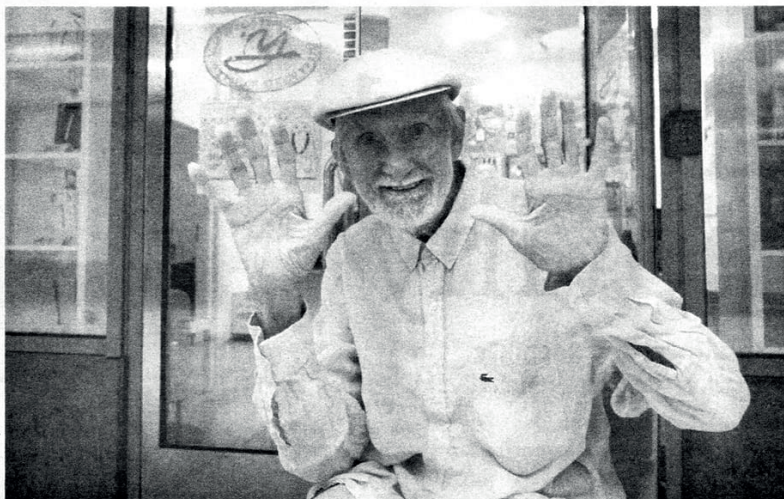

FOTO ONDŘEJ ZICHÁ

klidu a s vědomím kontinuity. To vyžaduje daleko větší míru kulturnosti a pěstování toho lepšího v nás. Nespornou výhodou divadla je vzájemnost. Umožňuje zážitek vzájemně prožitého času, který má událostní charakter, kdy i divák může být víc „spoluautorem“ představení tím, že se v inscenaci sám nachází a že se má s čím ztotožnit. S tím zacházet tak, aby živě reagovalo na živé. Způsobů, jak komunikaci dál rozvíjet, bude jistě víc. Něco jsme si nedávno vyzkoušeli sami třeba s Brejlandem. O mnohé si ale řekne sama příští doba. Rozhodně se z komunikace vytrácí čirá fantazie, nápady jsou spekulativní a nabytá vlastní paměť je nevyužívaná. Určitě by se v komunikaci mělo pěstovat víc samotné dění, prostředky, jež nepotřebují vždy slova, ale celé hercovy tělo. Také vědět, že divadlo může být i jinou platformou: hostinou, shromážděním, utkáním, slavností pow wow, sympoziem...

Čím žilo Studio Ypsilon a vy sám v covidové karanténě, která uzavřela divadla?

Kromě krátkých mezidobí jsme se jako i jiní přestěhovali do online světa. Hned zpočátku pandemie jsme spustili sedmidílný hravý seriál o vyjmenovaných slovech Škola Ypsilon. Ten jsme živě vysílali pravidelně každou středu přímo z našeho jeviště. Dnes je součástí Y-ONLINE repertoáru. Těchto aktivit však bylo víc. Namátkou a na přeskáčku: odstreamovali jsme například tradiční Vánoční večery, což byla

náročná akce i vzhledem k množství účinkujících. Počet zhlédnutí byl ale úžasný, jako už u předchozí, z Ypsilonky také živě vysílané Noci divadel. Rovněž pokračovala práce na další obrazové publikaci Ypsilonka přítomnosti. Kniha se věnuje čerstvě uplynulému období a končí z nutnosti zatím velmi málo reprizovanou inscenací Spálená 16. Pak jsme v září uvedli premiéru Národní tragédie, přes náročné podmínky i před diváky v hledišti. A 1. října jsme stihli veřejnou vernisáž! Výstavu mých plakátů v Galerii Vinohradská 12 jsme natočili i jako virtuální prohlídku s výkladem. Nedávno jsme měli soukromou předpremiéru představení Vosička a zmínit musím pravidelně vysílané PODCAST(Y). Těch už běží dvě řady a připravují se další: Ypsilonka se ptá přináší různé rozhovory natáčené přímo na jevišti divadla, Ypsilonka si připomíná je hlavně oživující paměti Ypsilonu. V archivu nalézáme opravdu skvosty. Přestože doba je nenormální, pořád se snažíme, aby všechno, co děláme, mělo pro nás i diváka smysl.

Co chystá Ypsilonka pro případné otevření divadel?

Začít konečně hrát a zkoušet v normálnější režimu. Těšíme se na skoro zcela zapomenutého Rudolfa Frimla, který nám už vyměřuje cestu, jak dál.

Chtěl byste ještě něco dodat?

Snad jen apel: Pěstujme daleko více kultury!

Děkuji za rozhovor.

JOSEF HERMAN

ROZHOVOR

JAN SCHMID

Člověk je hotový už ve dvanácti. A měl by s tím umět pracovat

TEXT: MICHAL BYSTROV
FOTO: DUŠAN DOSTÁL, JAN ČERNOCH,
MIROSLAV MARTINOVSKÝ
A LADISLAV POSTUPA

Knížka, kterou píšete, je už vaším čtvrtým textem na pomezí autobiografie a fikce. V minulých prózách *Léto bude ve čtvrtku* (*Deník mého horšího já*), *S očima navrch hlavy* aneb *Jak jsem byl hloupej* a *Život v závorce* aneb *Prvobytné pospolná místa v Čechách* jste si s motivy ze svého života pohrával tak obratně, že doteď nevím, co se opravdu stalo a co jste si vymyslel. O čem jste se rozhodl vyprávět nyní?

Chtěl bych pokrýt jedno krátké, ale důležité období mých mladých let. Ve čtrnácti jsem řešil, jakým způsobem pokračovat ve studiu po základní škole. Léto jsem trávil na dětském táboře ve Sloupu v Čechách, kde moje maminka dělala vychovatelku. Jednoho dne jsme šli na exkurzi do sklárny v Novém Boru. A když jsem viděl práci učňů, kteří mohli být maximálně o rok starší než já, řekl jsem si, že bych to rád zkusil. Ať se rodiče netrápí – tatínek měl zrovna politické problémy a já věděl, že na gymnázium se nedostanu, pokoušet se o to by bylo beznadějně. Proto jsem rodičům oznámil, že se chci

V polovině června oslavil krásné jubileum. Ale ani ve svých 85 letech ředitel a umělecký šéf pražského Studia Ypsilon Jan Schmid nepolevuje. Do konce prázdnin mohli zájemci navštívit výstavu jeho divadelních plakátů, jež se z hlavního města přesunula na zámek v Rychnově nad Kněžnou. Nyní už se – po období nuceného útluhu – zase rozbíhá běžný divadelní provoz. Jako hlavní titul sezony chce Ypsilonka uvést inscenační projekt Rose-Marie aneb *Jak neznáme Frimla*. Sám Jan Schmid pak pracuje na rukopise knihy, která by se měla týkat určitých okamžiků z jeho mládí.

...

vyučit malířem skla. Ale vůbec jsem si neuvědomil, jaké to je odejít v tomhle věku z domova. Tehdy jsme bydleli ve Frýdlantě, a i když jsem mohl jezdit každou druhou neděli domů, stejně to byla oběť, kterou jsem při své povaze těžce snášel. Trochu mi to ale vyvažoval fakt, že jsem na odborné škole v Novém Boru poznal významné sklářské výtvarníky, kteří učili na nedaleké sklářské průmyslovce, a my jako učňové jsme jim byli ve sklárně často k ruce.

Ocitl jste se v zajímavém prostředí a dělal krásné řemeslo, i když v těžkých časech.

Do učení jsem přišel v době, kdy už socialismus se školstvím všelijak cvičil. Proto bylo ohromné štěstí, že našemu

ročníku nabídli, aby zachránil jistý stateček právě ve Sloupu v Čechách. Původním vlastní-kům usedlost vzali, udělali z ní JZD a nacpali do něj z místních kdekoho. Ti se spolu nakonec nepohodli a odmítli na statku dál pracovat. Měli tam sedmnáct krav, nepořádek – a nikdo se toho nechtěl ujmout. Když nám vedení internátu nabídlo, abychom tam jezdili na brigádu, nijak zvlášť se nám nechtělo. Ale jeden pedagog, vynikající učitel německého původu jménem Schneider, který mluvil výborně česky, říkal: „Děti, to vemte, tam můžete zažít něco, na co budete celý život vzpomínat. Navíc se vyhnete tomu, co se na vás valí.“ On byl velice moderní člověk, dodnes obdivuju, jak se na věci díval. Skoro se mi zdálo, že je z jiného světa, i v té

upřímnosti, na kterou tenkrát mohl doplatit.

Takže jste na statek do Sloupu odjeli. A nastaly týdny nečekané svobody.

Měli jsme tam pracovat tři neděle, ale protáhlo se to téměř na dva měsíce. A o tom píšu knížku. Je to takový deník jednoho období, kdy jsme mohli sami sobě vládnout, vznikla přirozená hierarchie, jakási malá fungující demokracie. Navzájem jsme na sobě záviseli a všechno šlo vždycky domluvit. Nebyli jsme ničím vyrušováni, vedoucí nám do toho moc nemluvili. Když viděli, že je uklizeno, včas se odváží mléko a krávy mají co žrát, nechali nás dělat, co jsme chtěli. Žádný Fučíkův odznak zdatnosti, prohlídky, zákazy... Nikdo nás nehonil. V mezičase jsme pořádali výlety, poznávali Lužické hory, všemožně se bavili. Taky jsme po práci s kamarády dělali muziku. To už ale začalo ve třetím patře internátu v Novém Boru, kde – vlastně až pod střechou – bylo piano, a tam jsme mívali taneční večery.

Vy jste dost dlouho tihl spíš k muzice než divadlu, že?

Na piano jsem se učil hrát, ještě když jsem bydlel ve Frýdlantě, ale tehdy mi to bylo zakázáno se slovy, že jde o buržoazní nástroj. Doporučili mi,

ROZHOVOR

NAŠI MI KOUPILI STARŠÍ LOUTKOVÉ
DIVADLO. S NÍM JSEM SE POKOUŠEL
VYTVÁŘET – ANI NE POHÁDKY,
JAKO SPÍŠ SITUACE. POKAŽDÉ JSEM
NĚCO ZAHRÁL, PAK JSEM TAM LOUTKY
NECHAL VISET A ŠEL SE PODÍVAT,
JAK TO ZEPŘEDU VYPADÁ.

ROZHOVOR

ať hrají na něco jiného. V Novém Boru mi rodiče vyjednali, že jsem mohl dál brát hodiny u jedné paní učitelky, která mě přijala s tím, že k ní budu chodit jen tak potajmu. V té době jsem začal skládat písničky pro děti. Noty jsem znal a postupně jsem se naučil pravidla harmonie. Pár písňových textů i s notami mi otiskli v časopise, dokonce jsem s nimi vyhrál soutěž. Tak se musím zmínit o dalším panu učiteli, jmenoval se Josef Michal Hospodka. Ve sklářském oboru se specializoval na hutní sklo, mimoto byl ale hudebník, na škole vedl pěvecký soubor. V něm jsme zpívali krátké barokní skladby, všelijaké kánony, ale i vlastněcké písničky, vojenské odhovačky – a taky swing. Když Hospodka viděl, že si u piana vymýšlím melodie, vzal si mě a další kluky do parády a učil nás hrát na různé nástroje. Měli jsme i malou kapelu. A právě té jsme se hodně věnovali na statku, třeba i při dojení mléka, žel bez piana, zato se mezi námi vyskytl vynikající houslista.

Ted' mě napadá: skláří a lidé od kumštu mají něco společného. V obou případech jde přece o timing.

Jistě. Sklo tavené, hutní, foukané a jinak zpracovávané, to je práce vypočítaná na vteřiny. Musíte pomáhat mistrovi: podržet a rychle pustit, vmžiku se orientovat, být pohotový, bystrý. Víme, že sklo za chvíli ztratí tekutost, pohyb, a pak musí okamžitě následovat chlazení. A to zase naopak musí být děsně pomalé. Pořád je co hlídat. Osvojíte si určitý režim, který je užitečný i pro život obecně. Víte, že něco musíte udělat hned a něco potřebuje

ZAČÁTKY. První divadelní inscenací Studia Ypsilon byla v roce 1964 hra *Encyklopedické heslo XX. století*.

čas. Lidí, kteří nás tohle všechno učili, nám svým rozhledem a svou inteligencí vynahrazovali nejrůznější ústrky. Takovým mým mentorem byl René Roubíček, slavný sklář a člověk s velikým nadhledem. K němu jsem mohl být docela upřímný. Dalo se s ním otevřeně mluvit o všem, o čem mi doma říkali, že to ve škole a na veřejnosti nemám vytahovat. Nebo pak na sklářské průmyslovce v Železném Brodě sklářský výtvarník a sochař Stanislav Libenský. Ten mě považoval za svého žáka, ačkoli jsem u něj nikdy nestudoval, ani když jsem se potom dostal na UMPRUM do Prahy. Ale znal jsem ho už od čtrnácti let, byl pro mě velmi blízkým člověkem.

Pamatujete si nějaké poučky nebo rady, které jste si zapsal za uší?

Roubíček mi například vysvětloval: „Víš, ty si musíš uvědomit, že jsi hotový už ve dvanácti. Holky ještě o rok dřív. A s tím by ses měl naučit pracovat.“ Když jsem potom v Liberci začal učit na Lidové škole umění, často jsem si na tenhle jeho výrok vzpomněl. Několik let jsem tam experimentoval, založil jsem studijní autorsko-výtvarně-divadelní běh, kde v témže ročníku byly děti od druhé, třetí třídy základní školy přes pubertu až ke gymnazistům-maturantům. V každém z těchto věkových období dochází k charakteristickým vývojovým skokům, zásadním proměnám. A já jsem chtěl, aby to všechno probíhalo v každé hodině, v jednom čase. Dítě vnímá bytí v okamžicích, kdežto dospělý se už pohybuje většinou jen mezi nimi, tedy v intervalech. To jsem si uvědomoval a s těmi rozdíly v jejich vzájemnosti jsem pracoval. Například jsem dětem zadal, aby nakreslily obrázek jedoucí motorky. Některé udělaly přední kolo větší a zadní o třetinu menší. „Proč to tak máš?“ ptal jsem se jich. Odpověď zněla: „Přece proto, že jede!“ Ta stylizace, schopnost zjednodušení, způsob, jak zachytit tempo, je něco, co v logické

dospělosti ztrácíme. Výsledkem bylo, že ti nejstarší obdivovali nejmladší a ti prostřední, kteří mají největší tendenci držet se reality, přicházeli z obou stran na to, že je třeba uvažovat komplexněji, v rámci všeho, co naše vědomí přijímá. Pozoroval jsem, jak děti tvoří a přes věkový rozdíl o tom spolu mluví. A potvrzoval jsem si svůj záměr: smyslem je udržet si kousek vlastního dětství po celý život.

Také se vám to povedlo. Roku 1963 jste v Liberci založil Studio Ypsilon, které přesně z těchto úvah vychází. Měl jste jako herec a režisér nějaké vzory?

Můj tatínek hrál v ochotnickém souboru. Někdy mě brával na zkoušky, ale živí herci mě nebavili tolik jako loutkové divadlo. Naši mi jedno starší koupili, škoda, že se při stěhování ztratilo. S ním jsem se pokoušel vytvářet – ani ne pohádky, jako spíš situace. Pokaždé jsem něco zahrál, pak jsem tam loutky nechal viset a šel se podívat, jak to zepředu vypadá. Přitom jsem si danou scénu v duchu opakoval a představoval si, že ji sleduju jako divák.

Tak to přece děláte i v Ypsilonce. Hrajete, a zároveň na sebe nahlížíte zvenčí. Vystupujete z rolí, glóslujete děj...

Ano, i to patří k principu naší poetiky. Rád jsem si na věci přicházel sám. Ale mou dráhu zcela jistě vytyčila řada inspirativních osob, které mě ve správný okamžik postrčily správným směrem. Velkým štěstím bylo, že jsem se na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze ocitl v sochařském sklářském ateliéru pana profesora Karla Štipla. Teprve po revoluci jsem se o něm dočetl, že byl svobodným zednářem, což je zajímavé, protože mě tyhle myšlenky vždycky přitahovaly. Zpětně jsem si říkal, jestli jsem v Ypsilonce nakonec nedělal představení o Wolfgangu Amadeovi Mozartovi hlavně proto, že i on byl zednář. Všechno souvisí se vším. Na UMPRUM jsem se setkal i s malířem Janem Bauchem. Původně jsem

**UMĚL JSEM POJMENOVAT LATINSKY
SPOUSTU ROSTLIN – A DLOUHO JSEM
NEZNAL JEJICH ČESKÉ NÁZVY.
JEN TY, KTERÉ MĚ UČILA BABIČKA.
DNESKA UŽ SI Z TOHO BOHUŽEL VŮBEC
NIC NEPAMATUJU.**

se chtěl hlásit k němu, ale jeho samostatný ateliér byl bohužel zrušen. Dál vyučoval pouze večerní akt – a tam jsme se spřátelili. Bauch mi pro změnu říkal: „Když chceš něco nakreslit podle skutečnosti, zobrazuj především sebe, to jest: jak ty to vidíš. A tím se řiď.“

Já bych ještě dodal, že jste měl kliku i na charismatická místa. Konkrétně ten Frýdlant na okraji Jizerských hor, kde jste strávil část mládí. Tamní hrad bývá považován za předobraz Kafkova Zámku.

Těch předobrazů je víc. Franz Kafka Frýdlant až tak moc neznal, ale jak jsem se dozvěděl, asi dvakrát tam byl na prohlídce. Naši měli doma nějaké Kafkovy knihy, zkoušel jsem je číst už jako dítě. Bavila mě ta krkolomnost věcí, kterým jsem tak docela nerozuměl, a přesto mě přitahovaly.

No a vidíte: v roce 1989 jste ve Studiu Ypsilon slavně inscenoval Kafkovu Ameriku s Martinem Dejcarem v hlavní roli.

To už byla jiná záležitost. Absurdní témata, nemožnost normálně se domluvit, momenty, kdy i k tomu, co je nablízku, máme hodně daleko

**TÁTA VYŠEL
Z KANCELÁŘE,
VOJÁK S PUŠKOU
NA NĚJ ZAKŘIČEL.
V TÉ CHVÍLI
PES VYSKOČIL,
ZAŠTĚKAL
A TEN NĚMEC
HO OKAMŽITĚ
ZASTŘELIL. TEHDY
JSEM SI POPRVÉ
UVĚDOMIL HRŮZU
VÁLKY.**

– to byly věci, o nichž jsme se Zdeňkem Hořínkem, který Kafkovu Ameriku dramatizoval, hovořili. Bezvýhodné skutečnosti z Kafkova díla se staly znovu aktuálními. Začali jsme s inscenací úspěšně vyjíždět do zahraničí. Zároveň bylo

symptomatické, že jsme Ameriku hráli zrovna 17. listopadu 1989, kdy všichni, kteří se právě nepohybovali po jevišti, demonstrovali na Národní třídě a své výstupy skoro nestíhali. Konečně právě na základě naší inscenace natočil Vladimír Michálek svůj film Amerika, ve stejném obsazení, jaké bylo u nás.

Váš životopis lemuje na jedné straně Jizerky a Krkonoše, kde vaše rodina po válce dva roky bydlela, a na straně druhé jižní Čechy, odkud pocházíte. Není to příliš velký skok, přejít z jihu do hor?

Ne, naopak mi to připadalo úplně přirozené. Na horách se dokonce cítím víc doma než v těch jižních Čechách. Narodil jsem se ovšem v Táboře a dětská léta jsem prožil v myslivně ve Strkově v Plané nad Lužnicí.

Čili zase Kafka. Do Plané si jezdil léčit tuberkulózu... Nicméně jestli se dá věřit tomu, co píšete v knížkách, vy jste měl v Plané hezké dětství. Váš otec byl lesmistr hraběte Harracha, chodili jste spolu do přírody. Je pravda, že umíte stopovat zvěř?

Trochu jo. Kdybyste věděl, co mě ten můj tatínek odmaloval všechno učil! Uměl jsem pojmenovat latinsky spoustu rostlin – a dlouho jsem neznal jejich české názvy. Jen ty, které mě učila babička. Dneska už si z toho bohužel vůbec nic nepamatuju. Táta vystudoval lesnickou školu v Písku, představte si, že ho ještě učil Alois Jirásek. Třikrát do roka tam Mistr z Prahy dojížděl, pokaždé v Písku zůstal několik dní a během nich studentům přednášel. Samozřejmě ne přímo o lesnictví, ale obecně o věcech, které se týkaly češství. To se asi přeneslo i na mě, jako zájem o českou otázku v širším smyslu.

Lesnickou idylu bohužel narušila válka. Dolehla až k vám do myslivny?

Vybavuju si jeden výjev, to jsem byl opravdu hodně malý. Mou o dva roky mladší sestru nosili v košíku, já už jsem běhal. Byli jsme u našeho srubu v lesích, kam jsme se tenkrát často uchýlovali. A pamatu-

ju si, že přes košík ležely dvě flinty – našeho hajného a mého tatínka. Sice měli pušky jako součást své profese, ale i tak jsem cítil, že mají z něčeho strach, protože otec tenkrát v tom srubu něco ukrýval. Dnes už nemám, koho bych se na to zeptal. Ten obraz mi ale pořád setrvává v paměti.

Předpokládám, že v hájence, kde jste byli doma, jste se před nacisty neschovávali.

Myslivna stála na konci vesnice hned vedle zámku Harrachů. Oba bratři Harrachové k nám ještě před válkou chodili na večeři. Všechno se změnilo, když německá armáda zámek obsadila. Jednoho dne vojáci vyrazili vrata a vjeli nákladákem k nám na zahradu. Měli jsme tři psy, z nichž jeden nebyl lovecký. Tatínkův zamilovaný erdelteriér nás všechny hlídal. Stačilo, aby někdo zvýšil hlas, a už zavrčel. Toho dne jsme se s maminkou a sestrou dívali z okna, jak přijíždí ten nákladák a za ním osobní auto. Z obou vozů vyskákali ozbrojení muži. Gestapo? Wehrmacht? Netušili jsme. Táta vyšel z kanceláře, voják s puškou na něj zakřičel. V té chvíli pes vyskočil, zaštěkal a ten Němec ho okamžitě zastřelil. Tehdy jsem si poprvé uvědomil hrůzu války. Bylo mi asi šest nebo už skoro sedm let.

JAN SCHMID

Herec, režisér, výtvarník, scenárista, pedagog, ředitel a umělecký šéf (původně libereckého a posléze pražského) Studia Ypsilon. Naroděn 14. června 1936 v Táboře. Vyučil se malířem skla v Novém Boru, poté studoval na střední průmyslové škole v Železném Brodě a UMRUM v Praze. Od roku 1975 vyučoval na katedře loutkářství DAMU, od roku 1990 vyučuje na katedře alternativního a loutkového divadla. V roce 1994 se habilitoval jako docent, roku 2003 byl jmenován profesorem. Účinkoval ve filmech Farářův konec, Ovoce stromů rajských jíme, Holka na zabít, Kalamita, Upír z Feratu či Pevnost. Od roku 1999 v České televizi spolu s Janem Lukešem vytváří literární revue Tristatřicetři.

V Ypsilononce se nuda nenosí

Proto neváhejte a vezměte tam někdy také děti. Neboť zábava a poznávání v jednom jsou odjakživa devízou Studia Ypsilon, které Ivan Vyskočil kdysi vtipně přejmenoval na Ypsilonku, což divadlu, které za dva roky oslaví šedesátiny, zůstalo jako přezdívka dodnes. Stejně jako všeosvobozující humor a nadhled, charakterizující jak hlavní proud Y-aktivit, tak i tvorbu pro děti, kterou legendární divadlo programově rozvíjí už od počátku své existence. V současnosti jsou toho zdárným příslibem kromě o něco starších Hudbajek hned dvě novinky: Škola Ypsilon a Vosička.

Bavit se a přitom objevovat svět i sebe samého je to, co činí i dnes Ypsilonku Ypsilonkou. Divadlem zážitku, který si ve známé pražské pasáži Olympic, kde Ypsilonka sídlí, mohli diváci ještě „před covidem“ dopřávat skoro dennodenně.

Tato samozřejmost bere v nejistotě současnosti z své. Ale jak se říká, kdo se bojí, nesmí do lesa, do něhož Ypsilonka v pandemickém čase vstoupila odvázně už několikrát. Poprvé a velmi pohotově hned zjara roku 2020, když byly uzavřeny také školy a děti (spolu s rodiči a učiteli) byly odkázány k výuce na dálku. Tehdy Ypsilonka jako jedno z prvních pražských divadel přišla s originální myšlenkou – přímo z jeviště živě streamovat hravě edukační interaktivní seriál o vyjmenovaných slovech nazvaný **Škola Ypsilon**. S podtitulem Seriál pro otevřené dětské publikum, které se třeba učí o vyjmenovaných slovech (a podobně), ale zároveň ho baví divadlo! Zájem byl okamžitý a bohaté reakce přicházely od diváků doma i ze zahraničí. Z původně internetového pořadu pro děti, který je i nadále možné zhlédnout v rámci nabídky Y-online na

stránkách divadla, se montáží toho nejlepšího nakonec stane běžné repertoárové představení, jehož premiéra se uskuteční 26. září.

S dětským divákem je spjata také další ypsilon-ská novinka, inscenace **Vosička aneb Jak byla vos** Marcelka ráda, že je podle knižní předlohy Michala Čunderleho a v režii Jana Večeři. Příběh pojednává o vosičce, která se narodila bez křídélků, a přesto si nezoufá. Představení s mottem *I bez křídel můžeme doletět daleko* accentuje prvek přátelství a sounáležitosti. A jak už je pro Ypsilonku typické, je rovněž plné hudby a písniček. Ideální rodinné představení, o němž představitelka titulní role Lumíra Přichystalová řekla: „*Upřímně doufám, že si děti kromě krásných písní odnesou také bezelstný pohled na přátelství či větu, kterou vosička často používá. To jsem ráda, že jsem!*“

Text: Eva Kulová

Foto: Jiří Kottas

Bavit se a přitom
objevovat svět
i sebe samého.
To je Ypsilonka.

< Škola Ypsilon (2020).
Na fotografii Jan Bradáč,
Lumíra Přichystalová, Jan Večeřa

<< Vosička (2021).
Na fotografii Veronika
Soumarová, Lumíra Přichystalová,
Miroslav Novotný

I bez křídel lze doletět daleko, radí Vosička

Tomáš Štátska
redaktor MF DNES

Malá inscenace pro děti i dospělé, kteří nezapomněli, jaké to je, dívat se na svět dětskýma očima. To slibuje novinka pražského Studia Ypsilon nazvaná Vosička aneb Jak byla vosička Marcelka ráda, že je. Příběh o vosičce, která se narodila bez křídel, a přesto si nezoufá, napsal a zrežisoval Jan Večeřa.

„Představení vypráví o handicapované vosičce Marcelce, která nemá křídélka a létá proto invalidním letadélkem. I navzdory svému handicapu je vosička poměrně veselá a hravý hmyz a ze svého omezení si nic moc nedělá. Při havárii s letadélkem potká dva komáří bratry a vznikne mezi nimi krásné, bez-

podmínečné přátelství,“ nastiňuje děj herečka Lumíra Přichystalová, která se objeví v hlavní roli. „Právě bezpodmínečné přátelství a taková, řekněme, lehkost bytí je červenou nití celého představení,“ dodává k inscenaci plně hudby a písniček, jejíž motto zní: I bez křídel můžeme doletět daleko.

Přichystalová přiznává, že ji příběh vosičky Marcelky nadchl. „Jsme si v mnoha ohledech hodně podobné. Například když vosička zpívá v jedné písni, ale má duše ta létá vysoko a to mě tělo za ní by chtělo / však po zemi kluše jak tělo bez duše a je mu smutně a neveselo, jsem se přistihla, že to vlastně zpívám spíš za sebe než za vosičku,“ směje se. „Upřímně doufám, že si děti v hlavkách odnesou krásné písně, které v představení znějí, taky bezelstný pohled na přá-

Ypsilonka dětem Veronika Soumarová a Lumíra Přichystalová v představení o veselé invalidní vosičce Marcelce. Foto: Studio Ypsilon

telství či větu, kterou vosička často používá: „To jsem ráda, že jsem!“ Ostatně tahle věta by mohla být takovým posláním i pro rodiče. A tak nějak úplně pro všechny lidi na pla-

netě,“ přemýšlí a věří, že si představení určitě užijí i rodiče.

Vedle Přichystalové se v novince objeví Kryštof Mende, Jan Bradáč, Veronika Soumarová a Miroslav No-

votný. Padesát minut dlouhé představení má premiéru už zítra.

Mezi stany

Do Ypsilonky mohou jinak návštěvníci zavítat ještě po zbytek června; na programu najdou například Hlavu Medúzy, Utkítejte, slečno Nitu! či hned dva improvizací večery. S 1. červencem se kamenné divadlo uzavře představením Swing se vrací neboli O štěstí.

Legendární pražská scéna se totiž během léta objeví pouze mezi cirkusovými stany. Představení pro děti Hudbajky aneb Skrytý život nástrojů bude k vidění v rámci festivalu Letní Letná, konkrétně 25. srpna. A jen o den později se scéna přesune na Výstaviště, kde v Azylu78 odehraje hudebně taneční revue Kostky jsou vrženy aneb Don Juan a hlavní Pocta Jaroslavu Ježkoví.

Ke Snu noci svatojánské, jak se nám zdá

Snění v Ypsilonce

První novinkou sezóny 2021-2022 je ve Studiu Ypsilon komedie Williama Shakespeara uváděná pod názvem SEN NOCI SVATOJÁNSKÉ, JAK SE NÁM ZDÁ s dodatkem Poněkud i jako Svátek osla. V režii hostujícího Martina Tichého se tu představuje celkem třináct protagonistů divadla, z nichž někteří se objeví ve dvou rolích.

Inscenace Ypsilonky vycházející z klasických činoherních nebo operních představení se vyznačují tím, že při zachování původní dějové linky a závěrečné pointy je výsledná podoba obohacena o humor, hravost, drobné aktualizace a různé překvapivé momenty. Tak to je i u Svatojánské snu, kde se athénský vévoda Theseus chystá ke sňatku s královnou amazonek Hippolytou, zatímco jeho poddaný Egeus řeší problémy s dcerou Hermií, vzpírající se otcovu rozhodnutí stran jejího životního partnera. Místem, kde po bláznivých peripetiích dojde k naplnění touhy čtyř mladých lidí je tajuplný les, a strůjcem oné radosti je král elfů Oberon s pomocníkem Pukem. Oberon ovšem není takový dobroděj, jak by se zdálo, protože je i pomstychtivý a za Pukovy pomoci očaruje královnu víl Titanií, a ta se následkem toho zamiluje do člověka s oslí hlavou, v nějž Oberon proměnil řemeslníka Miky Šroubka. Ten patří do party sympatických lidí věnujících se pod vedením Alenky Smetákové divadlu.

A právě tato pětice dává největší možnost k oněm ypsilonkým hříčkám – hereckým, textovým, výtvarným i scénografickým. Zde to je například výtvarně řešené pracovní oblečení, mihnou se tu i roušky, pracuje se s moderními dílenskými i kuchyňskými nástroji, a nechybí ani připomínky absurdit současného světa. K propojení této skupiny s nejvyššími athénskými místy dojde v závěru představení, kdy na svatební oslavě Thesea a dvou mladých párů zahraje tento minisoubor řemeslníckých ochotníků tragédii jako vypůjčenou z jiné hry velkého Williama.

Pokud jde o obsazení, jsem maximálně spokojen. Petr Vršek je jako vévoda Theseus patřičně energický a v roli Oberona dokonale vystihuje sebejistou bytost obdařenou pohádkovou silou. Renata Rychlá hraje Hippolytu jako velmi sebevědomou dámu, zatímco v roli Titanie se její tvrdohlavost po očarování Pukem změní v rozdyčtěnost, s níž se vrhne na muže

s oslí hlavou. Tohoto Oberonem na chvíli zohyzděného řemeslníka a primadonu malého divadelního souboru hraje Jan Večeřa, jehož je nutno ocenit nejen za herecký výkon včetně skvělého hlasového projevu, ale i za obratnost, s níž se složil do stísněného prostoru pod malým pahorkem vytvořeným na scéně. Velký obdiv zasluhuje Jiřina Vacková za úžasný fyzický výkon v roli Puka, jehož pohyb po jevišti se odehrává ve sprintech a skocích, i za výborné vystižení jisté pořouchlosti tohoto nezbedy bavícího se zmatkem způsobeným jeho vlastní chybou. Čtveřice mladých lidí, okolo jejichž lásky či nelásky se děj vlastně točí, tedy Hermie, Helena, Lysandr a Demetrius, je Paulínou Labudovou, Barborou Skočdopolovou, Janem Bradáčem a Kryštofem Mendem představena s opravdovostí v projevech lásky i nenávisti. Miláčkem publika je Pavel Nový, objevující se nejprve jako rozhořčený otec Hermie, aby se posléze v řemeslnické partě stal Tomem Drátem, představujícím v závěrečném ochotnickém představení stěnu, jejíž výtvarné řešení patří k těm neotřelým nápadům zdobícím tvorbu Ypsilonky. V tomto představení se má objevit také lev, ale okolo něho je jak co do věrohodnosti, tak co do obsazení řada problémů. Ty ale vyřeší Alenka (Lenka Loubalová) projevující se jako dobrá režisérka a hlavně výborná producentka, která dokáže Mikyho Šroubka přesvědčit, že na roli Pyrama je on ten nejvhodnější. Ještě je třeba dodat, že Iva zahraje po velkém zdráhání řemeslník Ponk (Miroslav Novotný), jehož poznámka o v souboru chybějícím černochovi není jen fórkem pro pobavení publika. Zapomenout nesmím ani na Martina Bohadla, proslaveného v minulé inscenaci rolí nadhasiče, který se tentokrát po scéně pohybuje více na bicyklu než pěšky, a v závěrečné ochotnické tragédii mu připadne role ženy odcházející na onen svět nad tělem mrtvého milence Pyrama.

Výpravu Ondřeje Zichy tvoří bílé provázkové závěsy, jimiž se snadno prochází a navíc je na ně možno promítat. Jedinou dekorací na scéně je výše zmíněný nevysoký pahorek sloužící občas jako místo k odpočinku nebo pronášení monologů, ale také jako koupelna královny Titanie, v níž svému oslíkovi myje velké uši. O hudbu k představení se postaral Dominik Renč, který použil velké orchestrální vstupy, ale také ukázkou tvrdého rocku, zatímco živá hudba se na pódiu objevuje především jako fragment svatebního pochodu a milé zanotování zamilovaného Lysandra „Hermie, jedině Hermie ...“ jako připomínka slavného hitu spřízněného Semaforu.

Režisér představení Martin Tichý ve svém vyjádření k inscenaci říká: „*Je tu hlavní téma Snu – láska v různých proměnách, na níž se ani za staletí zřejmě nic nezměnilo. Pro nás to je ale výzva, aby se dotkla diváků i herců na jevišti a propojila je.*“ To se určitě podařilo, stejně jako snaha poukázat na to, co lásce a dobru stojí v cestě – zloba, faleš, závist, pomstychtivost, intriky a další podobné nešvary. Není to však prezentováno nějakým mentorským způsobem, ale nenásilně, prostřednictvím humoru a hravosti, což naplňuje a vystihuje ypsilonový přídavek k původnímu názvu – Jak se nám zdá.

(Ivan Kott, *Snění v Ypsilonce*, *Jonáš č. 4*, roč. 2021 až 2022)

O čem se zdá Ypsilonce

Zblázníš se láskou, a to tak, že už ti nikdy nedá spát, pronáší Puk ve druhém dějství Snu noci svatojánské a tímto veršem velmi trefně vystihuje podstatu nové inscenace Martina Tichého uváděné ve Studiu Ypsilon pod názvem *Sen noci svatojánské*, jak se nám zdá (poněkud i jako Svátek osla). Jeho dílo totiž blázní téměř ve všech směrech – místy naddimenzované postavy, ztřeštěné kostýmy a do toho všeho ještě neobvyklé využití principu laterny magiky. Ano, zní to trochu bláznivě, jenže... ono to funguje!

Příběh začíná na pustém bílém jevišti Ondřeje Zichy, jehož středu dominuje bílý kopeček a kolem něj ze vzduchu visí bílé trásně. Jelikož je do prostoru zapojováno jen minimum rekvizit, vévodí scéně světelný design a princip laterny magiky. Projekce Erika Bartoše

promítané na „skartované plátno“ nám přímo před očima vytvářejí různorodé fantaskní obrazy dodávající inscenaci onu snovost. Snadná proměnlivost prostředí pak pomáhá i postavám, jelikož mohou elegantně proklouzávat z jedné scény do druhé. Inscenace je díky tomu plynulá a nenarušuje pozornost diváka, jak by tomu bylo v případě přítomnosti přestavbových scén.

Díky dramaturgické práci Jaroslava Etlíka se textová složka značně odlehčila a poskytla hercům prostor pro nespoutané improvizální kousky (včetně půvabných intertextuálních odkazů pro fajnšmekry) i nad rámec blankversu. Proškrtání umožnilo hercům představující řemeslníky (Pavel Nový, Martin Bohadlo, Miroslav Novotný, Jan Večeřa a Lenka Loubalová) vkusně zapojit a rozehrát Brechtův zcizující efekt v podobě zábavných komentářů k současnému světovému dění. Tím nejen odlehčují situaci, ale především aktivně narušují čtvrtou stěnu, čímž umožňují publiku být součástí inscenace.

Tyto komentáře jsou z počátku vtipné, ale postupně se během hry vyčerpávají. Naštěstí je Tichého hra prošípokována všemožnými druhy humoru – od původních jazykových hříček Shakespearova textu, přes improvizovaný situační humor, zesměšňující prvky Svátku osla až po sexuální vtípky. K zapojení sexuálních slovních i situačních „hrátek“ vyzývá už Shakespearovo původní dílo, ale v inscenaci Studia Ypsilon působily některé sexuální „výstřelky“ za hranou vkusnosti. Příkladem za všechny je scéna osla (Jan Večeřa) s Titánií (Renata Rychlá) ve vířivce, kdy za doprovodu metalové hudby osel pronese, že to má rád tvrdší, zatímco provádí kopulační pohyby na sehnuté Titánii.

Mimo tento hraniční žert je však skupina řemeslníků funkčními komediálními figurami. Jejich souhra má jiskru – umožňuje jim totiž svižně si přehazovat repliky a zakončovat je vtipnými, nečekanými pointami. Opomenout ovšem nelze ani výkony milenců Hermie (Paulína Labudová), Heleny (Barbora Skočdoplová), Lysandra (Jan Bradáč) a Demetria (Kryštof Mende). Tragi-komické hádky a vzájemné špičkování této čtveřice jsou sledem dobře načasovaných gagů, které pomáhají k pochopení dynamiky vztahů mezi postavami, a zároveň dostávají protagonisty do situací posouvající děj.

Hereckým stříhem se probíráme ze zvláště působivé iluze a dostáváme se do světa magie, jehož hlavní dominantou je postava Puka (Jiřina Vacková), Oberona (Petr Vršek) a Titánie. Dvojice Oberona s Pukem funguje výborně. Podobně jako u předchozích postav, i oni dva dokáží vytvořit originální komické situace. Nicméně, i přes ztřeštěnost Jiřiny Vackové jako komediální postavy (oproti silné konkurenci) natolik nevynikají.

Co ale vyniká, je kostýmní složka, která zanechává řadu otázek. Řeč je především o kostýmech Oberona, Titánie, Heleny a Hermie, kde je obtížné rozklíčovat jejich význam. Je možné chápat je jako reflexi charakterů spojující zdánlivě neslučitelné? Helena jako citlivá dáma v letních pruhovaných šatech a Hermie představující průbojnou dívku v oblečení, které by se hodilo spíše do tanečního klubu? V případě Titánie by snad bílá kombinéza mohla reprezentovat ženskou lehkost a hravost v podobě disco módy sedmdesátých let, zatímco v případě Oberona lze jeho heavy-metalový styl kostýmu chápat jako reprezentaci jeho mužskosti?

Zmateně se může jevit i zavádějící časové (ne)ukotvení. V díle se objevují kostýmy z éry hippies (Lysandr), rock 'n' rollu (Demetrius), do toho se několikrát zavede diskuze směrem k současným sociálním sítím, na přetřes přijdou i athénské oděvy a hudba zaznívá z kazeťáku. Ačkoliv tento eklektismus může působit zmateně, je za ním mnohem sofistikovanější koncept – koncept propojování. Propojování prvků z různých dob, přičemž jejich zasazením do jednoho prostředí vyplyne vzájemná souvislost.

SLOVO PRINCIPÁLA

Malé zamyšlení, že za divadlem se mnohé skrývá

JAN SCHMID

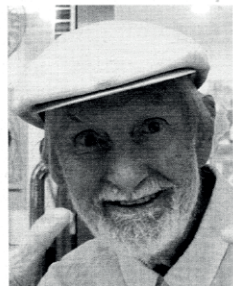

FOTO OUBŘEJ ZICHÁ

(Rozjímání i trochu vánoční a možná novoroční)

Divadlo mám rád. Když se povede, je to náramná úžasná událost. Překrásná, ale i zapekklitá, což je dáno jeho momentálností a živostí, tedy i nevyzpytatelností. Když se zkouší, je to vždycky blahodárny proces i s veškerým možným utrpením a překonáváním sebe sama. Nikdy není jasná odpověď na otázku, jak to všechno dopadne. Přesto radost z tvorby je důležitá a způsob zkoušení by se pak

měl vždycky nějak odrážet v samotné hotovosti díla, aby i před diváky ve své otevřenosti bylo představení jakoby stálou zkouškou. Partnerství a vzájemnost jsou v těch chvílích nutné.

Předností divadla je, že vždycky probíhá nenávratně právě vždy nyní v přirozeném běhu času, který nelze zastavit. Avšak v samotném dění může divadlo s časem zacházet, jak je mu libo. I v tom je síla divadla. Navíc když o něco opravdového jde a je za tím autenticita a zážitek, což je hlavním smyslem divadla, tak když to přeženu, divák se při tom může ocitnout jakoby až v jakémisi očištném stavu beztíže. Málo platné, divadlo je také magie.

Často si klademe otázky, co je ještě uměním z toho, co se dnes předvádí, a co lze vůbec považovat za umění. Dobré a špatné, kvalita a brak jsou zaměnitelné. A třebaže jde někdy možná i o dobrou myšlenku anebo zajímavé téma, ve výsledku často jen-prázdnost a nuda. Chybí nám něco opravdu působivého, co by nám vracelo to, co nás opouští. A duchovní rozměr zmizel úplně. Když to tak říkám, zní to možná krutě, i když se máme jinak docela dobře, ale takový je dnešní svět, jak to dává najevo mediální mrak nad námi i veškeré sociální sítě, jimiž je vše propleteno.

Ale ve skutečnosti není možné, aby vše, co má opravdový smysl, zmizelo. Jen se jaksi ocitlo ve druhém plánu. To se pak leckterému jednotlivci může doba zdát přinejmenším trapná, nevyvážená, protože z ní trčí polovičitost a málo správné orientace. Ale ve vzduchu je i mnoho dobrých věcí. Sám na základě už opravdu dlouholeté zkušenosti rozpoznávám i v té nejmladší generaci něco příznivého. Něco rovnějšího. Probouzející se cit pro vzájemnost a taky respekt k přirozené hierarchii. Věřím, že s tím přichází i určitá novost ve vnímání světa. Mluvíme o rovnosti, morálnosti, nepodbízivosti. Nemlátit jen prázdnou slámu, jak se často děje.

Ano, něco se mění, ale něco by mělo zůstat, jak je. Jak jsem si nedávno zapsal: Společně se ocitáme v obtížně definovatelném období. Asi přechodném. Opakuji, že chytré a plnohodnotné věci sice existují, ale velice špatně se registrují. Jako by pro les nebylo vidět, že v něm rostou a vypínají se jednotlivé stromy a stále že je cosi, co platí a ten les drží pohromadě. Navíc každý strom je jiný, což dává celému lesu jeho charakter, kterým se liší třeba i od velmi podobného lesa kousek vedle, jinak namíchaného. Nakonec na každém stromě a stejně i lese může být něco výjimečného a hlavně svého. A právě to nás má na každé skutečnosti zajímat. Vidět, slyšet, rozlišovat, orientovat se. Tak bychom se měli dobírat jedinečnosti divadla (stejně jako všeho v něm). Na jevišti by přitom nemělo být nic z toho křiklavě mediálně nápadného, co nás v životě obvykle obtěžuje. Divadlo by se naopak mělo vrátit k tomu, co je oním obtěžujícím smogem překryto, čeho stojí za to si povšimnout, jelikož tam (za tou clonou) jsou jistě ukryta mnohá překvapení, nové hloubky i výšky. Tam jsou ještě leccjaká vzkříšení. Mít dobrý čich, být stopařem doby a snad i jistým stimulatorem, který se pokouší šlapat času na paty. A člověka trochu narovnávat.

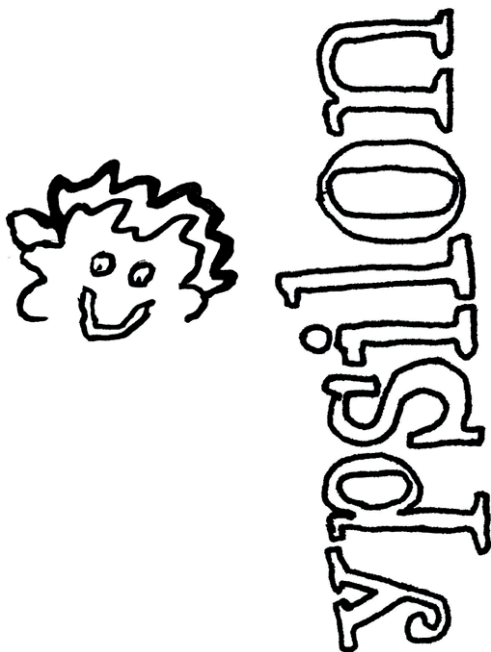
Závěrem už jen malá vánoční vzpomínka. Jako dítě jsem od Ježíška dostal loutkové divadlo, které mě očarovalo. Vymýšlel a hrál jsem si malé příběhy jen tak pro sebe, po chvíli loutky nechal zavěšené a běžel se posadit před divadélko, abych si jako divák představoval, co jsem právě zahrál. A přestože to žádnou velkou hloubku nemělo, stejně se mě to nějak dotýkalo. A asi jsem to i dobře hrál, když to ve mně rozehrávalo ty pravé citové struny a naskakovala mi husí kůže. Bavilo mě to jako kouzlo. Něco takového by se divadlu mělo vrátit. Co člověka vtahuje do sebe, uvnitř osvobozuje a přináší pocit lehkosti, radosti a štěstí. To bych asi nejvíc přál příštímu divadlu dneška.

Režisér Martin Tichý jako interpretační klíč zvolil presumpci, že ve všech dobách je „bláznění láskou“ stejné. Závěrečné setkání Mikyho Šroubka s Hippolytou (představující zároveň i Titánii) do tohoto konceptu směle zapadne.

Sen noci svatojánské (jak se nám zdá) je ztřeštěnou komedií a nutí diváka být neustále v pozoru. Svižné tempo hry s frekventovaně se měnícími výjevy může působit chaoticky, ale publikum záhy pochopí, že má ansámbl Ypsilonky vše pevně v rukách – jde o organizovaný chaos, v němž do sebe jednotlivé obrazy pozvolna zapadají. Dominantou díla je bez pochyby herecká souhra všech protagonistů. Na scéně se jim daří vytvořit „kolektivní energii“ (primárně láskyplnou), která se rozlévá do celého sálu. Herci i jejich postavy blázní láskou, žijí svůj sen a publikum? Nemá jinou šanci než se nechat pobláznit a (u)žít společně s nimi sen, jaký se Ypsilonce zdá.

(Veronika Holečková, *O čem se zdá Ypsilonce*, *Divadelní noviny*, publikováno 21. 1. 2022)

SOUPIS PR ČLÁNKŮ, TELEVIZNÍCH A ROZHLASOVÝCH ŠOTŮ

(Mediální ohlasy k dalšímu dění ve Studiu Ypsilon – výběr zpráv)
leden – prosinec 2021

Utíkejte, slečno Nituš!

Datum vydání: 31.01.2021 | Datum importu: 01.02.2021 7:53
Zdroj: cdbb.cz | Autor: Lubomír Feldek, Jan Schmid
Téma: Studio Ypsilon
Vydavatel: cdbb.cz
Celková návštěvnost: 322 770
Originál: URL

Umění Napsal: Jan Schmid Lubomír Feldek O čem je kniha Utíkejte, slečno Nituš!?

Komorní adaptace slavné Hervého operety Mamzelle Nitouche od slovenského básníka a dramatika Lubomíra Feldeka, v níž autor původní Hervého nápad s převleky nejrůznějšími změnami a dvojím životem postav dotáhl téměř do absurdních rozměrů a vytvořil tak předpoklady pro inspirovanou kolektivní spolupráci všech protagonistů na jevišti, tak typickou pro jedinečnou poetiku Ypsilonky. Večer se nese v duchu hravosti, hudebnosti a duchaplnosti, ale ze všeho nejvíc je večerem nespoutané a dobré zábavy. „Vďaka Ypsilonke a režisérovi Petrovi Oravcovi za včerašiu premiéru mojej hry Utekajte, slečna Nituš! Čakal som dobré predstavenie – a predsa bolo ešte lepšie než som čakal.“ (Založil/a: Ninade.

Podcast(Y) Studia Ypsilon

Datum vydání: 05.02.2021 | Datum importu: 08.02.2021 7:54
Zdroj: i-divadlo.cz
Téma: Studio Ypsilon
Vydavatel: i-divadlo.cz
Celková návštěvnost: 63 800
Originál: URL

Ypsilonka spouští podcastovou sérii nazvanou YPSILONKA SE PTÁ. Naladíte se přibližně každých čtrnáct dní na rozhovory se členy divadla, jeho hosty a spolupracovníky. Hostem prvního dílu je Arnošt Goldflam. Ptá se Lenka Novotná. PODCAST(Y) jsou k dispozici na: <https://www.ypsilonka.cz/podcast-y>

Legenda jménem Ypsilon

Datum vydání: 15.02.2021 | Datum importu: 15.02.2021 8:02
Zdroj: cdbb.cz
Téma: Studio Ypsilon
Vydavatel: cdbb.cz
Celková návštěvnost: 322 770
Originál: URL

Studio Ypsilon – 1993 – 2003. Velká obrazová publikace. Inscenace tohoto desetiletí podrobně, ale i „letem světem“ všechno to podstatné od samotného založení Ypsilonky v sezoně 1963-64. Následuje rozhovor s Janem Schmidem i se všemi současnými herci podle abecedy – namátkou s Martinem Dejarem, Markem Ebenem, Janem Jiráňem, Miroslavem Kořínkem, Jaroslavou Kretschmerovou, Jiřím Lábusem, Zuzanou Měsíčkovou, Romanem Mrázikem, Pavlem Novým, Renatou Rychlou, Jiřím Schmitzerem, Janou Sovákovou, Janou Synkovou, Lenkou Těmnerovou, Petrem Vackem a dalšími. Rovněž rozhovory s některými ypsilonskými spolupracovníky – Miroslavem Melenou, Jurajem Nvotou, Milanem Lasicou, Hynkem Bočanem a dalšími. Samostatnou kapitolou jsou významní hosté kulturního a společenského života naší země v improvizaci Večery pod lampou. Dále v knize najdete obrázky ze zahraničních zájezdů Studia Ypsilon, například do Ameriky, na Tchaj-wan nebo do Jihoafrické republiky a Egypta. Nakonec je zařazena kapitola o Studiu Studia Ypsilon – nejmladší divadelní generaci, kam se zatím nejvýrazněji zapsal Jiří Havelka.

Vize Studia Ypsilon do příští doby

Datum vydání: 03.05.2021 | Datum importu: 04.05.2021 7:48
Zdroj: divadelni-noviny.cz | Autor: Jan Schmid
Téma: Studio Ypsilon
Vydavatel: divadelni-noviny.cz
Originál: URL

Nabízí se uvažovat takto: období koronaviru nás zcela jistě přivádí k mentálnímu zlomu a pravděpodobně k posunutí všeho do jiné vývojové dimenze.

V tomto procesu by měla maximální úlohu hrát kultura, která by ve zvýšené míře měla vést k očistě člověka, posílit „ekologii“ jeho myšlení a pomáhat mu (doufejme) od jen dočasné rozkladné krize hodnot a tím ho navádět k větší smysluplnosti a chování bez tolik časté svrchovanosti ke všemu, s čím zachází.

Některé věci se zřejmě moc nezmění, některé však jistě hodně. I proto by divadlo jako živý kontaktní umělecký prostředek mělo zajistit hledat další nové způsoby komunikace. Zvláště když člověk dnes pomalu nevěří ničemu. Od toho možná začít a přivádět diváka opět k vzájemnosti a propojenosti. Nepůjde tedy zjevně pouze o nová témata, ale v jakém posunu a jak vůbec budeme divadlo dál vytvářet. Studio Ypsilon hodláme zasvětit právě této myšlence. Jeho nezpochybnitelnou výhodou jsou jeho dlouhodobé zkušenosti. Stále přítomné povědomí o tom, co je v divadle takzvaně věčné, téměř neměnné, anebo co se v divadle naopak neustále mění i v závislosti na právě probíhajícímu pohybu dějin. Tak být o krůček před tím, co zrovna žijeme. Chybí vize budoucnosti, duchovní úpadek je všudypřítomný a sebezáchovná orientace v přítomnosti je nedostatečná. I proto: to, co už dobře umíme, dělejme dál co nejlépe. A mnoho změn se dostaví – při troše vnímavosti – samo. Avšak musíme chítit víc. Mentálním pohybem se zabývat s mnohem větším pozorovacím úsilím a zodpovědností, což je směrodatné a důležité pro všechny pokusy, jak vývoj předbíhat. Ovšem nepřestávat udržovat lidskou dimenzi všeho konání ve jménu sounáležitosti a kompaktnosti. To v historii divadlo ve zlomových situacích vždy umělo. Poukázat na to, co ve společnosti absentuje, či na to, co je právě ve vzduchu, co sice občan nějak cítí, ale zatím je ještě nepojmenované. I odtud mohou přicházet změny. Poučme se z toho. Zkusme si představit, že zrovna skáče rovnýma nohama z renesance do baroka.

Divadelní tipy 24. týden

Datum vydání: 07.06.2021 | Datum importu: 07.06.2021 0:42
Zdroj: scena.cz | Autor: Úsměvy Jana Schmida
Téma: Jan Schmid | Studio Ypsilon
GRP: 0,17 | RU / den: 15 000
Vydavatel: scena.cz
Originál: URL

Úsměvy Jana Schmida

Dnešním hostem J. Hanzlíka je známý herec a zakladatel divadla Ypsilon, který nedávno oslavil 85. narozeniny (2000). Režie P. Vantuch. Dnešním hostem bude herec, režisér, zpěvák, malíř, a především principál Studia Ypsilon Jan Schmid. Spolu s Jaromírem Hanzlíkem si bude povídat o divadle, o filmu, ale také o cestování a mnoha dalších věcech, například o čaji. Chybět samozřejmě nebudou ani ukázky z filmů a divadelních inscenací. Pořad uvádíme k nedávným 85. narozeninám Jana Schmida. Vysílání: 20.6., 08.15 hod., ČT1

Zakladatel divadla Ypsilon je nejen znamenitý divadelník, ale i osobitý výtvarník

Datum vydání: 09.06.2021 | Datum importu: 09.06.2021 7:23

Zdroj: nasregion.cz | Autor: Fefík

Téma: Jan Schmid | Studio Ypsilon

GRP: 0,37 | RU / den: 32 877

Vydavatel: A 11, spol. s r.o.

Celková návštěvnost: 1 300 000

Originál: URL

Výlohy Galerie Skleňák v Bubenči v červnu zaplnila výstava divadelních plakátů Jana Schmida.

Expozice představuje reprezentativní výběr z dosavadní plakátové tvorby zakladatele legendárního Studia Ypsilon, divadelníka a výtvarníka Jana Schmida (*1936 v Táboře).

Vlastně výtvarníka a divadelníka, Schmid je totiž vyučený malíř skla. Studoval na Střední průmyslové škole v Železném Brodě a na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Po jejím absolvování v roce 1961 byl výtvarníkem v Severočeském loutkovém divadle (v pozdějším Naivním divadle) v Liberci, kde také působil jako autor a režisér. V roce 1963 založil experimentální soubor, který se od roku 1964 nazývá Studio Ypsilon, jehož je ředitelem (od roku 1990) a dlouholetým uměleckým vedoucím.

Od roku 1975 vyučoval na katedře loutkářství Divadelní fakulty Akademie múzických umění (DAMU), od roku 1990 vyučuje na katedře alternativního a loutkového divadla. V roce 1994 se habilitoval jako docent, v roce 2003 byl jmenován profesorem.

Vedle tvorby plakátů se věnuje i knižním ilustracím, kostýmnímu výtvarnictví a scénografii.

Dlouholetý obyvatel Bubenče je držitelem Ceny Thálie za mimořádný umělecký přínos českému divadelnímu umění. Výstavu si můžete ve Skleňáku prohlédnout do 12. července.

Divadelní plakáty Jana Schmida ve Skleňáku

Datum vydání: 11.06.2021 | Datum importu: 11.06.2021 17:33

Zdroj: praha6.cz

Téma: Jan Schmid | Studio Ypsilon

Vydavatel: praha6.cz

Celková návštěvnost: 70 510

Originál: URL

Galerie Skleňák nyní patří výstavě divadelních plakátů Jana Schmida, zakladatele Studia Ypsilon, které je u veřejnosti též známo jako Ypsilonka. Pokochejte se pestrobarevnou výstavou, jež zároveň mapuje historii tohoto významného českého divadla.

Jan Schmid je dlouholetým obyvatelem Prahy 6, zakladatelem legendárního Studia Ypsilon, výtvarníkem a divadelníkem v jednom s nezaměnitelným rukopisem pramenícím z jeho osobitosti. Ypsilonké plakáty, které Jan Schmid vytváří podobným způsobem jako divadlo, tj. metodou improvizace a „řízené“ náhody, představují v kontextu českého plakátu svérázné unikum, odjakživa navádějící k otevřenosti, radosti a autenticitě života.

Slavné Studio Ypsilon vzniklo v roce 1963 v Liberci, od roku 1978 pak sídlí v Praze. „Právě díky osobitému stylu a tvůrčím metodám Jana Schmida získala Ypsilonka nezastupitelnou roli v historii českého divadla. Věřím tedy, že tato výstava u řady lidí vyvolá mnoho krásných vzpomínek,“ říká Eva Smutná, radní Prahy 6 se zaměřením na památkovou péči a výstavnictví.

Expozice s divadelními plakáty Jana Schmida bude ve Skleňáku k vidění do 12. července.

Jan Schmid režisér

Datum vydání: 12.06.2021 | Datum importu: 12.06.2021 2:23

Zdroj: Mladá fronta DNES | Rubrika: Scéna | Strana 10 | Autor: Alena Slezáková

Téma: Jan Schmid | Studio Ypsilon

Čtenost: 454 857

Vydavatel: Mafra, a.s. | Periodicita: deník

Muž, v němž se slučuje několik uměleckých profesí – režisér, dramatik, spisovatel, herec, výtvarník – oslaví 14. června pětáosmdesátiny. Roku 1963 založil dnes již legendární scénou Studio Ypsilon, kde režíroval desítky představení a navrhoval

pro ni i plakáty. Působil také jako vysokoškolský pedagog, má titul profesora. Z jeho knih připomeňme alespoň S očima navrch hlavy aneb jak jsem byl hloupej a Jak mě zabil slon, z divadelních her Třináct vůní a Praha stovětátá. Jeho umění mu vyneslo řadu ocenění včetně Thálie za mimořádný přínos českému divadelnímu umění a Státní ceny ministerstva kultury.

I bez křídel lze doletět daleko, radí Vosička

Datum vydání: 12.06.2021 | Datum importu: 12.06.2021 2:23

Zdroj: Mladá fronta DNES | Rubrika: Scéna | Strana 10 | Autor: Tomáš Štástka

Téma: Lumíra Přichystalová | Jan Bradáč | Kryštof Mende | Jan Večeřa | Miroslav Novotný | Veronika Soumarová | Studio Ypsilon

Čtenost: 454 857

Vydavatel: Mafra, a.s. | Periodicita: deník

• POZICE NA STRÁNCE

• TITULNÍ STRANA

Malá inscenace pro děti i dospělé, kteří nezapomněli, jaké to je, dívat se na svět dětskýma očima. To slibuje novinka pražského Studia Ypsilon nazvaná Vosička aneb Jak byla vos Marcelka ráda, že je. Příběh o vosičce, která se narodila bez křídek, a přesto si nezoufá, napsal a zrežíroval Jan Večeřa.

„Představení vypráví o handicapované vose Marcelce, která nemá křídélka a létá proto invalidním letadélkem. I navzdory svému handicapu je vosička poměrně veselý a hravý hmyz a ze svého omezení si nic moc nedělá. Při havárii s letadélkem potká dva komáří bratry a vznikne mezi nimi krásné, bezpodmínečné přátelství,“ nastiňuje děj herečka Lumíra Přichystalová, která se objeví v hlavní roli. „Právě bezpodmínečné přátelství a taková, řekněme, lehkost bytí je červenou nití celého představení,“ dodává k inscenaci plné hudby a písniček, jejíž motto zní: I bez křídel můžeme doletět daleko. Přichystalová přiznává, že ji příběh vosičky Marcelky nadchl. „Jsme si v mnoha ohledech hodně podobné. Například když vosička zpívá v jedné písni, ale má duše ta létá vysoko a to mé tělo za ní by chtělo / však po zemi kluše jak tělo bez duše a je mu smutně a neveselo,“ jsem se přistihla, že to vlastně zpívám spíš za sebe než za vosičku,“ směje se. „Upřímně doufám, že si děti v hlavinkách odnesou krásné písničky, které v představení znějí, taky bezelstný pohled na přátelství či větu, kterou vosička často používá: „To jsem ráda, že jsem!“ Ostatně tahle věta by mohla být takovým posláním i pro rodiče. A tak nějak úplně pro všechny lidi na planetě,“ přemýšlí a věří, že si představení určitě užijí i rodiče.

Vedle Přichystalové se v novince objeví Kryštof Mende, Jan Bradáč, Veronika Soumarová a Miroslav Novotný. Padesát minut dlouhé představení má premiéru už zítra.

Mezi stany

Foto autor: Foto: Studio Ypsilon

Foto popis: Ypsilonka dětem Veronika Soumarová a Lumíra Přichystalová v představení o veselé invalidní vosičce Marcelce.

Do Ypsilonky mohou jinak návštěvníci zavítat ještě po zbytek června; na programu najdou například Hlavu Medúzy, Utíkejte, slečno Nituš! či hned dva improvizční večery. S 1. červencem se kamenné divadlo uzavře představením Swing se vrací neboli O štěstí.

Legendární pražská scéna se totiž během léta objeví pouze mezi cirkusovými stany. Představení pro děti Hudbajky aneb Skrytý život nástrojů bude k vidění v rámci festivalu Letní Letná, konkrétně 25. srpna. A jen o den později se scéna přesune na Výstaviště, kde v Azylu78 odehraje hudebně taneční revue Kostky jsou vrženy aneb Don Juan a hlavně Pocta Jaroslavu Ježkovi.

I bez křídel můžeme doletět daleko. Vosička v Ypsilonce radí nejen dětem

Datum vydání: 12.06.2021 | Datum importu: 12.06.2021 12:13

Zdroj: zpravy.iDNES.cz | Rubrika: Divadlo | Autor: Tomáš Štástka

Téma: Lumíra Přichystalová | Jan Bradáč | Kryštof Mende | Jan Večeřa | Miroslav Novotný | Veronika Soumarová | Studio Ypsilon

den: 683 451

Vydavatel: Mafra, a.s.

Celková návštěvnost: 6 533 564

Malá inscenace pro děti i dospělé, kteří nezapomněli, jaké to je, dívat se na svět dětským očima. To slibuje novinka pražského Studia Ypsilon nazvaná Vosička aneb Jak byla vos Marcelka ráda, že je. Příběh o vosičce, která se narodila bez křídelek, a přesto si nezuřá, napsal a zrežíroval Jan Večeřa.

„Představení vypráví o handicapované vose Marcelce, která nemá křídélka a létá proto invalidním letadélkem. I navzdory svému handicapu je vosička poměrně veselý a hravý hmyz a ze svého omezení si nic moc nedělá. Při havárii s letadélkem potká dva komáří bratry a vznikne mezi nimi krásné, bezpodmínečné přátelství,“ nastiňuje děj herečka Lumíra Přichystalová, která se objeví v hlavní roli.

„Právě bezpodmínečné přátelství a taková, řekneme, lehkost bytí je červenou nití celého představení,“ dodává k inscenaci plné hudby a písniček, jejíž motto zní: I bez křídel můžeme doletět daleko.

Přichystalová přiznává, že ji příběh vosičky Marcelky nadchnul. „Jsme si v mnoha ohledech hodně podobné. Například když vosička zpívá v jedné písni „ale má duše ta létá vysoko a to mé tělo za ní by chtělo / však po zemi kluše jak tělo bez duše a je mu smutně a neveselo“, jsem se přistihla, že to vlastně zpívám spíš za sebe než za vosičku,“ směje se.

„Upřímně doufám, že si děti v hlavkách odnesou krásné písně, které v představení znějí, taky bezelstný pohled na přátelství či větu, kterou vosička často používá: „To jsem ráda, že jsem!“ Ostatně tato věta by mohla být takovým posláním i pro rodiče. A tak nějak úplně pro všechny lidi na planetě,“ přemýšlí a věří, že si představení určitě užijí i rodiče.

Vedle Přichystalové se v novince objeví Kryštof Mende, Jan Bradáč, Veronika Soumarová a Miroslav Novotný. Padesát minut dlouhé představení má premiéru už v neděli. Mezi stany

Do Ypsilonky mohou jinak návštěvníci zavítat ještě po zbytek června; na programu najdou například Hlavu Medúzy, Utíkejte, slečno Nituš! či hned dva improvizací večery. S 1. červencem se kamenné divadlo uzavře představením Swing se vrací neboli O štěstí.

Legendární pražská scéna se totiž během léta objeví pouze mezi cirkusovými stany. Představení pro děti Hudbajky aneb Skrytý život nástrojů bude k vidění v rámci festivalu Letní Letná, konkrétně 25. srpna. A jen o den později se scéna přesune na Výstaviště, kde v Azylu78 odehraje hudebně taneční revue Kostky jsou vrženy aneb Don Juan a hlavně Pocta Jaroslavu Ježkovi.

Ypsilonka hraje na Letné i v Azylu

Datum vydání: 22.06.2021 | Datum importu: 22.06.2021 7:26

Zdroj: Pražský deník | Rubrika: Příloha – Zveme vás do Prahy | Strana 65 | Autor: OLDŘICH NOVÝ

Téma: Jan Schmid | Jiří Lábus | Studio Ypsilon

Čtenost: 14 532

Vydavatel: VLTAVA LABE MEDIA, a.s. | Periodicita: deník

• ZPRÁVA

...Studio Ypsilon se už připravuje na novou divadelní sezonu, ale zahraje také na pražských letních scénách.

85. narozeniny režiséra Jana Schmidy

pohledem Marie Tomsové

Datum vydání: 04.07.2021 | Datum importu: 04.07.2021 8:54

Zdroj: ČRo – pardubice.cz | Rubrika: Společnost | Autor: Zdeněk Novák

Téma: Jan Schmid | Studio Ypsilon

den: 39 562

Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS

Život se vrací do normálu. A tak se mohla uskutečnit narozeninová oslava režiséra a herce Jana Schmidy.

Jeho přátelé a kolegové se sešli v pražské Ypsilonce a nechyběla u toho ani moderátorka Marie Tomsová.

PLAKÁTY na výstavě

Datum vydání: 12.07.2021 | Datum importu: 12.07.2021 0:11

Zdroj: Tv Pohoda | Rubrika: Tv svět | Strana 11

Téma: Jana Synková | Studio Ypsilon

Čtenost: 325 550

Vydavatel: JIK – 05, spol. s r.o. | Periodicita: týdeník

• POZICE NA STRÁNCE

• TITULNÍ STRANA

Zakladatel Studia Ypsilon Jan Schmidt (1936) je herec, režisér, publicista, textař, výtvarník, ilustrátor, scenárista, dramatik, moderátor, manažér a organizátor, divadelní pedagog... A možná, že jsme ještě na něco zapomněli. Tento multimělec a manžel herečky Jany Synkové (1944) tvoří rovněž dlouhá léta osobité barevné plakáty k inscenacím Ypsilonky. Na sedmdesát jich je právě volně k vidění v pražské Galerii Skleňák.

Zažijte Ypsilonku jinak. Během sousedských slavností láká pražská scéna na procházky i hru Spálená 16

Datum vydání: 14.09.2021 | Datum importu: 14.09.2021 10:49

Zdroj: informuji.cz

Téma: Studio Ypsilon

RU / den: 16 390

Vydavatel: informuji.cz

Celková návštěvnost: 272 420

Články / Divadelní recenze / Zažijte Ypsilonku jinak. Během sousedských slavností láká pražská scéna na procházky i hru Spálená 16

Do celorepublikového komunitního festivalu Zažít město jinak, který se odehraje v sobotu 18. září, se vůbec poprvé zapojí také proslulé Studio Ypsilon v metropoli. Doprovodný program mimo jiné blíže prozkoumá historii pasáže Olympic, kde divadlo sídlí.

Akce startuje ve Spálené ulici už dopoledne, kdy se uskuteční procházka po okolí s kunsthistorikem Richardem Bieglem. Odpoledne štafetu převzme historik Petr Koura, který zároveň vystupuje v představení Spálená 16, jež kaleidoskopicky mapuje dějiny tamní budovy a jejích někdejších obyvatel včetně malíře Josefa Mánesa nebo samotného architekta Jaromíra Krejčara s manželkou Milenou Jesenskou, kteří žili v protějším domě. Inscenace večer završí celodenní program.

Pokud si zájemci zakoupí předem vstupenku na procházku, mohou se těšit na uvítání a posezení nad šálkem kávy v kavárně v pasáži. Na výpravu do minulosti naladí i místní herci, kteří hned na úvod zazpívají a zahrají v baru.

Ostatní účastníci či náhodní kolemjdoucí se však budou moci k procházce libovolně připojit. Bez vstupenky nicméně nebude možné navštívit barokní kostel Nejsvětější Trojice, který svým zpěvem rozezná barytonista Roman Janál za doprovodu varhanistky Ireny Chřibkové.

V Ypsilonce se nuda nenosí

Datum vydání: 15.09.2021 | Datum importu: 17.09.2021 2:23

Zdroj: AGE MANAGEMENT | Rubrika: Divadlo | Strana 23 | Autor: Eva Kulová

Téma: Jan Bradáč | Jan Večeřa | Miroslav Novotný | Lumíra Přichystalová | Veronika Soumarová | Studio Ypsilon

Vydavatel: ANTECOM, s.r.o. | Periodicita: dvouměsíčník

• POZICE NA STRÁNCE

• TITULNÍ STRANA

Proto neváhejte a vezměte tam někdy také děti. Neboť zábava a poznávání v jednom jsou odjakživa devízou Studia Ypsilon, které Ivan Vyskočil kdysi vtipně přejmenoval na Ypsilonku, což divadlu, které za dva roky oslaví šedesátiny, zůstalo jako přezdívka dodnes. Stejně jako všeosvobuzující humor a nadhled, charakterizující jak hlavní proud Y-aktivit, tak i tvorbu pro děti, kterou legendární divadlo programově rozvíjí už od počátku své existence. V současnosti jsou toho zdárným příslibem kromě o něco starších Hudbajek hned dvě novinky: Škola Ypsilon a Vosička.

Bavit se a přitom objevovat svět i sebe samého je to, co činí i dnes Ypsilonku Ypsilonkou. Divadlem zážitku, který si ve známé pražské pasáži Olympic, kde Ypsilonka sídlí, mohli diváci ještě „před covidem“ dopřávat skoro dennodenně.

Tato samozřejmost bere v nejistotě současnosti zasně. Ale jak se říká, kdo se bojí, nesmí do lesa, do něhož Ypsilonka v pandemickém čase vstoupila odvážně už několikrát. Poprvé a velmi pohotově hned zjara roku 2020, když byly uzavřeny také školy a děti (spolu s rodiči a učiteli) byly odkázány k výuce na dálku. Tehdy Ypsilonka

jako jedno z prvních pražských divadel přišla s originální myšlenkou – přímo z jeviště živě streamovat hravě edukační interaktivní seriál o vyjmenovaných slovech nazvaný Škola Ypsilon. S podtitulem Seriál pro otevřené dětské publikum, které se třeba učí o vyjmenovaných slovech (a podobně), ale zároveň ho baví divadlo! Zájem byl okamžitý a bohaté reakce přicházely od diváků doma i ze zahraničí. Z původně internetového pořadu pro děti, který je i nadále možné zhlédnout v rámci nabídky Y-online na stránkách divadla, se montáží toho nejlepšího nakonec stane běžné repertoárové představení, jehož premiéra se uskuteční 26. září.

S dětským divákem je spjata také další ypsilonová novinka, inscenace Vosička aneb Jak byla vosička Marcelka ráda, že je podle knižní předlohy Michala Čunderleho a v režii Jana Večeře. Příběh pojednává o vosičce, která se narodila bez křídelek, a přesto si nezoufá. Představení s mottem I bez křídel můžeme doletět daleko akcentuje prvek přátelství a sounáležitosti. A jak už je pro Ypsilonku typické, je rovněž plné hudby a písniček. Ideální rodinné představení, o němž představitelka titulní role Lumíra Přichystalová řekla: „Upřímně doufám, že si děti kromě krásných písní odnesou také bezelstný pohled na přátelství či větu, kterou vosička často používá. To jsem ráda, že jsem!“

Bavit se a přitom objevovat svět i sebe samého. To je Ypsilonka.

Divadelní tipy 43. týden

Datum vydání: 18.10.2021 | Datum importu: 18.10.2021 0:56

Zdroj: scena.cz

Téma: Studio Ypsilon

den: 15 000

Vydavatel: scena.cz

Říjen 1918 den po dni Zábavná revue Studia Ypsilon z Obecního domu v Praze, z míst, kde se rozhodovalo o naší samostatnosti. Napsali J. Schmid a J. Kolář. Hrají: T. Medvecká, P. Nový, L. Přichystalová, J. Onder, P. Vršek, W. Valerián, J. Večeřa, V. Helšus, J. Schmid a další. Divadelní režie J. Schmid. Kamera J. Hruša. Televizní režie R. Vodrážka. Revue Studia Ypsilon nám připomene nejen tyto velké dějinné události, ale i to, jak se tehdy žilo obyčejným lidem. Co dělali, co prožívali, jak se bavili. A připomene i unikátní humor Červené sedmy, kabaretu, který také v Obecním domě hrál. Vysílání: 28. 10., 21.30 hod., ČT art

Škola Ypsilon

Datum vydání: 12.11.2021 | Datum importu: 12.11.2021 1:01

Zdroj: informuji.cz | Autor: Jan Večeřa, Lumíra Přichystalová, Jan Bradáč

Téma: Studio Ypsilon

den: 16 390

Vydavatel: informuji.cz

Celková návštěvnost: 272 420

Původně internetový pořad pro děti (ale nejen pro ně) vysílaný v době koronaviru živě z Ypsilonky se vrací, aby se mohl proměnit z živého vysílání na živé setkání přímo v divadle. Koláž toho nejlepšího, s čím se Lumíra, Honza a Brady při putování světem vyjmenovaných slov setkali. O písničky, pohádky, scénky a improvizaci nebude nouze...

Host Lucie Výborné – Jan Jiráň

Datum vydání: 22.11.2021 | Datum importu: 22.11.2021 12:54

Zdroj: ČRo Radiožurnál | Rubrika: 09:05 Host Lucie Výborné | Zpráva 1

Téma: Jan Jiráň | Studio Ypsilon

Poslechovost pořadu: 306 273

Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS

Sen noci svatojánské jak se nám zdá (poněkud i jako Svátek osla)

Datum vydání: 30.11.2021 | Datum importu: 30.11.2021 12:46

Zdroj: novinykraje.cz | Autor: Pavlína Horníková

Téma: Jiřina Vacková | Lumíra Přichystalová | Paulína Novotná Labudová | Jan Bradáč | Kryštof Mende | Jan Večeřa | Miroslav Novotný | Ondřej Zicha | Bára Skočdoplová | Dominik Renč | Lenka Šebek Loubalová | Pavel Nový | Petr Vršek | Jan Schmid

I Renata Rychlá | Martin Bohadlo | Veronika Soumarová | Studio Ypsilon

Vydavatel: Regionální vydavatelství s.r.o.

Celková návštěvnost: 106 360

SEN NOCI SVATOJÁNSKÉ, JAK SE NÁM ZDÁ V YPSILONCE

Datum vydání: 13.12.2021 | Datum importu: 13.12.2021 8:17

Zdroj: prazsky-magazin.cz | Autor: Redaktor J.Hampl

Téma: Jiřina Vacková | Lumíra Přichystalová | Paulína Novotná Labudová | Jan Bradáč | Kryštof Mende | Jan Večeřa | Miroslav Novotný | Ondřej Zicha | Bára Skočdoplová | Dominik Renč | Lenka Šebek Loubalová | Pavel Nový | Petr Vršek | Jan Schmid | Renata Rychlá | Martin Bohadlo | Veronika Soumarová | Studio Ypsilon

den: 10 000

Vydavatel: prazsky-magazin.cz

Sen noci svatojánské, jak se nám zdá (poněkud i jako Svátek osla) ve Studiu Ypsilon

Datum vydání: 06.12.2021 | Datum importu: 06.12.2021 7:55

Zdroj: stylemagazin.cz

Téma: Jiřina Vacková | Lumíra Přichystalová | Paulína Novotná Labudová | Jan Bradáč | Kryštof Mende | Jan Večeřa | Miroslav Novotný | Ondřej Zicha | Bára Skočdoplová | Dominik Renč | Lenka Šebek Loubalová | Pavel Nový | Petr Vršek | Jan Schmid | Renata Rychlá | Martin Bohadlo | Veronika Soumarová | Jaroslav Etlík | Studio Ypsilon

den: 8 500

Vydavatel: stylemagazin.cz

Jako první velký titul sezóny 2021/22 připravuje legendární pražské Studio Ypsilon adaptaci bláznivé Shakespearovy komedie, kterou uvádí pod názvem Sen noci svatojánské, jak se nám zdá (poněkud i jako Svátek osla) v režii Martina Tichého a ve vynikajícím obsazení. Premiéry proběhnou 3. a 5. 12. 2021 od 19. 30 hod., nejbližší reprízy budou následovat 6., 12. a 17. 12. 2021.

Moto inscenace: „Amor je dítě, co si rádo hraje, a proto láska vždycky bláznivá je.“ (W. S.)

Anotace k inscenaci: Nejhranější komedie největšího dramatika všech dob. Hra o bláznivých proměnách lásky, které se můžeme smát, zoufat si, nebo se z ní radovat. Hra o lásce šťastné i nešťastné, o lásce náctiletých i dospělých, o lásce po letech i o lásce k divadlu. Vzniká láska v očích, nebo v hlavě? Je to jen chemie, nebo za ní je něco tajemného? A proč se zamilujeme i do osla? Možná proto, že láska je největší silou na světě. Těžko se chytá, dělá si, co chce. Prožijte ji na představení v Ypsilonce. Vydejte se s námi do tajuplného lesa, kde je možné cokoli. Přijďte se naočkovat láskou, a přitom se skvěle pobavit.

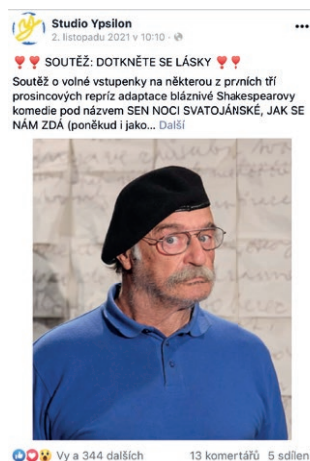
Režie Shakespearovy hry se ujal ve Studiu Ypsilon poprvé hostující Martin Tichý, výpravy Ondřej Zicha a hudby Dominik Renč. Z kmenových herců si dvojroli Thesea a Oberona zahraje Petr Vršek, Hippolytu a Titanii Renata Rychlá, jako Egeus se představí Pavel Nový, dále hrají Jan Bradáč, Paulína Novotná Labudová, Kryštof Mende, Barbora Skočdoplová, Jiřina Vacková, Lumíra Přichystalová, Veronika Soumarová, Jan Večeřa, Lenka Loubalová, Martin Bohadlo a Miroslav Novotný.

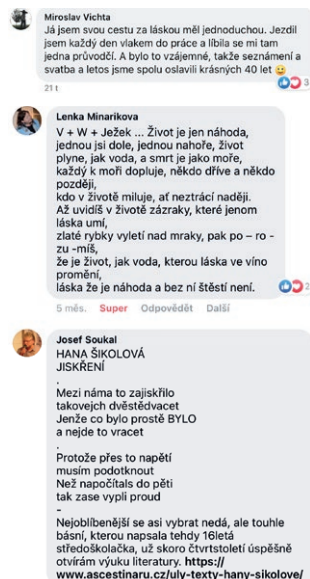
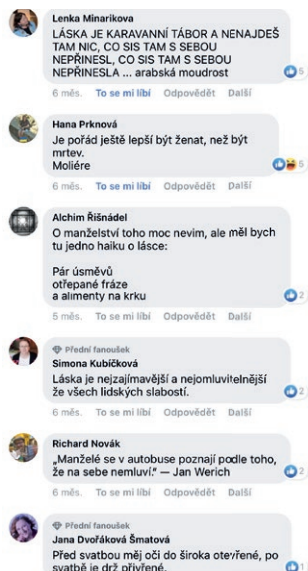
OHLASY DIVÁKŮ (VÝBĚR Z FACEBOOKU)

DOTKNĚTE SE LÁSKY (SOUTĚŽ)

Malý výběr z jinak velkého množství odpovědí diváků na celkem jedenáct soutěžních otázek, které herci coby konkrétní postavy z inscenace Sen noci svatojánské, jak se nám zdá pokládali v době od 13. 10. do 4. 12. 2021.

Vy a 344 dalších 13 komentářů 5 sdílení

VÝSTAVY

Z reakcí a vzpomínek, jež vyvolaly obě výstavy divadelních plakátů Jana Schmida v roce 2021 a také reportáž o nich, kterou ČT art odvysílala 14. 6. 2021. Dokument je ke zhlédnutí v nabídce Y-ONLINE na našich stránkách.

GRATULACE

Během roku jsme ze srdce a rádi společně s diváky a fanoušky poblahopřáli několika členům souboru

PF 2022

Studio Ypsilon

29. prosince 2021 v 11:34 · 🌐

■ PF 2022 ■

Vy a 658 dalších

41 komentářů 18 sdílení

...

Jitka Zelenková

Má milá Ypsilonko, krásný rok 22! ❤️👍👍👍👍👍👍👍👍

3 měs. To se mi líbí Odpovědět Další

Mila Hendriksen

Milá Ypsilonko, přeji Vám všem všechno nejlepší, hlavně hodně zdraví a moc se těším, až zase usednu v hledišti.

3 měs. To se mi líbí Odpovědět Další

Vladka Haappy Šťastná

Vždy 🙌 Milo a vidět něco opakovaně jako např. prodanou nevěstu, Jenik a Mařenka zrají jako víno 🍷, nebo Vánoční večery je odměnou. at to stále trvá. ❤️

3 měs. To se mi líbí Odpovědět Další

Lydia Glinska

vam všem at jste zdraví, a at vam to hraje a bavite lidi...díky

3 měs. To se mi líbí Odpovědět Další

Fialka Garderobová

Vám všem, zdraví, zdraví a ještě jednou zdraví. At máte plná hlediště, at vám to hraje stále tak skvěle jako doposud. Nikdy jsem na vašem představení nebyla, ale mám vás moc ráda. Skvělý rok 2022.

3 měs. To se mi líbí Odpovědět Další

Katka Blahakova

Také přeji všechno nejlepší v novém roce hlavně hodně zdraví, štěstí, lásky, pohody a at se daří.

OCENĚNÍ

Jiří Lábus obdržel v roce 2021 Cenu **AVA** – Alza.cz Audiokniha roku 2020 za mimořádný přínos v oblasti mluveného slova.

„Já audioknihy točím už pěknou řádku let a musím říct, že je to pro mě rovnocenný úkol, jako kdybych hrál divadelní představení nebo natáčel film nebo televizi. Je to úžasná práce, protože já chtěl být rozhlasový herec od mých asi sedmi let a v podstatě se mi to i tímto vyplnilo. Jsem šťastný, že patřím do řady herců, kteří audioknihy dělají a každý titul je pro mě velkou výzvou.“

Jiří Lábus převzal 17. 9. 2021 na Febiofestu cenu **Kristián** za celoživotní přínos kinematografii. *„Od prvních let života jsem film miloval, byl jsem a jsem vášnivý návštěvník biografů. (...) Myslím, že žádná televize nemůže nahradit filmové plátno a společnost diváků. Jsem šťastný, že jsem mohl pracovat s velkými filmovými tvůrci, jako byli třeba Vladimír Michálek, Jan Švankmajer, Věra Chytilová, Viktor Polesný nebo Viktor Tauš. To byly pro mě nejkrásnější chvíle života, být s nimi ve styku a učit se od nich.“*

Ceny Mistr zábavního umění 2021 letos udělilo umělecké sdružení ARTES také Martinu Dejdarovi a Jiřímu Lábusovi, kteří byli zároveň uvedeni i do Síně slávy zábavního umění. Předání tradičních Zlatých masek zábavy proběhlo 5. září na palubě pražského Botelu Albatros.

JINÉ VEŘEJNÉ AKTIVITY, UDÁLOSTI A PŘESAHY (SHRNUTÍ)

Prostřednictvím sociálních sítí se nadále intenzivně pěstuje komunikace s diváky. Součástí Y-ONLINE nabídky se v únoru 2021 stává **reportáž z výstavy** Divadelní plakáty Jana Schmida pro Studio Ypsilon, jež se konala od začátku října 2020 v Galerii Vinohradská 12 a pro mimořádnost situace byla prodloužena až do prvního lednového týdne 2021. Reportáž byla zakoupena Českou televizí. ●●● Pokračuje se ve zveřejňování montážních videí k různým příležitostem, také s úmyslem oživit paměť a posílit vědomí kontinuity. I s tím bylo 14. února zveřejněno

radostné video **Valentýnka z Ypsilonky** (téměř 10 000 zhlédnutí). ●●● 20. března jsme na sociálních sítích zveřejnili video **AŽ ŽIJE DIVADLO**, které připomnělo úspěšný on-line seriál *Škola Ypsilon* a jímž jsme tak oslavili **Světový den divadla pro děti a mládež**. ●●● 27. března jsme on-line oslavili **Světový den divadla** výběrovou téměř osmiminutovou fotomontáží na swingové a jiné písničky z Ypsilonky. Také tím jsme se připojili k výzvě a poselství, jehož autorkou byla v roce 2021 britská herečka Helen Mirren: „*Překrásná kultura divadla nezanikne, dokud budeme naživu. Každá krize v sobě nese i katarzi. Jsem přesvědčen, že potřeba umění bude daleko větší než dosud i vzhledem k nutnosti udržení všeobecné kulturnosti a vzájemnosti.*“ ●●● 28. března prohlásil Jiří Lábus v rozhovoru pro Týdeník Rozhlas 14/2021: „*Člověk, který nepotřebuje umění, je chudák.*“ ●●● 31. března ČT art poprvé odvysílala **dokumentární portrét Miroslava Meleny**, jednoho z předních českých scénografů 2. poloviny 20. století, dlouholetého úzkého spolupracovníka a spřízněné duše Studia Ypsilon, kde v letech 1969 až 2008 uskutečnil většinu scén a kostýmů. Jednou nám na otázku *Je krásna vašim programem?* odpověděl: „*Já prostě nesnáším estetiku špíny. Vycházím z definice, která praví, že umění je záření pravdy, a mám rád všechno, co obsahuje jas.*“ Dokument nazvaný *Miroslav Melena ve službách divadla* byl na ČT art opakován ještě 4. a 6. dubna. ●●● Natočili jsme krátké video *Pozdrav z Ypsilonky pro Jiřího Joska*, s nímž jsme se 31. března zapojili do společné vzpomínkové akce k nedožitým jedadesmdesátinám tohoto vynikajícího překladatele, kterého jsme hlasitě a „dálkově“ přes sociální sítě pozdravili jednou z písniček od Paula McCartneyho, jejíž text také přeložil. Úvodní slovo k písni Čtyřadesát: Jan Schmid, další účinkující: Jan Bradáč, Jan Večeřa, Kryštof Mende, Dominik Renč, Jan Noha a Jan Onder. Všechny nashromážděné pozdravy jsou nadále zveřejněny on-line na odkazu: <http://www.nakladatelstvi-romeo.cz/jiri->

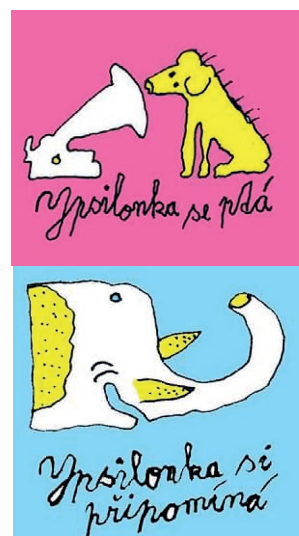
-josek-71/ ● ● ● Dne 31. března jsme se zapojili do charitativní aktivity, kterou pod názvem **Velikonoční pozdrav** a poděkování pracovníkům jednotek COVID-19 Fakultní Thomayerovy nemocnice v Praze 4 pořádala farnost v Praze 4 – Michli. ● ● ● 10. dubna jsme si připomněli 30 let od uvedení premiéry inscenace *Mozart v Praze*, která podle kritiky patřila k tomu nejlepšímu, co se zrodilo v (nejen) českém divadle devadesátých let. Fotomontáž z převážně černobílých snímků z inscenace, ale i z několika barevných ze současného rovněž úspěšného představení *Sežeňte Mozarta!* jsme na árii Královny noci v osobitěm podání ypsilonkých herců rádi předvedli on-line. ● ● ● 14. dubna byl odvysílán na TV Seznam pořad *Moje místa s Pavlem Novým*. ● ● ● Velký ohlas mělo na sociálních sítích ypsilonké video *Gratulace pro jezinky* Zuzanu Kronerovou a Janu Synkovou, které slaví narozeniny den

po sobě 17. a 18. dubna a společně účinkují v černé komedii *Jezinky a bezinky*. (přes 6 500 zhlédnutí) ● ● ● 30. dubna jsme videomontáží *Čury mury fuk* oslavili magický přelom roku, který se podle tradice odehrává během Valpuržiny noci, zvané též filipojakubská. Pro společné přičarování lepších časů byly využity snímky z „čarodějnické kuchyně“ Ypsilonky a ježibabí zpěv Jany Synkové z představení *Rusalka nejen podle Dvořáka*. ● ● ● 2. května zveřejnil Jan Schmid VIZI STUDIA YPSILON DO PŘÍŠTÍ DOBY. Navazující rozhovor věnovaný okolnostem výzvy a životu Studia Ypsilon v době koronaviru vyšel spolu s *Vizí* také v Divadelních novinách č. 10

/ 2021. ● ● ● Studio Ypsilon se připojilo k výzvě TÝDEN PÉČE O DUŠI 3. – 9. 5. 2021.

● ● ● 6. května obdržel Jiří Lábus cenu AVA od Asociace vydavatelů audioknih. Coby čerstvý nositel ceny byl týž den hostem Lucie Výborné v Radiožurnálu ČRo. ● ● ● Poprvé jsme se s našimi PODCAST(Y) zúčastnili ankety Podcast roku. Veřejné hlasování 3. ročníku probíhalo od 10. května do 6. června 2021. ● ● ● 19. května mohla být otevřena zahrádka Café Ypsilon. ● ● ● 5. června byl hostem v Minišou Karla Šípa na ČT1 Marek Eben. ● ● ● V pondělí 14. června u příležitosti narozenin Jana Schmida odvysílala Česká televize vícero pořadů, na ČT art kulturní komedii Ypsilonky *Sebevrah*, ve Schmidově režii a s Oldřichem Kaiserem v hlavní roli a premiérově též reportáž *Divadelní plakáty Jana Schmida pro Studio Ypsilon*. Na ČT3 byl týž den odvysílán záznam slavnostního večera *45 let Ypsilonky* a dokument *Čím žije Ypsilonka dnes*. Na ČT1 byly 20. června ještě k téže příležitosti odvysílány *Úsměvy Jana Schmida*. ● ● ● Od 14. června do 12. července byla na ČRo Vltava k volnému poslechu vybrána původní rozhlasová komedie Jiřího Kamene *Láska vše*

Láska vše zachrání (1986) v režii Jana Schmida a s herci Studia Ypsilon. ● ● ● 25. června jsme se připojili k výzvě Pražská kultura#promoravu. ● ● ● I přes hodně ztížené podmínky, které přinesly letní opravy tramvajových tratí ve Spálené ulici od 15. července do 20. srpna 2021, bylo obchodní oddělení a pokladny v pasáži Olympic otevřeny. ● ● ● S hlubokou lítostí jsme v neděli 18. července přijali zprávu, že nás náhle opustil Milan Lasica. S Ypsilonkou je spojován mnohým, několikrát byl hostem jejích *Večerů pod lampou*, v roce 1996 režíroval inscenaci *Hlava Medúzy*, legendární představení, které se v Ypsilonce úspěšně hraje už přes pětadvacet let.

Za roli spisovatele Bonneua získal Jiří Lábus v roce 1997 Cenu Thálie. ● ● ● 12. srpna si také Ypsilonka připomněla výročí 140 let od požáru Národního divadla, událost s rozměrem národní tragédie, k níž došlo 12. srpna 1881 a o které teprve nedávno a v rovněž nelehké době pandemie nastudovala komedii, inscenaci *Národní tragédie aneb Překrásný nadhasič pražský*. ● ● ● Ve středu 25. srpna jsme v rámci festivalu LETNÍ LETNÁ odehráli naše živé a vtipné *Hudbajky*. ● ● ● Ve čtvrtek 26. srpna se uskutečnilo představení *Kostky jsou vrženy* v šapitó AZYL78 na holešovickém výstavišti v Praze.

● ● ● Ceny Mistr zábavního umění 2021 udělilo umělecké sdružení ARTES také Martinu Dejdarovi a Jiřímu Lábusovi, kteří byli zároveň uvedeni i do Síně slávy zábavního umění. Předání tradičních Zlatých masek zábavy proběhlo 5. září na palubě pražského Botelu Albatros. ● ● ● V pondělí 6. září proběhlo zahájení nové sezóny 2021/22 v pasáži Olympic, tentokrát také v živém facebookovém přenosu.

Zpívali se písničky z představení *Kostky jsou vrženy*, které se stalo prvním představením nadcházející sezóny, věnovaným Jaroslavu Ježkovi, jehož 115 let od narození bylo tímto také připomenuto. ● ● ● 11. září vyšel v Deníku Víkend rozhovor Michala Bystrova s šéfem Ypsilonky Janem Schmidem o tom, proč je právě tím, čím je, o dětství, školních letech a všemožných souvislostech, jež ho vedly až k založení Ypsilonky a zformování vlastní svěbytné poetiky. Jako možné životní krédo z něj vytrhujeme: „*Smyslem je udržet si kousek vlastního dětství po celý život.*“ ● ● ● 17.

září převzal Jiří Lábus od Febiofestu cenu Kristián za celoživotní přínos kinematografii. ● ● ● V září odstartoval 8. ročník celostátního projektu **SRDCE S LÁSKOU DAROVANÉ**, jehož je Studio Ypsilon od počátku patronem. ● ● ● V sobotu 18. září se Studio Ypsilon po

prvé a v návaznosti na představení *Spálená 16* zapojilo do celorepublikové sousedské slavnosti **ZAŽÍT MĚSTO JINAK**.

● ● ● 23.–26. září se Studio Ypsilon zúčastnilo mezinárodního knižního veletrhu **Svět knihy**, kde 25. září proběhla také beseda a autogramiáda herců Studia Ypsilon u příležitosti vydání nové knihy *Ypsilonka přítomnosti aneb Divadlo vzájemnosti*. ● ● ● 28. října odvysílala ČT art zábavnou revue Studia Ypsilon z Obecního domu v Praze **ŘÍJEN 1918 DEN PO DNI**. ● ● ● 7. listopadu byl na ČT3 odvysílán jako vynikající vzpomínka vydařený pořad *Ypsilonka se baví*:

O lásce (1978). ●●●9. listopadu se odehrála kulatá 200. repríza inscenace Jiřího Havelky *Drama v kostce*. ●●● Ve středu 10. listopadu se podařilo natočit televizní záznam inscenace *Swing se vrací neboli O štěstí*. ●●● 15. listopadu byla uvedena 100. repríza inscenace *Pánská šatna aneb Improvizace v Ypsilonce*. ●●● 17. listopad jsme si na sociálních sítích připomněli znovu nalezeným revolučním dvaatřicet let starým video-

střípkem z vernisáže fotografií od Petra Našice. Výstava byla věnovaná divadelní stávce a jmenovala se *Ypsilonka v postavení mimo hru*. ●●● 20. listopadu jsme se již tradičně třetí listopadovou sobotu zapojili do mezinárodního projektu **NOC DIVADEL 21**, letos s podtitulem *Fresh Air*. Ten večer se divadlo na rozdíl od minulého on-line ročníku opět a vcelku natříkrát otevřelo věrným divákům i náhodně kolemjdoucím, kteří byli ve foyer nejdříve přivítáni ředitelem a uměleckým šéfem Janem Schmidem, který také řekl: „*Je pěkné, že dobrá nálada, porozumění a vzájemnost, které v současnosti ve společnosti tolik chybí, se nám do divadla takto po skupinkách s vámi vrací.*“ Hned poté, co proběhlo krátké zasvěcení do pozoruhodné historie místa, kde Ypsilonka už léta sídlí a o němž také nastudovala představení *Spálená 16*, následovalo pozvání do velkého sálu. Tam mohli návštěvníci vidět

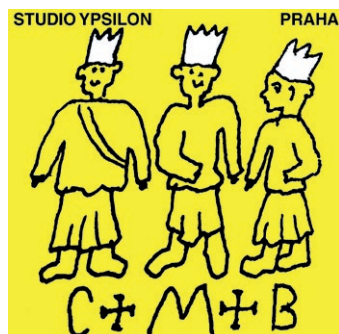

ukázky z nově připravované inscenace *Sen noci svatojánské, jak se nám zdá*, dále se program nesl ve spontánním duchu, a to především v rytmu swingu během hudebně tanečních čísel z představení *Swing se vrací* a *Kostky jsou vrženy*, po nichž byli diváci, jak už je v Ypsilonce zvykem, přizváni na jeviště ke společnému fotografování. Nálada všeobecně vstřícná. ●●● 22. listopadu byl hostem v Interview ČT24 Jiří Lábus. ●●● 22. listopadu byl Jan Jiráň hostem Lucie Výborné na Radiožurnálu. ●●● V pátek

26. listopadu proběhl na Malé scéně Studia Ypsilon křest knihy *Matka diplomatka* od Dany Huňátové za doprovodu kapely Tata Bojs. ●●● Během prosince jsme pro diváky připravili hned dvojí „pozornost“: **YPSILONKA NEJEN POD STROMEČEK** a **MALÉ MIKULÁŠSKÉ PŘEKVAPENÍ**. ●●● 3. prosince v den premiéry *Snu noci svatojánské, jak se nám zdá* byli hosty Mozaiky na stanici Český rozhlas Vltava režisér inscenace Martin Tichý

a ředitel a umělecký šéf Studia Ypsilon Jan Schmid. ●●● 15. prosince začíná Arnošt Goldflam zkoušet novou inscenaci *Let do nebe aneb Fata*

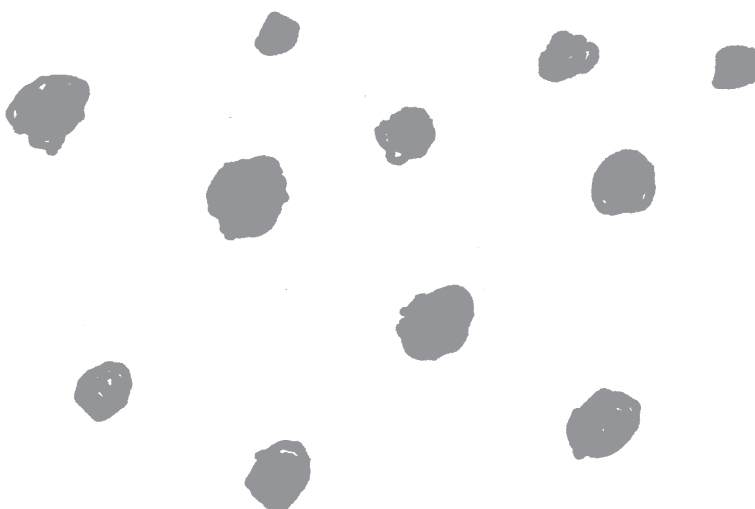
morgana. ●●● Slovo Jana Schmida do nového roku s příznačným názvem *Malé zamyšlení*, že *za divadlem se mnohé skrývá* a s podtitulem *Rozjímání i trochu vánoční a možná novoroční* vyšlo v Divadelních novinách č. 22/2021. ●●● Nový rok 2022 jsme začali DOBRÝM SKUTKEM. Také Studio Ypsilon se stalo místem, kde bylo možné se zapojit do největší dobročinné sbírkové akce v České republice, kterou je **TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA**. Během jejího trvání se v Ypsilon Café podařilo 12. ledna uspořádat

*Malý tříkrálový koncert, kde pásmo z vánočních písní Karla Steckera přednesli malí i velcí koledníci ze spořilovské ZUŠ Vadima Petrova pod vedením Anny Vršinské a za klavírního doprovodu Marie Mesršmídové. Poté, co proběhlo sčítání vý-
těžku z kasiček, přišlo do divadla krásné po-
děkování: „Dobrý den,*

*v kasičce bylo 11 148 korun, skvělý výsledek, největší ze všech statických kasiček, které jsme měli po Praze rozmís-
tění. Ještě jednou děkujeme za skvělou spolupráci a po-
moc. Myslím, že zpráva o Vaší podpoře veřejnost zaujala, měli jsme pěkné ohlasy na sociálních sítích i mezi lidmi, s kterými jsme se potkávali. S přáním všeho dobrého Jar-
mila Lomozová, Arcidiecézní charita Praha.“ Patrony sbírky byli za Studio Ypsilon Jan Jiráň, Pavel Nový a Jiří Lábus.*

HOSTÉ (spolupořadatelství)

Divadlo VOSTO5: Slzy ošlehaných mužů

V roce 2021: 2 představení

Premiéra: 12. 12. 2013

Cabaret Calembour: Plejtvák

V roce 2021: 3 představení

Premiéra: 19. 2. 2013

ROZBORY HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2021

Výkonové ukazatele

(návštěvnost, tržebnost, náklady na jednotlivé inscenace)

Přehled návštěvnosti a tržebnosti za měsíce leden až prosinec 2021

název organizace: Studio Ypsilon, Spálená 16, 110 00 Praha 1	počet před- stav.	počet nabídnu- tých míst	počet ná- vštěv.	procento návštěv- nosti	100 % výnosy tržby v Kč	skutečné výnosy tržby v Kč	procento tržeb	počet zruše- ných představ.
– na vlastní scéně – vl. soubor (název představení):								
Praha stověžatá	0	0	0		0	0		
Prodaná nevěsta	0	0	0		0	0		4
Svatá rodina	0	0	0		0	0		0
Rusalka nejen podle Dvořáka	1	141	134	95,04%	43482	36052	82,91%	8
Babička se vrací	2	282	209	74,11%	86964	52123	59,94%	6
Vratká prkna	3	294	200	68,03%	75624	40118	53,0%	6
Škaredá středa	5	705	560	79,43%	217410	152075	69,95%	8
Pánská šatna	6	846	686	81,09%	244312	215766	88,32%	11
Sežeňte Mozarta	1	141	85	60,28%	43482	20132	46,30%	7
Swing se vrací	4	564	299	53,01%	173928	50125	28,82%	8
Varieté Freda A.	1	141	90	63,83%	43482	19814	45,57%	7
Kostky jsou vrženy	3	368	202	54,89%	107214	30152	28,12%	7
Jezinky a bezinky	0	0	0		0	0		3
Utíkejte, slečno Nituš	1	86	58	67,44%	12540	7980	63,64%	3
Spálená 16	3	423	306	72,34%	130446	58685	44,99%	16
Národní tragédie	4	564	306	54,26%	173928	51197	29,44%	12
Sen noci svatojánské	7	970	663	68,35%	135131	50262	37,20%	
Hlava Medúzy	4	354	354	100,00%	103282	95383	92,35%	13
Proměna	3	294	212	72,11%	62124	35288	56,80%	6
Škola Ypsilon	2	196	188	95,92%	8561	8193	95,70%	9
Drama v kostce 2	4	392	275	70,15%	82832	40256	48,60%	6
Noc divadel	3	115	115	100,00%	2300	2300	100,00%	
Vánoční večery	4	564	531	94,15%	206784	185703	89,81%	
Vosička	4	340	235	69,12%	24086	16720	69,42%	1
Hudbajky	5	490	331	67,55%	40560	25205	62,14%	13
celkem ze vstupného (vlastní soubor)	70	8270	6039	73,02%	2018472	1193529	59,13%	154

název organizace: Studio Ypsilon, Spálená 16, 110 00 Praha 1	počet před- stav.	počet nabídnu- tých míst	počet ná- vštěv.	procento návštěv- nosti	100 % výnosy tržby v Kč	skutečné výnosy tržby v Kč	procento tržeb	počet zruše- ných představ.
– spolupořadatelství – hostování (vlastní scéna):								
VOSTO 5 – Slzy ošlehaných mužů	2	160	153	95,63%	38652	33000	85,38%	6
Plejtvak - C. Calabour	3	294	270	91,84%	75840	51338	67,69%	3
celkem ze spolupořa- datelství / koprodukce	5	454	423	93,17%	114492	84338	73,66%	9
celkem na vl. scéně – vl. soubor a spolupoř.	75	8724	6462	74,07%	2132964	1277867	59,91%	163
z toho premiérováná představení	2							
z toho derniérováná představení								
– zájezdy tuzemské a zahraniční:								
Varieté Freda A.								1
Utíkejte, slečno Nituš	2					200000		4
Kostky jsou vrženy	1					37638		
Rusalka nejen podle Dvořáka	1					100000		1
Hudbajky	1					10000		1
Vosička								1
Vratká prkna								1
Národní tragédie								1
celkem ze zájezdů	5					347638		10
Výnosy – tržby z hlavní činnosti celkem						1625505		
– ostatní výnosy z hlavní činnosti:								
celkem ostatní výnosy						0		
Výnosy – tržby z hlavní činnosti celkem						1 625 505		

NÁKLADY NA INSCENACE V ROCE 2021

Sál / zkuš.	Titul:	Datum premiéry	Pořizovací náklady		Autorské honoráře		Náklady celkem	
			<i>věcné</i>	<i>inscenátoři</i>	<i>hosté / 1 repríza</i>	<i>tantiémy %</i>	<i>tantiemy</i>	
MS	Vosička	13. 06. 2021	14,40	0,00	0,00	0,00	0,00	14,40
MS	Škola Ypsilon	26. 09. 2021	fundus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VS	Sen noci svatojánské	03. 12. 2021	434,60	70,00	0,00	nejsou známy	-	504,60

Vypracoval: Ing. Bc. B. Pechová,
Dne: 4. 2. 2022

Schválil: prof. J. Schmid

ZPRÁVA O VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2021

I. Rozpis ukazatelů schváleného rozpočtu na rok 2021:

Neinvestiční příspěvek PO celkem ÚZ 91	28 434,3 tis. Kč
z toho:	
Příspěvek na odpisy	860,0 tis. Kč
Limit prostředků na platy PO	21 680,0 tis. Kč
Limit počtu zaměstnanců osob	53 přepočtených
Odpisový plán – limit (HČ + DČ)	860,0 tis. Kč
z toho: hlavní činnost	860,0 tis. Kč
Kapitálové výdaje – investiční transfer (ÚZ 94) – IA č. 45371	
– Pořízení techniky pro zprac. a odbavování videa	400,0 tis. Kč

II. Rozpočtová opatření (úpravy rozpočtu) na rok 2021:

1. Rozpočtové opatření č. 41054 – ponechání finančních prostředků v rámci finančního vypořádání NIP

z roku 2020 – účelově určeno na krytí provozních nákladů v důsledku COVID-19

– rozpočtové opatření ze dne 25.3.2021 – na základě usnesení ZHMP č. 597 ze dne 22.3.2021

– neinvestiční účelový příspěvek – ÚZ 130: částka: **3 155 988,80 Kč**

2. Rozpočtové opatření č. 4173 – finanční prostředky určené na krytí provozních nákladů v důsledku

**COVID-19 – účelově určeno na opravy a udržování – odvod finančních prostředků z fondu investic
Studia Ypsilon**

– rozpočtové opatření ze dne 28.4.2021 – na základě usnesení RHMP č. 946 ze dne 26.4.2021

– neinvestiční účelový příspěvek – ÚZ 130: částka: **300 000,- Kč**

3. Rozpočtové opatření č. 4274 – finanční prostředky určené na mimořádný úkol „Natáčení vybraných inscenací podporou 3D technologie“

– rozpočtové opatření ze dne 2.6.2021 – na základě usnesení RHMP č. 1312 ze dne 31.5.2021

– neinvestiční účelový příspěvek – ÚZ 130: částka: **169 400,- Kč.**

4. Rozpočtové opatření č. 4386 – finanční prostředky určené na krytí nákladů spojených s výrobou vícekamerového audiovizuálního záznamu 2 divadelních inscenací

– rozpočtové opatření ze dne 14. 7. 2021 – na základě usnesení RHMP č. 1771 ze dne 12. 7. 2021

– neinvestiční účelový příspěvek – ÚZ 91: částka: **200 000,- Kč.**

5. Rozpočtové opatření č. 4634 – finanční prostředky určené na krytí provozních nákladů v důsledku COVID-19

– rozpočtové opatření ze dne 24.11.2021 – na základě usnesení RHMP č. 2868 ze dne 22.11.2021

– neinvestiční účelový příspěvek – ÚZ 130: částka: **7 012 000,- Kč**

6. Rozpočtové opatření č. 4718 – účelová neinvestiční dotace poskytnutá MK ČR – určená na realizaci programu: „Podpora profesionálních divadel a symfonických orchestrů zřizovaných h. m. Prahou – mimořádná výzva k minimalizaci dopadů pandemie COVID-19

– rozpočtové opatření ze dne 21.12.2021 – na základě usnesení RHMP č. 3141 ze dne 13.12.2021

– neinvestiční příspěvek – ÚZ 34070: částka: **1 801 000,- Kč**

7. Úprava limitu odpisového plánu na rok 2021 (č.j. MHMP 1979673/2021) ze dne 1. 12. 2021 na základě usnesení RHMP č. 2980 ze dne 29. 11. 2021

– navýšení o **13,5 tis. Kč** – výše limitu odpisového plánu po úpravě: **873,5 tis. Kč.**

8. Použití finančních prostředků z fondu investic na dofinancování investiční akce č. 45371
– Pořízení techniky pro zpracování a odbavování videa ve výši: 50.000,- Kč
schváleno: dne 25. 3. 2021 (č.j. MHMP 394264/2021)

III. Schválení vyúčtování výsledků hospodaření za rok 2020 (č.j. MHMP 899406/2021)

1. do FFV PO hl. m. Prahy byla převedena úspora NIP za rok 2020 ve výši 80 478,07 Kč.
2. Zisk z doplňkové činnosti ve výši 39 327,- Kč byl přidělen do Rezervního fondu Studia Ypsilon.

IV. Výsledky hospodaření:

Výnosy celkem (v tis. Kč) **43 255,5** % plnění SR: 24,8 % plnění UR: 95,7

z toho:

Výnosy vlastní HČ v tis. Kč:	2 182,8	% plnění SR: 24,8	% plnění UR: 95,7
NIP zřizovatele HMP (ÚZ 91) v tis. Kč:	28 434,3	% plnění SR: 100	% plnění UR: 100
NIP účelový zřizovatele HMP (ÚZ 91) v tis. Kč	200		% plnění UR: 100
NIP účelový zřizovatele HMP (ÚZ 130) v tis. Kč	10 637,4		% plnění UR: 100
Neinvestiční dotace MK (ÚZ 34070)	1 801		% plnění UR: 100

Náklady celkem (v tis. Kč): **40 753,5** % plnění SR: 109,5 % plnění UR: 94

Kladný (zlepšený) výsledek hospodaření: 2 502 000 Kč (ÚZ 91)

Kladný (zlepšený) výsledek hospodaření ve výši **80 478,07 Kč (ÚZ 91 – úspora)** navrhujeme převést do FFV PO hl. m. Prahy s tím, že budeme žádat o jeho uvolnění pro navýšení rozpočtu roku 2021, kdy konkrétní využití bude specifikováno v žádosti o uvolnění těchto prostředků.

V. Použití fondů v roce 2021:

Finanční prostředky z Fondu odměn a z Rezervního fondu nebyly v roce 2021 čerpány.

Z Fondu investic bylo čerpáno celkem 347 324,90 Kč z toho:

- 47 324,90 Kč – dofinancování IA č. 45371 – Pořízení techniky pro zpracování a odbavování videa
- 300 000 Kč – opravy a udržování (odvod/převod do provozních nákladů)

VI. Odpisový plán

Limit odpisového plánu ve výši 873,5 tis. Kč byl v rámci upraveného rozpočtu splněn na 100 %.

VII. Opravy a udržování (údržba)

V rámci této položky byly v roce 2021 čerpány prostředky ve výši 310 895,- Kč, z čehož – jednalo plánovanou o údržbu a opravy – dekorace, vybavení, hudební nástroje, zařízení apod., s cílem prodloužit živostnost a funkčnost těchto věcí tak, aby nemusely být pořízovány nové. Z celkové částky 310 895,- Kč bylo 300.000 hrazeno z účelových prostředků (převod z FI) a 10.895,- Kč z provozních prostředků.

VIII. Kapacity Studia Ypsilon:

byly po celý rok 2021 sníženy z důvodu vládních opatření (COVID-19) kdy musela být dodržena minimální vzdálenost mezi jevištěm a hledištěm, což v případě obou scén Studia Ypsilon znamenalo neobsazovat první dvě řady. Kapacity pak činily:

Studio Ypsilon Divadlo (SY D):	141 diváků
Studio Ypsilon Malá scéna (SY MS):	98 diváků

Ceny vstupenek v roce 2021 podle titulů a scén:

- představení vlastního souboru:
 - SY D: 390, 360, 330, 300, 270, 1, KMD: 120, 130 Kč
 - SY MS: 300, 280, 230, 190, 90, 1, KMD: 120, 110, 100
 - spolupořadatelství: 230, 1, KMD: 100

IX. Rozbor hospodaření PO za rok 2021 – hlavní činnost – viz tabulka č.1

Rozbor hospodaření PO za rok 2021 – doplňková činnost – viz tabulka č. 2

Kapitálové výdaje – viz tabulka č. 3

Plnění počtu zaměstnanců a prostředků na platy za rok 2021 – viz tabulka č. 5

X. Výkonové ukazatele divadel – skutečnost r. 2021 – viz tabulka č. 4

Komentář:

Výkonové ukazatele byly ovlivněny skutečnostmi, které vyplývaly z vládních opatření v souvislosti s pandemií COVID-19 – po celý rok musela být kapacita obou scén divadla snížena o 25% (opatření – dodržování předepsané vzdálenosti mezi jevištěm a hledištěm), komplexním uzavřením divadel – v období od ledna do června 2021. V červnu probíhal omezený provoz (vzhledem k nemalým zmatkům v rušení či prodlužování vládních opatření), v červenci a v srpnu (období divadelních prázdnin) muselo být divadlo uzavřeno z důvodu generální rekonstrukce požárních poplachových systémů a požárních hlásičů (prováděl majitel budovy na své náklady) a nemalou měrou ke snížení vlastních výnosů (oproti SR) přispěla i skutečnost značné nemocnosti na COVID-19 mezi zaměstnanci divadla (včetně jednoho úmrtí), kdy musela být představení z těchto důvodů rušena – obzvláště na přelomu měsíců října a listopadu a v průběhu prosince.

V roce 2021 mohlo proběhnout 78 představení, z čehož bylo 73 představení vlastním souborem na vlastní scéně, 5 spolupořadatelských představení a 5 zájezdů. **Zrušeno kvůli pandemii COVID-19 bylo 162 plánovaných představení vlastním souborem na vlastní scéně, 5 spolupořadatelských představení na vlastní scéně a 10 zájezdů vlastního souboru** (data se liší od tabulky a vycházejí z měsíčních hlášení návštěvnosti a tržebnosti – kdy byla v průběhu roku snaha o „dohonění plánu“). Uskutečnily se 3 premiéry.

Plánovaná návštěvnost činila 74,6 % (plán splněn na 95 %)

Plánovaná tržebnost činila 60,1 % (plán splněn na 79,4 %).

XI. Ostatní důležité skutečnosti k rozboru hospodaření:

- v průběhu celého roku 2021 probíhal masivní rozvoj on-line komunikací a i nadále probíhaly intenzivní práce na vylepšování všech oblastí marketingových komunikací a dalších komunikací s diváky. Byl zprovozněn e-shop pro prodej Dárkových poukazů a tzv. „Malého předplatného“ – což je nový marketingový produkt zavedený v roce 2021. Průběžně byly natáčeny a zveřejňovány 2 řady podcastů: „Ypsilonka se ptá“. A dále série podcastů „Ypsilonka si připomíná“ – tato druhá série. Podcasty jsou trvale k poslechu na webových stránkách, Facebooku, YouTube a dále na aplikacích Spotify, Podcasts Apple a Google Podcasts, čímž byly tyto platformy nově zapojeny do on-line činností Studia Ypsilon.
- na konci března se Studio Ypsilon aktivně zúčastnilo charitativní akce „Velikonoční pozdrav a poděkování pracovníkům jednotek COVID-19 Fakultní Thomayerovy nemocnice v Praze 4“, kdy bylo 31. 3. nemocnici předáno 821 balíčků a dárků pro 774 pracovníků, 18 oddělení a vedení FTN.
- v dubnu proběhlo natáčení komponovaného pořadu z repertoáru divadla technologií pro 360° virtuální realitu.
- v květnu proběhla následná mimořádná finanční kontrola, která byla zaměřena na plnění opatření k nápravě nedostatků zjištěných při mimořádné veřejnosprávní kontrole za rok 2017, 2018 a 1. čtvrtletí 2019 v PO Studio Ypsilon provedené odborem kontrolních činností MHMP. Závěr této kontroly zní: „Kontrolou plnění opatření k nápravě nedostatků zjištěných při mimořádné veřejnosprávní finanční kontrole za rok 2017, 2018 a 1. čtvrtletí 2019 bylo zjištěno, že z celkových 8 opatření bylo 8 splněno v plném rozsahu“. Dále bylo konstatováno, že kontrola neshledala žádné jiné nedostatky.
- v květnu odkoupila Česká televize od Studia Ypsilon reportáž (dokument) „Divadelní plakáty Jana Schmida pro Studio Ypsilon“, kterou následně odvysílala dne 14. 6. na ČT Art.
- v období měsíců července a srpna probíhala ve všech prostorách Studia Ypsilon generální rekonstrukce protipožárních systémů a požárních hlásičů (rekonstrukci prováděl na své náklady majitel budovy)
- 10. 11. proběhlo natáčení představení „Swing se vrací neboli O štěstí“ (v televizní HD kvalitě).
- v listopadu Studio Ypsilon zajistilo sponzora, který zakoupil 50 ks vstupenek na představení „Hudbajky“ pro děti z pražských Klokánků, které byly předány Fondu ohrožených dětí.
- 26. 11. proběhl ve Studiu Ypsilon slavnostní křest knihy diplomatky Dany Huňátové „Matka diplomatka“ za doprovodu kapely Tata Boys.
- 13. a 14. 12. měla Česká televize ve své režii natáčet ve Studiu Ypsilon představení „Sežeňte Mozarta!“. Z důvodu náhlého onemocnění jednoho z hlavních protagonistů ale muselo být natáčení přeloženo na začátek února 2022.
- v prosinci 2021 odkoupila Česká televize natočený pořad „Kdo nevěří, ať tam běží“.

XII. ZÁVĚR

Průběh roku 2021 byl opět poznamenán pandemií COVID-19 a omezeními a restrikcemi s tím spojenými a v neposlední řadě i problémy s vysokou nemocností zaměstnanců (především z řad umělců) i úmrtím na COVID-19 (dlouholetý zaměstnanec UTP). V těchto souvislostech se neuskutečnilo nebo muselo být zrušeno 162 plánovaných představení vlastního souboru, 5 plánovaných představení hostujících souborů a 10 plánovaných zájezdů vlastního souboru. Celkem se následně uskutečnilo pouze 73 představení vlastního souboru na vlastní scéně, 5 představení hostujících souborů a 5 zájezdů. COVIDEM-19 byla následně i ovlivněna návštěvnost a tržebnost, kdy návštěvnost činila 74,6 % (plán byl 78,5) a tržebnost 60,1 % (plán byl 75,7 %). Uskutečnili se 3 premiéry. Celý rok 2021 se nesl v režimu úsporných opatření, kdy se podařilo oproti roku 2020 snížit náklady téměř o 2 miliony Kč.

ROZBORY HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2021

Hlavní činnost

Tabulka č. 1

	Schválený plán 2021	Upravený plán k 31. 12. 2021	Skutečnost k 31. 12. 2021	Skutečnost k 31. 12. 2020
VÝNOSY CELKEM	8 789,8	2 279,8	2 182,8	2 048,8
60X Výnosy z vlastních výkonů a zboží	8 783,8	2 267,9	2 171,0	2 007,8
64X Ostatní výnosy	2,0	11,3	11,2	36,9
66X Finanční výnosy	4,0	0,6	0,6	4,1
NÁKLADY CELKEM	37 224,1	43 352,5	40 753,5	40 483,4
50X Spotřebované nákupy	58,0	376,8	344,2	438,7
51X Služby	6 603,0	10 858,5	8 964,3	8 507,1
z toho: 512 Cestovné	0,0	0,4	0,4	9,0
513 Náklady na reprezentaci	0,0	19,5	19,5	17,7
52X Osobní náklady	29 606,5	30 439,4	30 050,0	30 121,3
z toho: 521 030X platy zaměstnanců	21 680,0	21 680,0	21 680,0	21 501,7
521 031X ostatní osobní náklady	22,4	372,0	372,0	389,6
53X Daně a poplatky	0,0	0,0	0,0	0,0
54X Ostatní náklady	38,8	38,2	38,0	35,5
z toho: 541 Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,0	0,0	0,0	0,0
542 Jiné pokuty a penále	0,0	0,0	0,0	0,0
547 Manka a škody	0,0	0,0	0,0	0,0
55X Odpisy, rezervy a opravné položky	917,4	1 639,4	1 356,8	1 380,0
z toho: 551 03XX-08XX odpisy jako zdroj 416	860,0	873,5	873,5	718,1
551 09XX odpisy kryté státní dotací (403/672)	0,0	0,0	0,0	0,0
56X Finanční náklady	0,0	0,1	0,1	0,0
59X Daň z příjmů	0,4	0,1	0,1	0,8
Výsledek hospodaření	-28 434,3	-41 072,7	-38 570,7	-38 434,6
(výnosy – náklady)				
672 Neinv. příspěvek z rozpočtu zřizovatele – ÚZ 91	28 434,3	39 271,7	39 271,7	41 223,7
672 Neinv. přísp. prostřednictvím rozpočtu zřizovatele	0,0	1 801,0	1 801,0	0,0
672 Ostatní dotace mimo rozpočet zřizovatele				447,4
Výsledek hospodaření celkem	-0,0	0,0	2 502,0	3 236,5

ROZBORY HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2021

Vedlejší činnost

Tabulka č. 2

	Schválený plán 2021	Skutečnost k 31.12.2021
VÝNOSY CELKEM	306,0	271,7
NÁKLADY CELKEM	306,0	253,7
50X Spotřebované nákupy	0,0	0,0
51X Služby	306,0	253,7
52X Osobní náklady	0,0	0,0
<i>z toho: 521 003X mzdy a platy (bez OON)</i>	0,0	0,0
<i>521 0XXX ostatní osobní náklady</i>	0,0	0,0
53X Daně a poplatky	0,0	0,0
54X Ostatní náklady	0,0	0,0
55X Odpisy, rezervy a opravné položky	0,0	0,0
<i>z toho: 551 00XX odpisy jako zdroj 416</i>	0,0	0,0
<i>551 009X odpisy kryté státní dotací (403/672)</i>	0,0	0,0
56X Finanční náklady	0,0	0,0
59X Daň z příjmů	0,0	0,0
Výsledek hospodaření	0,0	18,0
(+ zisk, - ztráta)		

ROZBORY HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2021

Kapitálové výdaje

Tabulka č. 3

Včetně použití vlastních zdrojů (IP z FI k IA), státní dotace a ostatních zdrojů (fondů EU apod.)

Přehled o investiční akci (PIA)								kap. 0662
Číslo akce:		45371						
Název akce:		Pořízení techniky pro zpracování a odbavování videa						
Adresa akce:		Spálená 16, Praha 1						
IČ-Organizace:		00551465	název PO	Studio Ypsilon			Typ: PO	
Zodpovědná osoba:		prof. Jan Schmid, ředitel / Telefon: 224 053 201						
Správce akce:		radní MgA. Hana Třeštíková						
Zahájení akce(rok):		2021	Ukončení akce(rok):		2021	Typ akce:	R / Z	
Finanční profil akce v korunách (na 2 desetinná místa) v Kč								
		Náklady akce celkem (CNA)	Profinanc. KV a IP z FI do 12/31/2020	Rozpočet schválený KV	Rozpočet upravený – KV a ponechané IP a schvál. IP z FI	Skutečné čerpání – KV a ponech. IP a IP z FI	Nedočerpané KV a ponech. IP pro ponechání nebo vrácení	Zbývá požadavek na KV event. IP z FI
				rok 2021				
C E L K E M		447 324,90	0,00	400 000,00	447 324,90	447 324,90	0,00	0,00
Zdroje:	KV – HMP	400 000,00		400 000,00	400 000,00	400 000,00	0,00	0,00
	KV – státní	0,00						
	po- nech. IP (v FI)	0,00						
	PO – IP z FI k IA	47 324,90			47 324,90	47 324,90		
	KV – ostatní zdroje	0,00						
Nákl.akce (pův.):		447 324,90						0,00
	další roky		2022	2023	2024	2025	2026	další...
	rozpis:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Zdroje: KV – HMP							
	KV – státní							
	ponech. IP (v FI)							
	PO – IP z FI k IA							
	KV – ostat- ní zdroje							
Komentář								
Komentář jasný, stručný, věcný – stručný popis IA, zdůvodnění a další informace o IA								
Technika pro zpracování a odbavování videa (vybavení pracoviště) – pořízení mediaserveru a přidavných zařízení a digitální kamery, pro přenos obrazu v reálném čase. Vzhledem ke stávajícím nárokům tvůrčích týmů ohledně zpracování a odbavování videa a videosignálů v rámci připravovaných i stávajících inscenací a on-line aktivit, bylo nutné nahradit stávající (zastaralé, nedostačující a poruchové) video-technologické řešení plnohodnotným hardwarovým mediaserverem, který splňuje současné technologické požadavky na zpracování videa. Umožňuje práci s videosignálem v reálném čase a zároveň umí odbavovat předem připravené videosekvence a efekty a je splněn požadavek současného odbavení a použití dvou projektoru, což je inscenátorskými týmy požadováno.								

VÝKONOVÉ UKAZATELE DIVADEL

– skutečnost r. 2021

Tabulka č. 4

ukazatel Studio Ypsilon	měrná jednotka	plán 2021	skutečnost k 31.12.2021	procento plnění k plánu roku 2021
Představení na vlastní scéně	počet	216	78	36,1
z toho: vlastním souborem	počet	194	73	37,6
spolupořadatelství–hostování	počet	22	5	22,7
Představení na zájezdech	počet	16	5	31,3
Představení hostujících souborů		0	0	0
tj. pronájem divadla cizím subjektům	počet	0	0	0
Návštěvníci na vl. scéně celkem:	počet	26482	6593	24,9
z toho: vlastním souborem	počet	23832	6170	25,9
spolupořadatelství–hostování	počet	2640	423	16
Tržby – výnosy z hl. činnosti celkem:	tis. Kč	8789,8	2182,8	24,8
z toho: ze vstupného na vl. scéně vl. souborem	tis. Kč	6416,3	1205,6	18,8
ze spolupořadatelství	tis. Kč	440	86,2	19,6
ze zájezdů	tis. Kč	1440	347,6	24,1
ostatní výnosy	tis. Kč	493,5	543,4	110,1
Tržby – výnosy z doplň. činnosti celkem:	tis. Kč	306	306	88,8
z toho: za pronájmy divadel. sálu	tis. Kč	0	0	0
za pronájmy ostatních prostor	tis. Kč	306	271,7	88,8
ostatní výnosy z DČ	tis. Kč	0	0	0
Doplatek hl.m. Prahy na 1 představení na vl. scéně	v Kč	131640	503 483	382,5
Doplatek hl.m. Prahy na 1 návštěvníka na vl. scéně	v Kč	1074	5957	554,7
Nabídnutá místa, kapacita divadla	počet	33720	8832	26,2
Návštěvnost na vl. scéně	%	78,5	74,6	95
Tržebnost na vl. scéně	%	75,7	60,1	79,4
Průměrná cena vstupenky	Kč	260	195	0,75
Počet premiér	počet	3	3	100

PLNĚNÍ POČTU ZAMĚSTNANCŮ A PROSTŘEDKŮ NA PLATY ZA ROK 2021

Tabulka č. 5

Ukazatel	Měrná jedn.	Rok 2021 limit	Skutečnost 2021	% plnění	Skutečnost 2020
a	b	1	2	3	4
Hlavní činnost					
Počet zaměstnanců	přep. os.	53,0	53,0	100,0	52,8
Prostředky na platy	tis. Kč	21 680,0	21 680,0	100,0	21 501,7
<i>z toho: platové tarify</i>	<i>tis. Kč</i>	<i>18 935,0</i>	<i>18 858,9</i>	<i>99,6</i>	<i>18 914,3</i>
Průměrný plat	Kč	34 088,1	34 088,1	100,0	33 935,8
Ostatní osobní náklady	tis. Kč	372,0	372,0	100,0	389,6
Doplňková činnost					
Počet zaměstnanců	přep. os.	x	0,0	x	0,0
Prostředky na platy	tis. Kč	x	0,0	x	0,0
Průměrný plat	Kč	x	0,00	x	0,0
Ostatní osobní náklady	tis. Kč	x	0,0	x	0,0

FINANČNÍ VYPOŘÁDÁNÍ ZA ROK 2021

Fond odměn

Tabulka č. 1

1.	Stav fondu odměn k 31. 12. 2020 (dle rozvahy)	49 317,00 Kč
2.	Příděl do fondu odměn z finančního vypořádání roku 2020	- Kč
3.	Účelové dary určené na platy	- Kč
4.	Zdroje roku 2021 celkem (ř. 1+2+3)	49 317,00 Kč
5.	Použití fondu odměn v r. 2021 Ostatní (např. čerpání účelových darů určených na platy):	- Kč - Kč
6.	Zůstatek fondu odměn k 31. 12. 2021 (dle rozvahy)	49 317,00 Kč
7.	Návrh na příděl do fondu odměn	- Kč
8.	Stav fondu odměn po finančním vypořádání roku 2021 (ř. 6 + 7)	49 317,00 Kč

FINANČNÍ VYPOŘÁDÁNÍ ZA ROK 2021

Fond kulturních a sociálních potřeb

Tabulka č. 2

I.	Vyúčtování základního přídělů za rok 2021	
	1) Roční objem nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů	
	skutečnost k 31. 12. 2021 (bez OON)	21 806 066,00 Kč
	a) v hlavní činnosti – platy	21 680 000,00 Kč
	b) v hlavní činnosti – náhrady platů	126 066,00 Kč
	c) v doplňkové činnosti – platy	– Kč
	d) v doplňkové činnosti – náhrady platů	– Kč
	2) Nárok – základní příděl 2 % celkem, z toho:	436 121,32 Kč
	a) z hlavní činnosti	436 121,32 Kč
	b) z doplňkové činnosti	– Kč
	3) Příděl zaúčtovaný do nákladů celkem	436 121,32 Kč
	z toho: a) z hlavní činnosti	436 121,32 Kč
	b) z doplňkové činnosti	
	4) Doplatek +	– Kč
	a) z hlavní činnosti	– Kč
	b) z doplňkové činnosti	– Kč
II.	Finanční vypořádání FKSP	
	a) Stav FKSP k 31. 12. 2020 (dle rozvahy)	269 450,68 Kč
	b) + Doplatek	– Kč
	– Vratka z finančního vypořádání FKSP za rok 2020 – hlavní činnost	– Kč
	c) + Doplatek	– Kč
	– Vratka z finančního vypořádání FKSP za rok 2020 – doplňková čin.	– Kč
	d) Základní příděl do FKSP (2 %) – zaúčtovaný do nákladů k 31. 12. 2021 z hlavní i doplňkové činnosti – celkem (viz bod I.3)	436 121,32 Kč
	e) Další zdroje FKSP	– Kč
	f) Zdroje FKSP r. 2021 celkem (a+b+c+d+e)	705 572,00 Kč
	g) Čerpáno z FKSP v r. 2021	103 434,71 Kč
	h) Zůstatek k 31. 12. 2020 (f – g) (dle rozvahy)	602 137,29 Kč
	i) Doplatek základního přídělů za rok 2021 (z hlavní i DČ) – viz bod I.4) +	– Kč
	a) z hlavní činnosti	– Kč
	b) z doplňkové činnosti	– Kč
	j) Stav FKSP po finančním vypořádání r. 2021	602 137,29 Kč

Tabulka č. 3

Tabulka č. 4

PODPOROVATELÉ

Zřizovatel hlavní město Praha

MINISTERSTVO
KULTURY

1 801 000 Kč
na minimalizaci dopadů
pandemie covidu-19

 Český rozhlas

Hlavní
mediální partner

Česká televize

Zakoupení televizního záznamu slavnostního večera Kdo nevěří, ať tam běží
a reportáže z výstavy Divadelní plakáty Jana Schmida
pro Studio Ypsilon v Galerii Vinohradská 12.

JKOTTAS

Partnerská spolupráce

OBSAH

Poslání a status Studia Ypsilon **3**

Úvodní slovo ředitele: O míře věcí a divadle jinak **5**

Organizační struktura **7**

Významné tvůrčí počiny dalšího covidem-19 postiženého roku **11**

- Premiéry roku podrobněji **19**

- Výstavy roku **28**

- Podcast(y) Studia Ypsilon **32**

Přehled digitálních aktivit **34**

Dramaturgický výhled 2022 s přesahem k širěji směřované vizi **37**

Reprízované tituly **39**

Kulturní projekty, motivační a podpůrné aktivity **42**

Ohlasy v tisku a na internetu **47**

- Recenze a rozhovory **47**

- Soupis PR článků, televizních a rozhlasových šotů **58**

- Ohlasy diváků **62**

Ocenění **65**

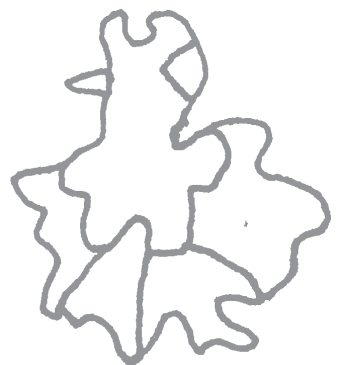
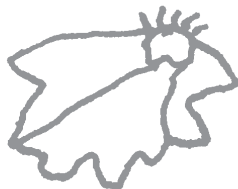
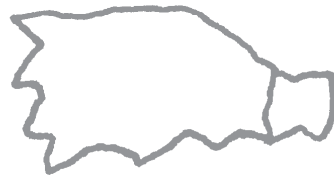
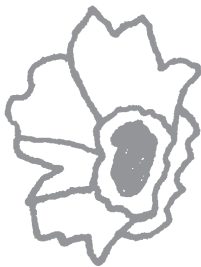
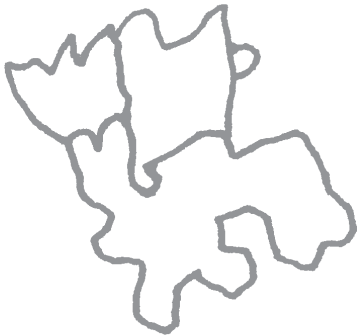
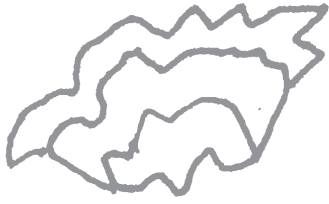
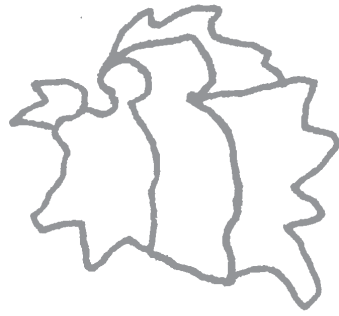
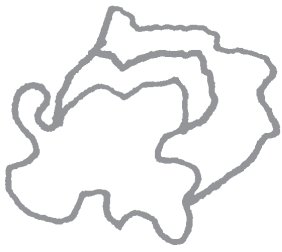
Jiné veřejné aktivity, události a přesahy **66**

Hosté (spolupřátelství) **71**

Rozbory hospodaření za rok 2021 **72**

Podporovatelé **87**

Výroční zpráva 2021 © Studio Ypsilon

Studio Ypsilon

Spálená 16, 110 00 Praha, telefon: 224 053 201

e-mail: ypsilonka@ypsilonka.cz, www.ypsilonka.cz

Ředitel: Jan Schmid

Vedoucí ekonom: Blanka Pechová

Art Manager: Ondřej Zicha

Theatre Curator: Eva Kulová

Vedoucí provozu: Zuzana Měsíčková

Produkce: Andrea Machová

Zpracovali: E. Kulová, J. Schmid, B. Pechová

Kresby a grafická úprava: J. Schmid

Repro: J. Hladovec

Foto: J. Černocho, D. Dostál, J. Kottas, E. Kulová, R. Prorok, O. Zicha, archiv divadla